

Nr 9 A.

Godkänd av första kammaren den 17 juni 1921.

Godkänd av andra kammaren den 17 juni 1921.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

(Jordbruksutskottets utlåtanden nr 9 A, 14, 48, 51, 53, 59, 65, 67, 68, 70, 72, 80 och 81 samt memorial nr 54, 61 och 71 ävensom sammansatta jordbruks- och andra lagutskottets utlåtande nr 1.)

Till Konungen.

I avseende å regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 7 januari 1921 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t i punkt 1 under nionde huvudtiteln, med hänvisning till vad chefen för justitiedepartementet i statsrådsprotokollet för justitiedepartementsärenden för nämnda dag vid anmälan av de frågor, som tillhöra regleringen för år 1922 av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, anfört angående avlöningarna från och med sistnämnda år till statsrådets ledamöter, föreslagit riksdagen att dels från och med år 1922 höja det ordinarie anslaget till departementschefen nu 17,000 kronor med 7,000 kronor till 24,000 kronor, dels besluta, att utbetalningen av avlöningen skall ske månadsvis i efterskott, dels besluta, att vid ingången av januari månad 1922 skall till departementschefen utbetalas ett belopp, motsvarande vad han skulle för sagda månad hava i förskott uppburit, om dittillsvarande avlöningsbestämmelser fortfarande varit gällande, dels

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 14 saml. Nr 9 A.

ock för sistnämnda ändamål anvisa på extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor.

Riksdagen har

dels från och med år 1922 höjt det ordinarie anslaget till departementschefen nu 17,000 kronor med 7,000 kronor till 24,000 kronor;

dels beslutat, att utbetalningen av avlöningen skall ske månadsvis i efterskott;

dels beslutat, att vid ingången av januari månad 1922 skall till departementschefen utbetalas ett belopp, motsvarande vad han skulle för sagda månad hava i förskott uppburit, om dittillsvarande avlöningsbestämmelser fortfarande varit gällande;

dels ock för sistnämnda ändamål anvisat på extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor.

2:o) Under punkt 2 har Eders Kungl. Maj:t, åberopande vad chefen för finansdepartementet den 31 december 1920 under rubriken för flera huvudtitlar gemensamma frågor anfört angående frågan om ny definitiv lönerglering för befattningshavare vid statsdepartement och centrala ämbetsverk, föreslagit riksdagen att

dels godkänna följande stat för jordbruksdepartementet, att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	160,000 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	3,500 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	16,000 »

Förslagsanslag 179,500 kronor;

dels ock under riksstatens nionde huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 179,500 kronor.

Ifrågavarande förslag ansluter sig till Eders Kungl. Maj:ts till innevarande riksdag gjorda framställning angående ny definitiv lönerglering för befattningshavare vid statsdepartement och centrala ämbetsverk. Riksdagen har med bifall i huvudsak till denna framställning antagit nytt avlöningsreglemente för nämnda befattningshavare att gälla från och med den 1 januari 1922 och i samband därmed fattat beslut angående de olika befattningshavarnas placering på den nya avlöningsskalan. Mot antalet av de för jordbruksdepartementet uppförda befattnings-

havarna, vilket är detsamma som för närvarande, har riksdagen intet att erinra.

Med avseende å det till vikariatsersättningar upptagna anslaget har riksdagen ansett sig böra bifalla vad Eders Kungl. Maj:ts härutinnan föreslagit.

Beträffande avlöning till icke-ordinarie befattningshavare tillåter sig riksdagen hänvisa till vad riksdagen under punkt 4 i sin skrivelse nr 2 A angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1922 andra huvudtitel därom anfört och biträder i anslutning härtill det i nu ifrågakvarande avseende under denna punkt av nionde huvudtiteln framställda förslaget.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen

a) bestämt antalet befattningar å ordinarie stat för jordbruksdepartementet på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlöningsgrad.
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i reglementet.....	—
1 expeditionschef, arvode enligt 5 § i reglementet.....	—
3 kansliråd.....	B 20.
3 förste kanslisekreterare.....	B 16.
1 registrator.....	B 14.
5 andre kanslisekreterare.....	B 13.
1 kontorskrivare, kvinnlig.....	C 5.
1 kanslibitråde, kvinnligt.....	C 3.
2 kontorsbiträden, kvinnliga.....	C 2.
1 förste expeditionsvakt.....	B 3.
2 expeditionsvakter.....	B 1.

b) godkänt följande stat för jordbruksdepartementet att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	160,000 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	3,500 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst.....	16,000 »

Förslagsanslag 179,500 kronor;

c) under riksstatens nionde huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppfört ett ordinarie förslagsanslag å 179,500 kronor.

3:o) Under punkt 3 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för egnahemsavdelningen inom jordbruksdepartementet anvisa å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 26,100 kronor.

Ifrågavarande anslag, för närvarande upptaget till 22,000 kronor, har nu med hänsyn till den förenämnda löneregleringen för ordinarie befattningshavare vid statsdepartement m. m. föreslagits höjt till 26,100 kronor.

Under erinran om riksdagens redan fattade beslut ifråga om ovan nämnda lönereglering och med hänvisning till vad riksdagen i sin skrivelse nr 2 A under punkt 4 anfört rörande ersättning till extra befattningshavare, vilket riksdagen anser bör äga tillämpning jämväl å befattningshavare å ifrågavarande egnahemsavdelning, får riksdagen anmäla, att riksdagen för egnahemsavdelningen inom jordbruksdepartementet anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 26,100 kronor.

Lantbruksstyrelsen.

4:o) Under punkt 4 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels medgiva, att från och med år 1922 lantbruksstyrelsens utgifter för skrivmaterialier och expenser, ved m. m. må gäldas från nionde huvudtitelns allmänna förslagsanslag för detta ändamål;

dels godkänna följande stat för lantbruksstyrelsen, att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	178,000 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	5,000 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. <i>förslagsanslag</i> , högst	50,000 »

Förslagsanslag 233,000 kronor;

dels ock under riksstatsens nionde huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken lantbruksstyrelsen uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 233,000 kronor.

Lantbruksstyrelsens av 1918 års lagtima riksdag godkända stat med däri åren 1919 och 1920 vidtagna ändringar slutar å 166,100 kronor. I 1918 års stat upptogs till amanuenser, extra biträden, vikariatsersättning och expenser en post å 32,000 kronor. Till följd av inrättandet av en byrådirektörstjänst för trädgårdsärenden å styrelsens lantbruksbyrå och därmed förenade expensutgifter har denna post för år 1921 höjts med 2,000 kronor till 34,000 kronor.

I förevarande framställning beräknas i den i lantbruksstyrelsens stat upptagna anslagsposten till amanuenser, extra biträden, vikariatsersättningar och expenser å 34,000 kronor en höjning — den i föregående punkt berörda löneregleringen i vad den kan få avseende å extra tjänstemän inbegripen — till 78,000 kronor eller med 44,000 kronor, varav 2,000 kronor till anställande av ytterligare en amanuens och resten för att tillgodose behovet av ökade medel till övriga i anslagsposten ingående olika ändamål. Samtidigt ifrågasättes emellertid, att de i ifrågavarande anslagspost till rena expensutgifter beräknade medel, eller 23,000 kronor, skulle från och med år 1922 avföras från lantbruksstyrelsens stat och i stället uppföras med 20,000 kronor å nionde huvudtitelns allmänna expensanslag och med 3,000 kronor å samma huvudtitels ordinarie anslag till tryckningskostnader, varjämte medgivande begäres att från sistnämnda år få gälda lantbruksstyrelsens expensutgifter från nämnda allmänna expensanslag. Återstoden av ifrågavarande anslagspost har uppförts med 5,000 kronor till vikariatsersättningar och 50,000 kronor till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare m. m.

Mot det begärda medgivandet med avseende å rätt att för lantbruksstyrelsens expensutgifter anlita nionde huvudtitelns allmänna expensanslag synes riksdagen icke någon erinran med fog kunna göras, då, enligt vad riksdagen förvissat sig om, liknande medgivande redan tidigare lämnats beträffande förutom lantmäteristyrrelsen ett flertal ämbetsverk under andra huvudtitlar. Riksdagen återkommer härnedan under respektive punkter till den härav föranledda höjningen i allmänna expens- och tryckningsanslagen.

Till avlöningar åt ordinarie tjänstemän, vilkas antal är detsamma som för närvarande, har upptagits 178,000 kronor. I detta belopp ingår avlöning till en sekreterare, vilken Eders Kungl. Maj:t föreslagit till uppförande i sextonde lönegraden. Enligt riksdagens numera fattade beslut skall emellertid sekreterarbefattning placeras i femtonde lönegraden, och synes fördenskull en nedsättning i det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget böra ske. Riksdagen finner på grund härav anslaget böra bestämmas till 177,100 kronor.

Anslagsposten vikariatsersättningar föranleder icke någon riksdagens erinran.

I det till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare upptagna beloppet har riksdagen icke ansett sig böra vidtaga någon nedsättning, men vill åberopa vad riksdagen i sin skrivelse nr 2 A, punkt 4, anfört rörande ersättning till sådana befattningshavare.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen a) medgivit, att från och med år 1922 lantbruksstyrelsens utgifter för skrivmaterialier och expenser, ved m. m. må gäldas från nionde huvudtitelns allmänna förslagsanslag för detta ändamål;

b) bestämt antalet befattningshavare för lantbruksstyrelsen på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlöningsgrad
1 generaldirektör	A 3.
4 byråchefer	B 20.
1 byrådirektör å fiskeribyrån	B 18.
2 byrådirektörer å lantbruksbyrån	B 16.
2 förste byråingenjörer	B 16.
1 sekreterare	B 15.
1 kassör och bokhållare	B 13.
1 notarie	B 13.
3 kontorsskrivare, kvinnliga	C 5.
6 kanslibiträden, kvinnliga	C 3.
2 kontorsbiträden, kvinnliga	C 2.
1 förste expeditionsvakt	B 3.
2 expeditionsvakter	B 1.

c) godkänt följande stat för lantbruksstyrelsen, att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	177,100 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	5,000 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. <i>förslagsanslag</i> , högst	50,000 »

Förslagsanslag 232,100 kronor;

d) under riksstatens nionde huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken lantbruksstyrelsen uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppfört ett ordinarie förslagsanslag å 232,100 kronor.

Lanthushållningen.

5:o) Under punkt 5 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels godkänna sådan ändring i staten för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, att tillämpas från och med år 1922, att anslagsposten till centralanstaltens övriga utgifter höjes från 168,000 kronor med 34,300 kronor till 202,300 kronor, till följd varav statens slutsumma kommer att uppgå till 323,400 kronor; dels ock vid bifall här till höja ordinarie anslaget till ifrågavarande centralanstalt från 278,400 kronor med 34,300 kronor till 312,700 kronor.

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 150 år 1920 har riksdagen enligt skrivelse nr 347 fastställt ny stat för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, slutande å 289,100 kronor, ävensom höjt ordinarie anslaget till 278,400 kronor.

Uti den i nu gällande staten upptagna anslagsposten å 168,000 kronor till centralanstaltens övriga utgifter, d. v. s. utom avlöningar, ingår ett för jordbruksavdelningen avsett belopp å 14,200 kronor.

I sistnämnda belopp föreslås nu en höjning med 34,300 kronor eller sålunda till 48,500 kronor. Höjningen fördelar sig på följande sätt:

A. Försök å Experimentalfältet:			
arbetskostnad	kronor	6,850	
utsäde och gödsel	»	1,000	
hästars underhåll och rekrytering	»	1,300	
uppvärmning och belysning	»	1,750	
skrivmaterialier	»	100	
döda inventarier	»	1,000	
diverse omkostnader	»	1,500	13,500
B. Lokala fältförsök och uppvisningsfält:			
uppvärmning och belysning	»	700	
tryckningskostnader, böcker, skrivmaterialier	»	2,000	
telefon	»	200	
analysavgifter	»	200	
diverse omkostnader	»	1,700	
utvidgad försöksverksamhet	»	15,000	19,800
C. Fasta försöksgårdar, omkostnader		kronor	1,000
			kronor 34,300.

Av de sålunda upptagna anslagsposterna är den till utvidgad försöksverksamhet ny. Den utvidgade försöksverksamheten skulle förutom gödslingsförsöken omfatta jämväl massförsök landet runt av nyare sorter av de olika kulturväxterna. Då det på sätt i ärendet upplysts icke kunde

förutsättas, att försöksvärdarna skulle vara villiga att i erforderlig utsträckning ställa plats och arbetskrafter till förfogande härför utan ersättning i någon form, har för ändamålet beräknats ett belopp av 15,000 kronor, däri inbegripen ersättning för utsäde, säckar, frakter m. m. Här emot har riksdagen intet att erinra. Icke heller i fråga om övriga anslagsposter synes någon invändning med fog kunna göras. Statens anslagspost till övriga utgifter kommer vid bifall till förslaget att höjas till 202,300 kronor och staten i sin helhet till 323,400 kronor. Det ordinarie anslaget kommer att undergå motsvarande ökning till 312,700 kronor.

Härjämte begäres ett tilläggsanslag för år 1921 av 39,200 kronor. De häri ingående olika posterna motsvara i huvudsak de i staten biträdda förhöjningarna, vartill komma 5,000 kronor för systematisk agrogeologisk undersökning av jorden å Experimentalfältet.

Under förmälan att riksdagen i särskild skrivelse nr 9 B anmäler sitt beslut angående uppförande å tilläggsstat av berörda belopp, 39,200 kronor, får riksdagen nu anmäla, att riksdagen

dels godkänt sådan ändring i staten för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, att tillämpas från och med år 1922, att anslagsposten till centralanstaltens övriga utgifter höjes från 168,000 kronor med 34,300 kronor till 202,300 kronor, till följd varav statens slutsumma kommer att uppgå till 323,400 kronor;

dels ock i anslutning härtill höjt ordinarie anslaget till ifrågakörande centralanstalt från 278,400 kronor med 34,300 kronor till 312,700 kronor.

Ordinarie anslagstiteln befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanärningar, nu upptagen till 583,900 kronor, kommer att undergå enahanda förhöjning eller till 618,200 kronor.

6:o) Under punkt 6 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående anslag till vissa byggnadsföretag vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, som Eders Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna å extra stat för 1922 ett anslag av 700,000 kronor.

Sedermora har Eders Kungl. Maj:t i den till riksdagen den 11 februari 1921 avlåtna proposition, nr 85, föreslagit riksdagen att till uppförande å Experimentalfältet för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet av dels en ny institutionsbyggnad för husdjurs- och mejeriavdelningen, dels en ny institutionsbyggnad för kemiska och bakteriologiska avdelningarna och dels en försöksladugård samt för vissa

ändringsarbeten i den nuvarande gamla institutionsbyggnaden och i jordbruksavdelningens nuvarande institutionsbyggnad anvisa å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 700,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att förevarande framställning icke vunnit riksdagens bifall.

7:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 7 föreslagit har riksdagen för anordnande genom centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet av uppvisningsfält angående metoder för bekämpandet av ogräs å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

8:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under denna punkt gjorda framställning har riksdagen till berberisbuskens utrotande i de trakter av landet, där den förekommer i större mängd, å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst 15,000 kronor att utgå i den mån motsvarande belopp av enskilda, kommuner, landsting eller hushållningssällskap för ändamålet tillskjutes och i övrigt på de villkor och enligt de bestämmelser, Kungl. Maj:t må äga föreskriva.

9:o) Under punkt 9 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till försök för bekämpande av rönnbärsmalen, att utföras genom entomologiska avdelningen vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa 12,000 kronor.

Enligt vad utredningen i ärendet ger vid handen har genom försöksanstaltens för jordbruksförsök entomologiska avdelning ett värdefullt grundläggande arbete nedlagts för vinnande av kunskap om rönnbärsmalens utveckling och levnadsvanor. Någon effektiv bekämpningsmetod har emellertid icke kunnat utexperimenteras, alldenstund tillräckliga medel saknats för utförande av det stora arbete och bekostande av de omfattande försök, som härför krävdes.

Vid sådant förhållande och då riksdagen i likhet med departementschefen är övertygad om betydelsen för den svenska fruktodlingen av ett verksamt medel mot rönnbärsmalens härjningar, håller riksdagen före, att särskilda medel böra på sätt Eders Kungl. Maj:t föreslagit för ifrågavarande ändamål beredas. Det erforderliga anslaget har av departementschefen beräknats till 48,000 kronor att utgå med 12,000 kronor för vart och ett av åren 1921—1924. Beloppets storlek ger ej anled-

ning till någon riksdagens erinran. Ifråga om tilläggsanslaget för år 1921 anmäler riksdagen i särskild skrivelse nr 9 B sitt beslut.

Riksdagen har till försök för bekämpande av rönnbärsmalen, att utföras genom entomologiska avdelningen vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisat 12,000 kronor.

10:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 10 föreslagit har riksdagen såsom bidrag till avlönande av assistenter hos lantbruksingenjörer å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 63,000 kronor..

11:o) Under punkt 11 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels godkänna sådan ändring i staten för lantbruksinstitutet vid Ultuna, att tillämpas från och med år 1922, att anslagsposten »till institutets övriga utgifter» höjes från 34,600 kronor till 65,000 kronor, varigenom statens slutsumma kommer att ökas till 127,600 kronor; dels ock vid bifall härtill höja ordinarie anslaget till nämnda lantbruksinstitut från 97,200 kronor med 30,400 kronor till 127,600 kronor.

Riksdagen har i anledning av förevarande framställning såsom förstärkning av den i staten för lantbruksinstitutet vid Ultuna upptagna anslagsposten »till institutets övriga utgifter» anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 27,400 kronor.

12:o) Under punkt 12 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels godkänna sådan ändring i staten för lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, att tillämpas från och med år 1922, att anslagsposten till institutets övriga utgifter höjes från 43,700 kronor med 26,300 kronor till 70,000 kronor, till följd varav statens slutsumma kommer att ökas med samma belopp eller från 124,950 kronor till 151,250 kronor; dels ock vid bifall härtill höja det ordinarie anslaget till nämnda institut från 117,900 kronor med 26,300 kronor till 144,200 kronor.

Riksdagen har i anledning av förevarande framställning såsom förstärkning av den i staten för lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp upptagna anslagsposten »till institutets övriga utgifter» anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 23,300 kronor.

13:o) Under punkt 13 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja det under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar» uppförda ordinarie anslaget till reseunderstöd för

lantbrukets studerande från 20,000 kronor med 20,000 kronor till 40,000 kronor.

Den omständigheten att ifrågavarande studieresor, vilka enligt riksdagens mening böra vara till ej obetydligt gagn för jordbruket, under krigsåren måst så gott som helt inställas, synes riksdagen utgöra ett talande skäl för att, sedan möjlighet nu åter öppnats för sådana resors företagande, tillfällen i största möjliga utsträckning beredas härtill. Redan härav påkallas, såsom departementschefen framhållit, en ökning av ifrågavarande anslag. Då härtill komma de numera högt uppdrivna resekostnaderna, synes mot det av Eders Kungl. Maj:t ifrågasatta anslagsbeloppet, vilket utgör en ökning med 20,000 kronor av det nuvarande anslaget, icke någon invändning böra göras.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen höjt det under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar» uppförda ordinarie anslaget till reseunderstöd för lantbrukets studerande från 20,000 kronor med 20,000 kronor till 40,000 kronor.

Härav föranledes motsvarande ökning i det uti ordinarie anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar» ingående bestämda anslaget.

14:o) Under punkt 14 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, med uteslutande av de under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar» upptagna ordinarie anslagen å dels 9,000 kronor till mejerielevers undervisande vid enskilda mejerier och dels 3,000 kronor till stipendier åt personer, vilka vid enskilda mejerier genomgå fullständig lärokurs i mejerihantering, under samma anslagstitel uppföra till lägre mejeriskolor för kvinnor ett ordinarie anslag av 35,000 kronor.

Såsom departementschefen erinrat finnes för närvarande till mejerielevers undervisande och till stipendier åt personer, som vid enskilda mejerier genomgå fullständig lärokurs i mejerihantering, under ordinarie anslagstiteln undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar anslag å tillhoppa 12,000 kronor. Vidare ger statsrådsprotokollet vid handen, att Kungl. Maj:t för vart och ett av åren 1917—1921 utöver berörda 12,000 kronor för undervisning av mejerielever anvisat ett belopp av 7,400 kronor, som senast utgått från den till Kungl. Maj:ts förfogande ställda delen av anslaget till undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar. Slutligen har Kungl. Maj:t från och med år 1916 årligen anvisat medel — huvudsakligen från sistnämnda an-

slagsdel — till uppehållande av den lägre mejeriskolan för kvinnliga elever vid Alnarp, som för år 1920 uppgått till 5,500 kronor.

Omförmälda anslag med undantag av anslaget till sistnämnda skola utgå som understöd till s. k. mejeristationer, för vilka reglemente fastställts av lantbruksstyrelsen (bih. till Svensk författningssamling 24 år 1890). Av reglementet framgår, att de nuvarande mejeristationernas ändamål vore att vid enskilda välskötta, tidsenligt inrättade mejerier genom praktisk och teoretisk undervisning utbilda antagna elever till dugliga och skickliga mejerskor. Denna undervisning, som vore avsedd att för varje elev upptaga en tid av två år, skulle inhämtas vid två särskilda mejeristationer, varvid ett år tillbringades vid vardera stationen. Av statsrådsprotokollet inhämtas vidare, att vid första årets stationer, 17 till antalet, undervisades i regel 2 och vid andra årets stationer 4—6 elever. Andra årets stationer, vid vilka undervisningen bedrevs mera skolmässigt, kunde i viss mån betraktas som skolor. Inom landet funnes för närvarande 7 andra årets stationer. Från dem utexaminerades årligen omkring 38 mejerskor. Till bestridande av kostnaderna för de båda undervisningsåren hade för varje elev av allmänna medel utgått i medeltal 510 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning avser en omorganisation av den lägre mejeriundervisningen för kvinnor. Enligt detta förslag skulle inrättas sju ettåriga mejeriskolor för kvinnliga elever att förläggas till välskötta tidsenliga mejerier. Elevantalet vid varje skola beräknades till i medeltal 8. Huvudläraren vid dylik skola skulle vara mejerikonsulent eller äga därmed jämförliga betingelser att meddela här ifrågavarande undervisning. Den av sakkunniga i ärendet föreslagna timplanen för den teoretiska undervisningen skulle i huvudsak tillämpas vid skolorna. Minst två års praktik i mejeriyrket skulle fordras för inträde i mejeriskola. Såsom föreståndare för sådan skola skulle mejeriägaren vara skyldig att emottaga ett visst antal frielever, som på hans bekostnad avgiftsfritt åtnjöte undervisning, kost och bostad mot det arbete eleverna utförde i mejeriet. Antalet frielever vid varje skola skulle med tagen hänsyn till hela elevantalet vid skolan bestämmas av lantbruksstyrelsen. Vid samtliga skolor har dock ansetts kunna mottagas sammanlagt minst 42 frielever. Föreståndaren borde vidare vara skyldig att mottaga visst antal betalande elever. Jämväl detta antal har ansetts böra bestämmas av lantbruksstyrelsen, dock så att minst 14 elever skulle kunna antagas vid samtliga skolor. Ävenså skulle lantbruksstyrelsen bestämma de betalande elevernas avgift. Föreståndaren skulle slutligen vara skyldig att anställa kompetent instruktionsmejerska, ställa lämpliga undervisnings-

lokaler med värme och lyse samt tidsenliga mejeriinventarier till förfogande, bekosta läkarvård åt frieleverna ävensom bestrida nödiga skjutsar för lärare och elever samt annonsering. Enligt förslaget skulle han härför åtnjuta en ersättning i ett för allt av 2,000 kronor. Till mejeriskolas huvudlärare, vilken, bland annat, skulle handhava undervisningen i mejerilära, skulle enligt förslaget utgå en fast lön av 800 kronor jämte, därest han ej vore boende på platsen, 300 kronor till bestridande av utgifterna för resor till samt kost och bostad under vistelse vid skolan. Till dylik befattning syntes annan person än mejerikonsulent icke gärna böra ifrågakomma.

I likhet med vad som förekommer vid lantbruksskolor, lantmannaskolor och lantushållsskolor skulle enligt det föreliggande förslaget stipendier kunna beredas obemedlade och mindre bemedlade elever vid de kvinnliga mejeriskolorna. Beloppen härav hava liksom beträffande lantbruksskola föreslagits till 180 respektive 100 kronor.

Under ärendets behandling har från vissa håll någon tveksamhet gjort sig gällande rörande lämpligheten av att, såsom det föreliggande förslaget innebär, i vårt vidsträckta land med i skilda trakter därav rådande olikartade förhållanden ordna ifrågavarande undervisning efter en och samma linje. Visserligen vore den föreslagna undervisningsformen ägnad att bättre än hittills tillgodose det teoretiska kravet, men å andra sidan kunde, vad anginge den praktiska utbildningen, därav förändras vissa olägenheter. I sistnämnda avseende har sålunda särskilt uttalats, att för de delar av Norrland och mellersta Sverige, som vore i saknad av sådana större mejerier, vid vilka — efter den nuvarande första årskursens borttagande — den för inträde till de föreslagna mejeriskolorna erforderliga förutbildningen lämpligen skulle kunna beredas, svårigheter skulle uppstå att till elever vid skolorna erhålla personer, vilka efter vid skolan åtnjuten teoretisk undervisning kunde beräknas vara skickade såsom mejeriledare. Det vore ock så mycket mera angeläget att i nämnda landsdelar till dessa befattningar kunna erhålla verkligt dugande personer, som mejerierna därstädes i allmänhet vore förenade med smör- och osttillverkning.

Vid prövning av det föreliggande förslaget har riksdagen funnit övertvägande skäl tala för bifall till förslaget, varför riksdagen biträder detsamma. I anledning emellertid av vad, såsom ovan nämnts, framhållits, vill riksdagen uttala den förvissningen att, därest det skulle visa sig möta svårigheter, att på sätt i Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning förutsattes, åvägabringa den erforderliga förutbildningen, lantbruksstyrelsen icke skall underlåta att fästa Kungl. Maj:ts uppmärksamhet

på saken samt föreslå Kungl. Maj:t vidtagande av de åtgärder, som kunna anses vara av förhållandena påkallade. Med hänsyn till att såsom ovan nämnts Kungl. Maj:t för mejeriundervisningens uppehållande, utöver det ordinarie anslaget å 12,000 kronor, jämväl tagit i anspråk viss del av den till Kungl. Maj:ts disposition ställda delen av anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar» och det nu föreslagna till 35,000 kronor förhöjda ordinarie anslaget enligt förslaget icke skulle medföra annan anslagsminskning än att ovanberörda 12,000 kronor uteslutas, torde Kungl. Maj:t icke heller sakna nödiga medel till sådana åtgärders vidtagande.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, med uteslutande av de under anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar» upptagna ordinarie anslagen å dels 9,000 kronor till mejerielevers undervisande vid enskilda mejerier och dels 3,000 kronor till stipendier åt personer, vilka vid enskilda mejerier genomgå fullständig lärokurs i mejerihantering, under samma anslagstitel uppfört till lägre mejeriskolor för kvinnor ett ordinarie anslag av 35,000 kronor.

I anslutning härtill kommer förenämnda anslagstitel att undergå höjning med 23,000 kronor.

Det i ordinarie anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar» ingående bestämda anslaget är i 1921 års rikstat upptaget till 480,650 kronor. I överensstämmelse med riksdagens beslut under de två nästföregående punkterna kommer ifrågavarande anslagstitel att höjas med tillhopa 43,000 kronor till 523,650 kronor. Förevarande anslagstitel bör sålunda för år 1922 upptagas sålunda:

Bestämt anslag:

Lantbruksinstitutet m. m. kronor 523,650

Förslagsanslag:

Understöd åt lantmannaskolor	kronor	400,000	
» » lanthushållsskolor	»	175,000	
» » elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter.....	»	100,000	
Ålderstillägg åt föreståndare och lärare vid lantbruksskolor	»	8,000	» 683,000.
			Summa kronor 1,206, 650.

15:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 15 framställda förslag har riksdagen till bränsle m. m. vid lantbruksinstitutet vid Ultuna anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor.

16:o) Under punkt 16 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående ytterligare anslag för uppförande av en lärlingsbyggnad för lantbruksskolan vid Ultuna, som Eders Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål å extra stat för år 1922 beräkna ett anslag av 160,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 11 februari 1921 avlåten proposition, nr 73, föreslagit riksdagen att såsom ytterligare anslag för uppförande av en lärlingsbyggnad för lantbruksskolan vid Ultuna å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 140,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att förevarande framställning icke vunnit riksdagens bifall.

17:o) Under punkt 17 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ombyggnad av den nuvarande lärlingsbyggnaden vid Ultuna samt ändringar i rektorsbyggnaden därstädes anvisa å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 136,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att förevarande framställning icke vunnit riksdagens bifall.

18:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 18 gjorda framställning har riksdagen till bränsle m. m. vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst 15,000 kronor.

19:o) Under punkt 19 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1922 anvisa såsom särskilda reservationsanslag dels till uppförande av ett bränslehus vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp 25,000 kronor dels ock till uppförande av en assistentbostad vid trädgårdsskolan vid Alnarp 32,000 kronor.

I förevarande framställning begäras dels 25,000 kronor för uppförande av ett bränslehus vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp dels ock 32,000 kronor för uppförande av en assistentbostad vid Alnarps trädgårdsskola.

Vad framställningen i sistnämnda del angår, har riksdagen vid det

förhållande, att, enligt vad statsrådsprotokollet ger vid handen, för den ene av de vid trädgårdsskolan anställda två assistenterna, vilka båda hade samma ställning och åtnjote förmånen av fri bostad, tidigare uppförts en nybyggnad, funnit billighetsskäl tala för att assistenterna med avseende å bostad bliva jämställda. Då härtill kommer svårigheten att på sätt i utredningen i ärendet framhållits vid inträffande ledighet å tjänsten återbesätta densamma med fullt kompetent person, därest icke lämplig bostad står till förfogande, har riksdagen ansett sig böra bifalla förslaget i nu ifrågavarande del. Framhållas bör också, att bostad för fyra frielever syns kunna beredas i den ifrågavarande assistentens nuvarande bostad, om nybyggnaden komme till stånd. De beräknade kostnaderna synas riksdagen visserligen höga, men har riksdagen dock icke velat motsätta sig det begärda anslagsbeloppet. Riksdagen förväntar emellertid, att vid byggnadens uppförande all möjlig sparsamhet iakttages.

Vad åter angår det föreslagna bränslehuset har riksdagen icke av den i ärendet förebragta utredningen övertygats om att behov av en sådan byggnad föreligger. Riksdagen kan därför icke biträda förslaget att bevilja särskilt anslag för detta ändamål.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen med avslag å förevarande framställning i vad den avser uppförande av ett bränslehus vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp till uppförande av en assistentbostad vid trädgårdsskolan vid Alnarp å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 32,000 kronor.

20:o) Under punkt 20 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till reparationsarbeten m. m. å uppvärmningsanordningen i Alnarps slott anvisa å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

Det i förevarande framställning begärda anslaget å 20,000 kronor är avsett till kompletterings- och reparationsarbeten vid värmeanordningen i Alnarps slott. Sålunda skulle dels den nuvarande s. k. topsypannans eldyta utökas med omkring 40 procent dels den äldre pannan renoveras, så att den eventuellt kunde tjänstgöra som reserv, dels ock slutligen vissa omlägnings-, justerings- och reparationsarbeten vid ledningar och värmekroppar verkställas.

Med avseende å den föreslagna utökningen i den nuvarande topsypannan har riksdagen icke kunnat undgå finna det anmärkningsvärt, att före inläggningen av pannan, vilken inköpts år 1918, icke noggrannare beräkningar i fråga om värmebehov och pannans effektivitet synas hava uppgjorts än att redan efter två år en så väsentlig om-

ändring av densamma, som nu föreslås, visat sig erforderlig. Emellertid har riksdagen, med hänsyn till vad i ärendet anförts, icke velat motsätta sig, att anslag för de i denna framställning angivna ändamål beviljas till begärt belopp.

Riksdagen har till reparationsarbeten m. m. å uppvärmningsanordningen i Alnarps slott anvisat å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

21:o) Under punkt 21 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 12,650 kronor.

Av utredningen i ärendet inhämtas, att Kungl. Maj:t sedan år 1916 dels genom anvisande av vissa mindre belopp av tillgängliga medel dels genom medgivande att använda vissa belopp å uppkommande vinst å Alnarps trädgårdars stat understött försök med renodling och förädling samt fröodling av köksväxter vid Alnarps trädgårdsskola.

Förevarande framställning avser nu beredande dels å tilläggsstat för år 1921 av 11,500 kronor för fortsättande av nämnda försöksverksamhet samt 5,000 kronor till reparationer å den under Alnarps egendom lydande utgården Mellangård dels ock å extra stat för år 1922 av 12,650 kronor, därvid beräknats, att högst 3,500 kronor av 1921 års vinstmedel från Alnarps trädgårdar skulle få användas för försöksverksamheten i fråga.

Ifrågavarande försöksverksamhet bör enligt riksdagens mening fortsättas. I betraktande av de jämförelsevis höga belopp, som verksamheten av utredningen i ärendet att döma synes kräva, har riksdagen intet att erinra mot, att de härför föreslagna medlen nu upptagas såsom särskilda anslag. Ej heller har riksdagen någon invändning att göra mot det för reparationsarbeten vid Mellangård begärda beloppet. Rörande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har till försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst 12,650 kronor.

22:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 22 gjorda framställning har riksdagen

dels av det såsom ökat statsbidrag för upprätthållande under läroåren 1920—1924 av trädgårdsskolan vid Adelsnäs år 1920 beviljade anslaget av 32,000 kronor anvisat å extra stat för år 1922 såsom förslagsanslag, högst 8,000 kronor,

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 14 saml. Nr 9 A.

dels ock av det såsom ökat statsbidrag för upprätthållande under samma tid av trädgårdsskolan i Härnösand år 1920 beviljade anslaget av 28,000 kronor anvisat å extra stat för år 1922 såsom förslagsanslag, högst 7,000 kronor, eller sålunda för år 1922 tillhopa 15,000 kronor.

23:o) Under punkt 23 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till undervisning i trädgårdsskötsel å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 24,300 kronor.

Till undervisning i trädgårdsskötsel anvisade riksdagen å extra stat för år 1920 ett reservationsanslag av 32,300 kronor. Härav avsågos 8,000 kronor till undervisning för kvinnor, vilken föreslagits skola meddelas vid Fredrika Bremer-förbundets fruktodlingsskola vid Apelryd invid Båstad. En förutsättning för att sistnämnda belopp skulle utgå var, att för skolverksamheten erforderliga byggnader uppfördes utan statens medverkan. Då detta icke kunde beräknas ske under år 1920, behövdes inga nya medel till denna gren av trädgårdsundervisningen för år 1921, utan anslaget inskränktes till 24,300 kronor.

Av statsrådsprotokollet framgår, att dylika byggnader icke heller torde komma till stånd under år 1921.

Riksdagen har till undervisning i trädgårdsskötsel å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 24,300 kronor.

24:o) Under punkt 24 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1922 såsom särskilda förslagsanslag anvisa dels för beredande av ökat understöd för läsåret 1921—1922 åt lantmannaskolor 106,500 kronor, dels ock för beredande av ökat understöd för samma läsår åt lantmannaskolor 52,200 kronor, att i vartdera fallet utgå med högst 30 procent av skolan eljest enligt gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt i varje fall oberoende av huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp.

För innevarande år utgår till lantmannaskolor och lantbushållsskolor ett extra understöd motsvarande 20 procent av de för skolorna uppförda ordinarie anslagen.

Förevarande framställning avser dels beredande åt nämnda skolor för år 1921 av ett till 40 procent förhöjt extra understöd, dels beviljande för år 1922 av ett efter 30 procent av de ordinarie anslagen beräknat ökat understöd. Anslagen beräknas för år 1922 till 106,500 respektive 52,200 kronor och för år 1921 till 71,000 respektive 34,800 kronor.

Då innevarande riksdag redan såsom ökat understöd för åren 1921 och 1922 till folkhögskolor beviljat ett efter enahanda grunder, som föreslagits i Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, beräknat anslag och då enligt riksdagens mening likformighet i förevarande avseende bör vara rådande mellan ifrågavarande skolor, har riksdagen icke velat motsätta sig det föreliggande förslaget.

Till riksdagens kännedom har emellertid kommit, att fall inträffat, då lantmannaskola kommit i åtnjutande av statsunderstöd, oaktat skolan under en följd av år icke uppfyllt det för sådant statsbidrags utgående stadgade villkor med avseende å visst minimiantal elever ävensom att vid en del skolor det erforderliga antalet kunnat erhållas endast genom antagande av jämväl underåriga elever. Riksdagen vill visserligen icke bestrida, att sådana omständigheter kunna vara för handen, då för en skola undantag från nämnda föreskrift bör lämnas och det är just med hänsyn härtill, som Kungl. Maj:t medgivits viss dispensrätt i nu ifrågavarande avseende. Det bristande elevantalet i de nu åsyftade fallen torde dock vara att hänföra till att lantmannaskolornas antal utan direkt avseende å det verkliga behovet ökats i sådan omfattning, att skolorna i konkurrens med varandra icke kunnat uppuå det stadgade elevantalet. Lantbruksstyrelsen har ock i sitt den 18 december 1920 till Kungl. Maj:t avgivna utlåtande angående statsunderstöd för läsåret 1920—1921 åt lantmannaskolor uttalat, att den alltjämt minskade elevfrekvensen vid dessa skolor tydde på att skolornas antal vore väl högt och att sålunda vissa av dem näppeligen torde för framtiden böra understödjas med statsmedel. Av utlåtandet framgår jämväl, att styrelsen beträffande viss skola huvudsakligen för att icke de därvid anställda lärarna skulle berövas sin utkomst tillstyrkt statsbidrags utgående.

Då det enligt riksdagens mening är en angelägenhet av vikt, att antalet lantmannaskolor hålles inom gränsen för vad som kan anses motsvara det verkliga behovet inom respektive orter, är riksdagen av den förvissningen, att Kungl. Maj:t skall med uppmärksamhet följa förhållandena å ifrågavarande område, och förväntar riksdagen, att Kungl. Maj:t skall med all den varsamhet, som dessa kunna betinga, använda den Kungl. Maj:t tillkommande dispensrätten i fråga om minimiantalet elever.

Under uttalande härav och med erinran att riksdagen i särskild skrivelse nr 9 B anmäler sitt beslut om uppförande av det begärda tilläggsanslaget får riksdagen anmäla, att riksdagen å extra stat för år 1922 såsom särskilda förslagsanslag anvisat

dels för beredande av ökat understöd för läsåret 1921—1922 åt lantmannaskolor 106,500 kronor,

dels ock för beredande av ökat understöd för samma läsår åt lant-hushållsskolor 52,200 kronor,

att i vartdera fallet utgå med högst 30 procent av skolan eljest enligt gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt i varje fall oberoende av huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp.

25:o) Under punkt 25 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande av höjda stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter under läsåret 1921—1922 å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

För närvarande utgå vid lantmannaskola, lant-hushållsskola, vid teoretisk vinterkurs vid lantbruksskola i Norrland och Dalarna samt vid utbildningskurs för kvinnliga ladugårdsskötare i nämnda landsdelar stipendier med 35 kronor för obemedlad och 20 kronor för mindre bemedlad elev för månad. Dessa stipendier föreslås nu höjda till 45 respektive 25 kronor. Till elever vid vanlig kurs vid lantbruksskola utgå för läsår stipendier om 140 respektive 80 kronor. Enligt förevarande framställning skulle dessa höjas till 180 respektive 100 kronor per år. Till deltagare i fast småbrukarkurs med särskilt antagna elever utgå nu 1 krona 50 öre per dag, och föreslås ej någon ändring däri med hänsyn till att detta understöd motsvarar för månad om 30 dagar 45 kronor eller det belopp, som föreslagits för obemedlad elev vid lantmannaskola m. fl.

De höjda stipendierna äro avsedda att utgå från och med läsåret 1921—1922, och beräknas för ändamålet ett anslag för år 1922 av 90,000 kronor. Vad sålunda föreslagits biträdades av riksdagen. I samband härmed vill riksdagen lika med departementschefen framhålla vikten av att en undersökning rörande frågan om de av statsmedel utgående stipendierna kommer till stånd för utrönande huruvida och i vad mån enhetliga grunder för bestämmande av stipendiebeloppen lämpligen kunna införas.

Under erinran att riksdagen beträffande folkhögskolor beviljat ett efter motsvarande stipendiebelopp beräknat förhöjt anslag och då jämväl i nu förevarande avseende likformighet bör råda mellan dessa skolor och nu ifrågavarande undervisningsanstalter, har riksdagen för beredande av höjda stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid

lägre lantbruksundervisningsanstalter under läsåret 1921—1922 å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

26:o) Under punkt 26 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående dyrtidstillägg till lärare vid lantmannaskolor, lantbruksskolor och lantbruksskolor, som Eders Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål å extra stat för år 1922 beräkna ett anslag av 50,000 kronor.

I en till riksdagen den 18 mars 1921 avlåten proposition nr 341 angående dyrtidstillägg åt vissa lärare vid lantmannaskolor och lantbruksskolor samt lantbruksskolor har Eders Kungl. Maj:t givit tillkänna, att särskilt anslag för detta ändamål ej vidare behövde beräknas å 1922 års riksstat, varom riksdagen härigenom velat erinra.

27:o) Under punkt 27 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till anordnande av utbildningskurser för kontrollassistenter å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 22,500 kronor.

För år 1922 har anslag ansetts vara behöfligt motsvarande den år 1920 beräknade årskostnaden av 22,500 kronor och avser förevarande framställning anvisande av detta belopp.

Då riksdagen icke har något att häremot erinra, har riksdagen, till anordnande av utbildningskurser för kontrollassistenter å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 22,500 kronor.

28:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 28 föreslagit har riksdagen för anordnande av utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 36,000 kronor.

29:o) Under punkt 29 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till anordnande av utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 7,000 kronor.

Bidragen utgå nu med dels 300 kronor i grundanslag för varje kurs och dels därutöver 40 kronor för varje elev. Nu föreslås höjning i grundanslaget med 33 procent eller till 400 kronor. Tilläggsanslaget för elev skulle höjas till 50 kronor.

Ökningarna, som ansetts kunna ske utan höjning av anslaget, hava föreslagits att inträda redan från och med år 1921.

Mot vad sålunda föreslagits har riksdagen intet att erinra och har

därför till anordnande av utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 7,000 kronor.

30:o) Under punkt 30 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till avlönande av jordbrukskonsulenter, att av Kungl. Maj:t i mån av behov användas, anvisa å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag av 260,000 kronor, under de villkor i fråga om konsulenternas avlöning och om uppsägningstid, som i statsrådsprotokollet föreslagits, och under förutsättning att övriga kostnader för konsulenterna bestridas av landsting, hushållningssällskap eller eljest samt på de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

Förevarande framställning avser en höjning av det nu åtgående statsbidraget till jordbrukskonsulenter avlönande med 110,000 kronor. Närmaste anledningen härtill är att en reglering föreslagits av dessa befattningshavares löner.

I likhet med departementschefen anser riksdagen, att åt jordbrukskonsulenterna, vilka enligt riksdagens mening hava en betydelsefull uppgift att fylla för jordbrukets höjande, bör såsom föreslagits beredas en något förbättrad och tryggare ställning i löneavseende. Vikten av att till dessa befattningar kunna erhålla väl kvalificerade personer finner nämligen riksdagen ligga i öppen dag. Enligt förslaget, som bygger på att statens bidrag till ifrågavarande konsulentverksamhet liksom hittills bör utgå i form av understöd till hushållningssällskapen, skulle konsulents avlöning regleras till en begynnelselön av minst 4,200 kronor jämte tre ålderstillägg å 500 kronor efter respektive 5, 10 och 15 år. Dessa belopp äro så avvägda i förhållande till lärarlönerna vid lantmanna- och lantbruksskolor, att därigenom en önskvärd cirkulation skulle kunna vinnas mellan ifrågavarande konsulentbefattningar och lärarplatser vid nämnda skolor. Eventuellt tillkommande dyrtidstillägg ävensom tilläventyrs fri bostadsförmån har departementschefen ansett böra bliva beroende av hushållningssällskapens fria bestämmande och icke uppställas såsom något villkor. Grundlönen och ålderstilläggen äro avsedda utgå av statsmedel mot att hushållningssällskapen, eventuellt med biträde av landstingen, gälda samtliga övriga utgifter för konsulenterna. I viss mån har även ersättning ansetts kunna påräknas från rekvirent för av konsulenten lämnat biträde.

Vad nu nämnts om konsulent hos hushållningssällskap har föreslagits skola även gälla dylik tjänsteman hos kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå.

Vad sålunda föreslagits biträdes av riksdagen.

Anslagsbeloppets storlek för år 1922 har beräknats för 55 jordbrukskonsulenter till ett belopp av 260,000 kronor. Därjämte har departementschefen i betraktande av angelägenheten att konsulenternas ställning snarast ordnades och deras avlöning förbättrades jämväl med hänsyn till att de måtte bli delaktiga av den vid fjolårets riksdag beslutade pensioneringsmöjligheten ifrågasatt ett tilläggsanslag för ändamålet för år 1921 å 110,000 kronor.

Ehuru riksdagen med avseende å det ifrågasatta tilläggsanslaget icke kunnat undgå hysa vissa betänkligheter mot detta förslag, har riksdagen likväl med hänsyn till vad departementschefen i ärendet framhållit icke velat motsätta sig detsamma. Anslagsbeloppet för år 1922 ger ej anledning till någon erinran. Beträffande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har såsom bidrag till avlöande av jordbrukskonsulenter, att av Kungl. Maj:t i mån av behov användas, anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag av 260,000 kronor, under de villkor i fråga om konsulenternas avlöning och om uppsägningstid, som i statsrådsprotokollet föreslagits, och under förutsättning att övriga kostnader för konsulenterna bestridas av landsting, hushållningssällskap eller eljest samt på de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

31:o) Under punkt 31 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1922 såsom bidrag till anställande av vandringsrättare och för anordnande av utbildningskurser för sådana anvisa ett reservationsanslag av 125,000 kronor, under villkor att övriga kostnader för vandringsrättarnas anställande bestridas av landsting, hushållningssällskap eller eljest samt på de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

Denna framställning avser dels en höjning i det nuvarande anslaget för anställande av vandringsrättare med 48,000 kronor till reglering av dessa befattningshavares löner, dels ock av en ytterligare höjning däri med 5,000 kronor till anordnande av sådan utbildningskurs, som erfordras för att kunna antagas till vandringsrättare och vilka kurser hittills bekostats av till Kungl. Maj:ts förfogande stående medel. Dessutom ifrågasättes ett tilläggsanslag för år 1921 av 48,000 kronor.

Jämväl dessa befattningshavare synes riksdagen skäligen böra beredas en i ekonomiskt avseende något förbättrad ställning. Mot förslaget att i sådant syfte fastställa en minimigrundlön av 2,000 kronor, varav staten skulle vidkännas tre fjärdedelar med 1,500 kronor, synes någon

erinran med fog ej kunna göras, särskilt som på sätt departementschefen framhållit hushållningssällskapen skola vidkännas icke blott återstoden av minimigrundlönen utan även den avlöning därutöver inberäknat eventuella ålderstillägg och dyrtidstillägg, som må kunna finnas påkallad, ävensom rese- och traktamentsersättning. Det för år 1922 begärda anslaget, vilket liksom nu beräknats för 80 vandringsrättare, anser sig riksdagen böra bevilja. Vad beträffar det ifrågasatta tilläggsanslaget har riksdagen, ehuru riksdagen icke kunnat undgå hysa vissa betänkligheter mot detta förslag, icke velat motsätta sig detsamma med hänsyn särskilt till behovet att genom fastställande redan i år av bestämd minimigrundlön omedelbart få ifrågavarande befattningshavares pensionsfråga ordnad.

Mot att det till den särskilda utbildningskursen beräknade beloppet 5,000 kronor upptages i det övriga anslaget för år 1922 har riksdagen intet att erinra.

Beträffande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har å extra stat för år 1922 såsom bidrag till anställande av vandringsrättare och för anordnande av utbildningskurser för sådana anvisat ett reservationsanslag av 125,000 kronor, under villkor att övriga kostnader för vandringsrättarnas anställande bestridas av landsting, hushållningssällskap eller eljest samt på de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

32:o) Under punkt 32 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1922 anvisa, att av Kungl. Maj:t i mån av behov användas, såsom bidrag till anställande hos hushållningssällskap av täckdikningsförmän ett reservationsanslag av 30,000 kronor, att utgå med högst hälften av det sådan förman tillerkända årsarvode, dock ej för någon med mer än 300 kronor, samt under de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

I förevarande framställning framhålles, hurusom efter det anställandet av täckdikningsförmän hos odlingsråden med 1920 års utgång upphört, man härvid endast har att lita till de förmän av dylikt slag, som äro i hushållningssällskapens tjänst. Detta föranledde ett behov att öka antalet av de hos hushållningssällskapen anställda täckdikningsförmännen, något som i sin tur komme att åsamka sällskapen avsevärt ökade utgifter. Till utjämnande av dessa hushållningssällskapens utgifter föreslås nu, att staten skulle för ändamålet lämna statsbidrag till hälften av årsarvodet till täckdikningsförmän, dock högst 300 kronor.

Med ett beräknat antal av 100 sådana förmän ifrågasättes ett anslag för vartdera av åren 1921 och 1922 av 30,000 kronor.

Mot vad sålunda föreslagits har riksdagen intet att erinra. Rörande anslaget för 1921 anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har å extra stat för år 1922 anvisat, att av Kungl. Maj:t i mån av behov användas, såsom bidrag till anställande hos hushållningssällskap av täckdikningsförmän ett reservationsanslag av 30,000 kronor, att utgå med högst hälften av det sådan förman tillerkända årsarvode, dock ej för någon med mer än 300 kronor, samt under de villkor i övrigt, Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

33:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 33 föreslagit har riksdagen till anordnande av utbildningskurser i beteskultur och ängsskötsel å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 4,000 kronor.

34:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 34 föreslagit har riksdagen till utbildande av en stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning m. m. å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 1,500 kronor.

35:o) Under punkt 35 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående anslag till Fredrika Bremerförbundets lantbrukshållningsseminarium i Rimforsa, som Eders Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna ett anslag av 35,200 kronor.

Sedermåra har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 4 februari 1921 avlåten proposition, nr 54, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till Fredrika Bremerförbundets lantbrukshållningsseminarium å Rimforsa såsom förslagsanslag, högst, anvisa dels å extra stat för år 1922 21,200 kronor, därav 1,200 kronor till ålderstillägg; dels ock å tilläggsstat för år 1921 8,000 kronor.

Till Fredrika Bremerförbundets lantbrukshållningsskola vid Rimforsa för utbildande av lärarinnor i lantbrukshållning, vilken skola år 1907 började sin verksamhet, har riksdagen anvisat för vart och ett av åren 1908—1910 4,000 kronor, för vart och ett av åren 1911—1913 6,000 kronor, för vart och ett av åren 1914—1918 8,000 kronor, för år 1919 11,000 kronor och för vartdera av åren 1920 och 1921 12,000 kronor.

Såsom villkor för de årliga anslagens åtnjutande har Kungl. Maj:t vid deras utanordnande föreskrivit, bland annat, att ett visst antal elever, nämligen för åren 1908—1910 tre och för åren 1911—1921 fyra, skulle äga åtnjuta kostnadsfri undervisning, dock utan att vara befriade från avgifter för kost och logi, samt att avgiften för undervisning, kost, logi och lyse ej finge överstiga visst belopp, som först bestämdes till 600 kronor men för åren 1916—1918 höjts till 700 kronor, för år 1919 till 1,000 kronor samt för åren 1920 och 1921 till 1,200 kronor.

På framställning av Kungl. Maj:t medgav 1919 års riksdag med avseende å lärarinnor vid lanthushållsskolor, att kontant grundlön för full tjänstgöring vid två längre kurser finge till föreståndarinnan utgå med minst 3,400 kronor jämte två ålderstillägg, vardera å 300 kronor och till lärarinnan med minst 2,500 kronor jämte tre ålderstillägg vart och ett å 300 kronor, varförutom lärarinnan skulle äga åtnjuta fri bostad och bränsle (Svensk författningssamling nr 854).

Förevarande framställning avser nu att genom ökat statsbidrag bereda Fredrika Bremer-förbundets lanthushållningsseminarium vid Rimforsa, vilket seminarium jämte Uppsala fackskolas lanthushållningsseminarium vid Brogård utgöra de enda utbildningsanstalter i riket för lärarinnor vid lanthushållsskolor, möjlighet att till lärarinnorna därstädes utbetala löner motsvarande de varav lärarinnor vid lanthushållsskolor på sätt ovan nämnts komma i åtnjutande, dock så att beträffande föreståndarinnan och första lärarinnan i huslig ekonomi samt lärarinnan i småbruksskötsel lönen med hänsyn till seminariets uppgift som utbildningsanstalt just för lärarinnor skulle utgå med något högre belopp. Enligt förslaget hava de kontanta lönerna beräknats för föreståndarinnan till 4,000 kronor jämte två ålderstillägg å 300 kronor, för första lärarinnan i huslig ekonomi och till lärarinnan i småbruksskötsel till 3,000 kronor samt till en var av övriga lärarinnor till 2,500 kronor jämte för varje lärarinna tre ålderstillägg å 300 kronor, vartill i samtliga fall skulle komma fri bostad och bränsle. Härjämte förutsattes i förslaget, att dyrtidstillägg skall utgå enligt samma grunder som föreslagits beträffande lärarinnor vid lanthushållsskolor, varemot vederbörande skall hava att i likhet med vad som stadgats för sådan lärarinna betala kosten vid skolan.

Såsom villkor för statsanslags åtnjutande skulle liksom beträffande lanthushållsskolorna fordras, att verksamheten bedreves i överensstämmelse med av Kungl. Maj:t fastställt reglemente. Vidare skulle med avseende å minimiantal ordinarie elever, lärarinnor, kontroll m. m. gälla motsvarande bestämmelser som i fråga om lanthushållsskolorna.

För den ifrågasatta löneregleringen för lärarinnorna vid Rimforsa lanthushållningsseminarium synes riksdagen i ärendet förebragts övertygande skäl. En särskild anledning att företaga en sådan reglering beträffande Rimforsaseminariet ligger, såsom departementschefen framhållit, däri att numera möjlighet är beredd för lärarinnorna därstädes att erhålla pension genom statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl., därest vissa förutsättningar, vilka äro beroende av en sådan löne-reglering, äro uppfyllda. Riksdagen biträder sålunda det framlagda förslaget härom.

De villkor som böra gälla för anslag för år 1922 har departementschefen sammanfattat sålunda:

att seminariets verksamhet bedrives i full överensstämmelse med av Kungl. Maj:t utfärdat reglemente och av lantbruksstyrelsen utfärdade föreskrifter;

att antalet ordinarie elever i seminariets bägge årsklasser uppgår till minst 20;

att fyra frielever skola äga åtnjuta kostnadsfri undervisning vid seminariet, dock utan att vara befriade från avgifter för kost, logi och lyse;

att avgiften för undervisning, kost, logi och lyse ej må överstiga 1,200 kronor för år;

att vid seminariet skola vara fast anställda en föreståndarinna och minst fem lärarinnor, vilka skola åtnjuta jämte fri bostad och bränsle minst följande avlöningsförmåner, nämligen föreståndarinnan 4,000 kronor samt första lärarinnan i huslig ekonomi och lärarinnan i småbruksskötsel vardera 3,000 kronor och en var av övriga lärarinnor 2,500 kronor, vartill komma för föreståndarinnan två och för varje lärarinna tre ålderstillägg å 300 kronor efter respektive 5, 10 och 15 år;

att seminariet skall vara skyldigt underkasta sig den kontroll Kungl. Maj:t må finna skäl föreskriva.

De begärda anslagsbeloppen, 21,200 kronor för 1922 och 8,000 kronor såsom tillägg för år 1921, ge riksdagen ej anledning till någon erinran, och ansluter sig riksdagen jämväl i övrigt till det föreliggande förslaget. Beträffande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Under åberopande av det anförda får riksdagen nu anmäla, att riksdagen till Fredrika Bremer-förbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa såsom förslagsanslag, högst, anvisat å extra stat för år 1922 21,200 kronor, därav 1,200 kronor till ålderstillägg;

36:o) Under punkt 36 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att godkänna följande stat för stuteriöverstyrelsen, att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis beräknade till	27,500 kronor
Vikariatsersättningar, förslagsvis beräknade till	500 »
Arvoden å 1,200 kronor till två fullmäktige	2,400 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsvis beräknade till	4,000 »
<i>Förslagsvis beräknat</i> 34,400 kronor.	

Uti den av riksdagen godkända avlöningsstaten för stuteriöverstyrelsen att tillämpas från och med den 1 januari 1921 finnes upptagna bland andra befattningshavare två fullmäktige med arvoden till samma belopp, 500 kronor för år.

I förevarande framställning föreslås en höjning i nämnda arvoden med 700 kronor eller till 1,200 kronor redan från och med innevarande år. I anledning härav skulle staten behöva höjas med 1,400 kronor och ett tilläggsanslag å samma belopp beviljas för år 1921. Då riksdagen anser den föreslagna arvodesförhöjningen skälig, biträder riksdagen förslaget i denna del. Härtill skulle i anslutning till den av riksdagen enligt skrivelse nr 135 beslutade löneregleringen för under jordbruksdepartementet lydande ämbetsverk komma en ytterligare höjning i staten av 10,300 kronor. Den nuvarande staten, som slutar på 22,700 kronor, skulle sålunda ökas med sammanlagt 11,700 kronor eller till 34,400.

Beträffande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Under hänvisning till vad riksdagen i sina skrivelser nr 2 A, punkt 4, och 135 anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen

a) bestämt antalet befattningshavare å ordinarie stat för stuteriöverstyrelsen på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlöningsgrad.
1 chef, arvode enligt 5 § i reglementet	—
1 byrådirektör och ledamot	B 16.
1 notarie	B 13.
1 kontorsbiträde, kvinnligt	C 2.

b) godkänt följande stat för stuteriöverstyrelsen att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis beräknade till	27,500 kronor
Vikariatsersättningar, förslagsvis beräknade till.....	500 »
Arvoden å 1,200 kronor till två fullmäktige.....	2,400 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsvis beräknade till.....	4,000 »
<i>Förslagsvis beräknat</i> 34,400 kronor.	

Då utgifterna för stuteriöverstyrelsen bestridas från ordinarie reservationsanslaget till hästavelns förbättrande, kommer detta anslag att undergå motsvarande förhöjning eller med 11,700 kronor. Härtill återkommer riksdagen under en senare punkt.

37:o) Under punkt 37 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja den del av ordinarie reservationsanslaget till hästavelns förbättrande, som är avsedd till prisbelöningar av hästar, från 180,000 kronor med 4,000 kronor till 184,000 kronor.

Den föreslagna anslagsökningen av 4,000 kronor är föranledd av ökade traktamentskostnader. Samma belopp ifrågasättes å tilläggsstat för år 1921.

Riksdagen har icke funnit skäl till erinran mot vad sålunda föreslagits. Om tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har höjt den del av ordinarie reservationsanslaget till hästavelns förbättrande, som är avsedd till prisbelöningar av hästar, från 180,000 kronor med 4,000 kronor till 184,000 kronor.

38:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts förslag och under återopande av vad riksdagen anfört under punkterna 36 och 37 får riksdagen anmäla, att riksdagen höjt ordinarie reservationsanslaget till hästavelns förbättrande från 396,100 kronor med 15,700 kronor till 411,800 kronor.

39:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under denna punkt gjorda framställning har riksdagen ur riksstaten uteslutit det under anslags titeln »hästavelns förbättrande» nu upptagna ordinarie förslagsanslaget, »friheter», å 1,070 kronor.

40:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 40 föreslagit har riksdagen till extra personal vid Flyinge hingstdepå å extra stat för år 1922 beviljat ett förslagsanslag, högst, 4,630 kronor.

41:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 41 föreslagit har riksdagen å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 20,000 kronor att under de villkor, Kungl. Maj:t må bestämma, utgå för tillvaratagande och utveckling av sådana i Sverige förekommande s. k. lanthästar, som kunna innefattas under benämningen »in-hemska häststammar».

42:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 42 föreslagit har riksdagen till understödjande av stamboksföring rörande hästar under de villkor, Kungl. Maj:t må bestämma, å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

43:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 43 föreslagit har riksdagen till karantänsanstalten i Haparanda för husdjur å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 1,500 kronor.

44:o) Under punkt 44 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till avelscentra för nötboskap å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 37,000 kronor.

Det begärda anslagsbeloppet för år 1922 överensstämmer med det belopp, som i sådant avseende beviljats för år 1921, dock med den reducering av 2,000 kronor från år 1921 till år 1922, som beräknats i den ursprungliga planen men med tillägg av en summa, motsvarande till dagtraktamenten avsedda 3,000 kronor. Sistnämnda belopp begäres jämväl på tilläggsstat för år 1921.

Riksdagen har icke funnit anledning till invändning mot förevarande framställning. Under erinran att riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, anmäler sitt beslut rörande tilläggsanslaget får riksdagen nu anmäla, att riksdagen till avelscentra för nötboskap å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 37,000 kronor.

45:o) Under punkt 45 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till främjande av nötboskapsaveln inom Norrbottens län anvisa å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor.

Till främjande av nötboskapsaveln inom Norrbottens län har riks-

dagen å extra stat för vart och ett av åren 1907—1921 anvisat ett anslag av 5,000 kronor.

Den begärda anslagsökningen av 5,000 kronor har sin grund huvudsakligen i de ökade resekostnaderna. Då behovet härav synes riksdagen ådagalagt genom utredningen i ärendet, har riksdagen till främjande av nötboskapsaveln inom Norrbottens län anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor.

46:o) Under punkt 46 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 162,000 kronor.

Riksdagen har redan i sin skrivelse nr 174 anfört följande:

»Av utredningen i ärendet framgår, att för tuberkuloskampens oavbrutna bedrivande under år 1921 erfordrades ytterligare i runt tal 76,000 kronor eller tillhoppa 162,000 kronor, och för år 1922 har samma belopp beräknats. I anslutning härtill föreslås i förevarande framställning anvisande dels för år 1922 av ett anslag av 162,000 kronor och dels å tilläggsstat för år 1921 av ett belopp av 76,000 kronor.

De åtgärder till tuberkulosens bekämpande, som i förevarande framställning avses, böra i betraktande av deras utan tvivel stora betydelse enligt riksdagens mening fortsättas i oförminskad omfattning, och håller riksdagen sålunda före, att erforderliga medel böra för ändamålet beredas. Mot det föreslagna beloppet, vilket visserligen innebär en höjning av innevarande års anslag med icke mindre än 76,000 kronor, har riksdagen med fästat avseende å vad i ärendet anförts rörande behovet därav icke funnit skäl till någon erinran.»

På sätt riksdagen i samma sin skrivelse, nr 174, anmält har riksdagen till förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 162,000 kronor.

47:o) Under punkt 47 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående kontroll å efterlevnaden av författning angående uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m., som Eders Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna å extra stat för år 1922 ett anslag av 10,000 kronor.

Därefter har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 29 januari 1921 avlåten proposition, nr 52, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att dels antaga vid proposition fogat förslag till lag angående

uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m., dels ock för bestridande av statsverkets kostnader för kontroll å efterlevnaden av jämlikt nämnda lag meddelat förordnande å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 10,000 kronor.

På sätt riksdagen i särskild skrivelse nr 255 anmält har riksdagen för bestridande av statsverkets kostnader för kontroll å efterlevnaden av jämlikt ovannämnda lag meddelat förordnande å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag av 10,000 kronor.

48:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 48 föreslagit har riksdagen till åtgärder för höjande av landets svinavel å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 75,000 kronor.

49:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 49 föreslagit har riksdagen för anordnande av avkastningsbedömning rörande avelssvin å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

50:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 50 föreslagit har riksdagen till fåravelns befrämjande å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 35,000 kronor.

51:o) Under punkt 51 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fjäderfäavelns befrämjande anvisa å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

I förevarande framställning föreslås en höjning redan från och med år 1921 av det för innevarande år anvisade anslaget med 10,000 kronor eller till 30,000 kronor. Höjningen hänför sig till den allmänna prisstegringen. Med hänsyn härtill och då såsom departementschefen framhållit ifrågavarande anslag bibehållits oförändrat sedan år 1909, anser sig riksdagen böra biträda förslaget och får därför med erinran att riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, anmäler sitt beslut om tilläggsanslaget nu anmäla, att riksdagen till fjäderfäavelns befrämjande anvisat å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

52:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 52 föreslagit har riksdagen till biskötselns befrämjande å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 12,000 kronor.

53:o) Under punkt 53 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för tjuguantra allmänna svenska lantbruksmötet i Göteborg år 1923 å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisa 175,000 kronor att utgå under villkor att eventuellt uppstående överskott å mötet varder efter Kungl. Maj:ts bestämmande helt eller delvis återburet till statsverket eller reserverat för ett senare allmänt svenskt lantbruksmöte.

Allmänna lantbruksmöten höllos tidigare vart femte år, senast i Örebro år 1911. Anslag till dylika möten plägade årligen beviljas å extra stat och det under femårsperioden sålunda samlade beloppet ställas till mötesbestyrelsens förfogande. Dylika, hittills icke använda anslag hava av riksdagen beviljats för de fyra åren 1912—1915. De hava utgått dels till bestridande av kostnaderna för sådant möte med 7,500 kronor om året, tillhopa 30,000 kronor, och dels till prisbelöningar vid dylikt möte med 12,500 kronor för år 1912 och 17,500 kronor för ett vart av övriga tre år, tillhopa 65,000 kronor. Inalles finnes alltså av riksdagen anvisat ett belopp av 95,000 kronor.

Även för år 1916 hade framställning gjorts om lika stort anslag som för nästföregående år men sedan anmält blivit, att det till sistnämnda år påtänkta lantbruksmötet i Stockholm blivit tillsvidare uppskjutet, fann Kungl. Maj:t på tillstyrkan av dåvarande departementschefen icke skäl att äska anslag för ändamålet å 1916 års stat. Departementschefen uttalade, att då anledning icke syntes föreligga att för det kommande mötet bevilja högre statsanslag än vanligt, borde med ytterligare bidrags beviljande kunna anstå lika många år, som mötet uppskötes.

Något ytterligare anslag till allmänna lantbruksmöten har därefter icke äskats eller av riksdagen anvisats.

Såsom ovan nämnts finnes för närvarande av riksdagen för allmänna lantbruksmöten anvisat ett belopp av 95,000 kronor, som är oanvänt.

Det allmänna lantbruksmöte, till vilket ytterligare medel nu begäres, är avsett att hållas i Göteborg år 1923. Platsen för mötet, som ursprungligen var planerat att förläggas till Stockholm, har valts med hänsyn till den blivande jubileumsutställningen i Göteborg samma år, i samband varmed lantbruksmötet skulle hållas. Genom samorganisation beräknades nämligen en väsentlig besparing i byggnads- och administrationskostnad kunna göras.

Av utredningen i ärendet framgår, att utgifterna för mötet beräknats till 850,000 kronor. Med inräknande av tillgängliga medel såväl statsbidrag som bidrag från hushållningssällskapen och Göteborgs stad upp-

stode likväl en brist å 325,000 kronor. Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning avser ett anslag för ändamålet för år 1922 av 175,000 kronor.

För egen del är riksdagen övertygad om behovet och nyttan därav, att det svenska jordbrukets idkare beredas tillfälle att på sätt föreslagits vid ett allmänt lantbruksmöte uppvisa resultatet av det arbete på moder-närings utveckling och förkovran, som nedlagts under den period av tolv år, som kommer att förflyta sedan nästföregående möte hölls. Mötets förläggande i samband med jubileumsutställningen i Göteborg synes riksdagen jämväl ägnat att bereda vissa fördelar.

Vad de beräknade kostnaderna för mötet beträffar, har riksdagen icke kunnat undgå fästa sig därvid att utredningen i ärendet icke lämnar några säkra hållpunkter för bedömandet av de verkliga kostnaderna. Med hänsyn härtill och i betraktande av rådande svåra ekonomiska förhållanden, vilka mana till största sparsamhet, har riksdagen ansett försiktigheten bjuda att icke redan nu binda sig för så stort belopp för år 1922, som Eders Kungl. Maj:t föreslagit, utan har riksdagen funnit sig böra inskränka sig till att bevilja ett anslag för nämnda år av 100,000 kronor. Eventuell framställning om ytterligare erforderliga medel för ändamålet ifråga förutsätter riksdagen kommer att åtföljas av detaljerad kostnadsberäkning.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen på det sätt bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, att riksdagen såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för tjuguantra allmänna svenska lantbruksmötet i Göteborg år 1923 å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag anvisat 100,000 kronor, att utgå under villkor att eventuellt uppstående överskott å mötet varder efter Kungl. Maj:ts bestämmande helt eller delvis återburet till statsverket eller reserverat för ett senare allmänt svenskt lantbruksmöte.

54:o) I punkt 54 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till maskin- och redskapsprovningssanstalterna vid Ultuna och Alnarp å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 50,900 kronor.

I förevarande framställning föreslås en höjning av 900 kronor i årets anslag, föranledd av ökade kostnader för dagtraktamenten.

Tillika begäres ett tilläggsanslag å 900 kronor för år 1921.

Framställningen föranleder ingen erinran från riksdagens sida. Beträffande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har till maskin- och redskapsprovningssanstalterna vid

Ultuna och Alnarp å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 50,900 kronor.

55:o) Under punkt 55 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till underhåll av åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behov — inom de orter, där landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, förbundet sig att upprätta laboratorium och bekosta ej mindre lokal för detta jämte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent än även avlöning till dessa och laboratorietjänaren ävensom de årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp av böcker och inventarier för stationens behov — å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst 80,000 kronor, att utgå till varje station med 6,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall för ifrågasvarande ändamål disponera återstoden av anslaget.

I Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning föreslås en höjning av det för innevarande år utgående beloppet med 16,000 kronor eller till 80,000 kronor, motsvarande i medeltal 2,000 kronor för varje av de åtta för närvarande med statsmedel understödda kemiska stationerna (i Kalmar, Halmstad, Jönköping, Skara, Örebro, Västerås, Härnösand och Visby), varjämte begäres ett tilläggsanslag för år 1921 likaledes å 16,000 kronor.

Den i statsrådsprotokollet förebragta utredningen i ärendet synes riksdagen ådagalägga, att den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna höjningen är erforderlig, för att verksamheten vid de för närvarande statsunderstödda stationerna skall kunna behörigen upprätthållas.

Riksdagen biträder Eders Kungl. Maj:ts förslag. Rörande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, såsom bidrag till underhåll av åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behov — inom de orter, där landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, förbundet sig att upprätta laboratorium och bekosta ej mindre lokal för detta jämte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent än även avlöning till dessa och laboratorietjänaren ävensom de årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp av böcker och inventarier för stationens behov — å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 80,000 kronor, att utgå till varje station med 6,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall för ifrågasvarande ändamål disponera återstoden av anslaget.

56:o) Under punkt 56 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till underhåll av kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll med sammanlagt minst 19,800 kronor — å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 33,000 kronor.

Framställningen avser en höjning av nuvarande anslaget till anstalten med 10,700 kronor eller till 33,000 kronor. De poster i anstaltens stat, vilka lagts till grund för statsbidragets beräkande, äro följande:

<i>Inkomster:</i>		<i>Utgifter:</i>	
Anslag av landstinget.. kronor	7,712: 50	Avlöningar	kronor 26,225
» » hushållnings-		Försöksverksamheten »	16,500
sällskapet	» 6,712: 50	Övriga utgifter	» 13,300
Fria gödselmedel	» 7,000: —		
Ränta å donation	» 1,600: —		
			<u>Summa kronor 56,025.</u>
	<u>Summa kronor 23,025: —</u>		

Skillnaden mellan inkomster och utgifter enligt denna sammanställning uppgår till ovannämnda belopp 33,000 kronor, vilket belopp ansetts böra anvisas såsom statsbidrag. Mot ett statsbidrag å detta belopp skulle enligt hittillsvarande regler svara ortsbidrag å minst tre femtedelar därav eller 19,800 kronor.

Då behov av ökat statsbidrag torde föreligga även för år 1921, samt någon ändring i beräkningen icke synes påkallad, bland annat enär ökat statsbidrag till jordbrukskonsulenter föreslås redan å tilläggsstat för innevarande år, har utöver det redan beviljade anslaget å 22,300 kronor ett anslag å tilläggsstat till belopp av 10,700 kronor föreslagits utgå för att det totala statsbidraget skall uppgå till 33,000 kronor.

Riksdagen biträder förevarande framställning.

Rörande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har såsom bidrag till underhåll av kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län — under villkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll med sammanlagt minst 19,800 kronor — å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 33,000 kronor.

57:o) Under punkt 57 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt svenska mosskulturföreningen å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 102,000 kronor.

Förslaget innebär en ökning av det nuvarande anslagsbeloppet med 27,000 kronor eller till 102,000 kronor. I sistnämnda belopp ingår 30,300 kronor till dyrtidstillägg till de hos föreningen anställda befattningshavare motsvarande 60 procent av de nu utgående lönerna. För närvarande utgår dyrtidstillägget med 40 procent. Härjämte begäres ett tilläggsanslag för år 1921 å 16,800 kronor för att redan under detta år kunna utbetala ett efter nämnda procent beräknat dyrtidstillägg.

Beträffande särskilt det föreslagna dyrtidstillägget, har riksdagen ansett vissa omständigheter tala för att detta bör för innevarande år utgå med 60 procent och biträder därför förslaget i denna del. Med avseende däremot å år 1922 har riksdagen icke funnit sig böra biträda det framställda förslaget. Redan den allmänna prissänkning, som inträtt och som kan förmodas komma att fortgå, synes riksdagen bjuda att icke nu binda sig för ett förhöjt dyrtidstillägg för år 1922. Härtill kommer att ett bifall till detta förslag eventuellt skulle kunna föranleda, att ifrågavarande befattningshavare bleve i löneavseende gynnsammare ställda än statens befattningshavare, därest en nedsättning i det till dem för närvarande utgående dyrtidstillägget före nämnda tid bleve statsmakternas beslut. Med hänsyn till det anförda anser riksdagen, att dyrtidstillägget till mosskulturföreningens tjänstemän för år 1922 bör bestämmas till 40 procent. I anslutning härtill torde anslaget till föreningen för år 1922 kunna sänkas med i runt tal 10,000 kronor eller till 92,000 kronor.

Med avseende å övriga utgiftsposter inhämtas av statsrådsprotokollet, att de däri ifrågasatta höjningar endast avse att upprätthålla föreningens verksamhet i hittillsvarande omfattning, något som på grund av det låga penningvärdet icke befunnits möjligt med nuvarande anslag. Eders Kungl. Maj:ts förslag föranleder därför i nu ifrågavarande avseende icke någon riksdagens erinran.

Om tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning till understöd åt svenska mosskulturföreningen å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 92,000 kronor.

58:o) Under punkt 58 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att till driftkostnader vid en försöksgård å myrjord vid Alträsk i Norrbottens län under ledning av kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå anvisa å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 9,400 kronor.

I det förslagsanslag å högst 70,000 kronor, som 1918 års lagtima

riksdag för år 1919 anvisade till svenska mosskulturföreningen, ingick ett belopp av 10,000 kronor för anordnande av fasta försök i Jämtland, varjämte riksdagen å extra stat för samma år anvisade ett särskilt förslagsanslag å högst 10,000 kronor för anordnande under kemisk-växtbiologiska anstaltens i Luleå ledning av en försöksgård vid Alträsk i Norrbottens län. Vid närmare prövning av frågan befanns, att för försöken borde såväl i Jämtlands som Norrbottens län anordnas fasta försöksgårdar med uppsättning av kreatur och redskap m. m. För möjliggörande härav beviljade 1919 års lagtima riksdag för år 1920 till anläggningskostnader 22,600 kronor för försöksgården i Jämtland och 15,600 kronor för försöksgården vid Alträsk, varjämte till driftkostnader anvisades respektive 9,000 och 5,000 kronor. Alla dessa anslag anvisades såsom förslagsanslag, högst. Sistnämnda bägge belopp hava även för innevarande år såsom förslagsanslag, högst, anvisats till driftkostnader.

Såsom framgår av ovanstående har riksdagen dels för år 1919 anvisat till svenska mosskulturföreningen ett anslag av 10,000 kronor för anordnande av fasta försök å myrjord i Jämtland, dels ock för år 1920 till anläggningskostnader, uppsättning av kreatur och redskap m. m. däri inbegripet, ett anslag av 22,600 kronor. Av utredningen i ärendet inhämtas, att sistnämnda anslag icke utbetalts till föreningen, emedan föreningen i stället för att, såsom med Kungl. Maj:ts av riksdagen bifallna förslag avsetts, arrendera en för ändamålet lämplig gård inköpt ett mossområde, vars bebyggande och sättande i stånd för ändamålet komme att kräva medel utöver ovanberörda båda anslag. Anslaget har såsom varande förslagsanslag, högst, automatiskt återfallit till kassafonden.

I förevarande framställning har departementschefen förklarat sig anse den av mosskulturföreningen vidtagna åtgärden att inköpa ovannämnda område böra av statsmakterna godkännas med hänsyn till myrens särdeles lämpliga belägenhet vid Gisselås anhaltstation och vitsordade goda beskaffenhet.

I avseende å sättet för ett fortsatt understöd innebär Eders Kungl. Maj:ts förslag, att statsbidrag till anläggningskostnader skall utgå icke i form utav anslag utan såsom lån. Anläggningskostnaderna hava beräknats till 89,865 kronor. Efter avdrag av det ovannämnda anslaget å 10,000 kronor, vilket redan utbetalts till föreningen, har det erforderliga beloppet föreslagits till 80,000 kronor, varav 20,000 beräknats för år 1922 och 60,000 å tilläggsstat för år 1921.

I likhet med departementschefen och då förläggandet till den nya

platsen av ifrågavarande försöksverksamhet av utredningen att döma syntes synnerligen fördelaktig, håller riksdagen före, att statsverket icke bör undandraga sig att understödja ifrågavarande försöksverksamhet även under de nu nämnda inträdda förändrade förhållandena. Att med avseende å sättet för understöds lämnande beträffande anläggningskostnaderna övergå till låneformen anser riksdagen lämpligt. Ej heller ger det härför beräknade beloppet anledning till erinran. Något nytt anslag till driftkostnader har departementschefen med hänsyn till beräknade inkomster av foderskörd och förefintlig behållning icke ansett erforderligt. I överensstämmelse med vad riksdagen beslutat beträffande dyrtidstillägg åt tjänstemännen hos mosskulturföreningen bör i driftkostnaderna sådant tillägg beträffande försökens föreståndare beräknas till 40 procent av ordinarie lönen.

Riksdagen har under utgifter för kapitalökning anmält sitt beslut rörande de ifrågavarande låneunderstöden.

Under förevarande punkt har Eders Kungl. Maj:t jämväl föreslagit en höjning för år 1922 av det till driftkostnader för försöksgården vid Alträsk för år 1921 beviljade anslaget å 5,000 kronor med 4,400 eller till 9,400 kronor ävensom ett tilläggsanslag för 1921 med 4,400 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att de driftkostnadsberäkningar, som legat till grund för det nu utgående anslaget, uppgjorts redan år 1918. Med hänsyn härtill synes riksdagen icke någon erinran med fog kunna göras mot de begärda anslagen.

Rörande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har till driftkostnader vid en försöksgård å myrjord vid Alträsk i Norrbottens län under ledning av kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 9,400 kronor.

59:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 59 föreslagit har riksdagen å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor att — med högst 1,000 kronor för varje anstalt — användas till understöd åt sådana frökontrollanstalter, som av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understöddas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende på analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t.

60:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 60 föreslagit har riksdagen såsom bidrag till åtgärder för befordrande av den inhemska odlingen av frö av vallväxter, foderrotfrukter och köksväxter å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

61:o) Under punkt 61 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1922 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisa dels till uppehållande av Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet samt för ledning av och samarbete med föreningens filialer 126,000 kronor, dels ock till uppehållande av verksamheten vid föreningens filialer vid Ultuna, i Östergötland, Kalmar län, Västergötland, Värmland, Västernorrland och Jämtland samt i Luleå 14,000 kronor för varje filial eller tillhopa 112,000 kronor eller sålunda inalles 238,000 kronor.

På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 253, anmält har riksdagen å extra stat för år 1922 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisat

dels till uppehållande av Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet samt för ledning av och samarbete med föreningens filialer 113,000 kronor,

dels ock till uppehållande av verksamheten vid föreningens filialer vid Ultuna, i Östergötland, Kalmar län, Västergötland, Värmland, Västernorrland och Jämtland samt i Luleå 13,300 kronor för varje filial eller tillhopa 106,400 kronor, eller sålunda inalles 219,400 kronor.

62:o) Under punkt 62 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt Sveriges pomologiska förening å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 12,500 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att Kungl. Maj:t sedan flera år tillbaka av tillgängliga medel beviljat Sveriges pomologiska förening statsunderstöd, senast för år 1920 med 7,500 kronor.

För år 1921 ha medel till föreningen ifråga ansetts böra liksom hittills beredas av till Kungl. Maj:ts förfogande ställda medel, då anslag å tilläggsstat till nya ändamål borde undvikas. Med avseende däremot å år 1922 har departementschefen, under framhållande av att ifrågasvarande förening för sin verksamhet otvivelaktigt vore i behov av ökat anslag samt då de till Kungl. Maj:ts disposition stående medlen vore i hög grad begränsade, ansett nödvändigt, att det till 12,500 kronor uppskattade erforderliga beloppet uppfördes såsom anslag å riksstaten.

Riksdagen anser sig böra biträda detta förslag och har därför

till understöd åt Sveriges pomologiska förening å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 12,500 kronor.

63:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 63 föreslagit har riksdagen till åtgärder för främjande av linodling och linberedning å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 16,000 kronor.

64:o) Under punkt 64 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till åtgärder för höjande av det mindre jordbruket å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

Förevarande framställning avser icke någon förändring i anslagets nuvarande belopp. Däremot ifrågasättes en höjning från 20,000 till 40,000 kronor i den del av anslaget, som skall användas till understödjande av sådan undervisning, som avser att främja det mindre jordbruket men icke på annat sätt kan komma i åtnjutande av understöd. Häremot har riksdagen intet att erinra.

Riksdagen har till åtgärder för höjande av det mindre jordbruket å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

65:o) Under punkt 65 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom bidrag till åtgärder för främjande av ordnad bokföring vid mindre jordbruk anvisa å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag av 26,000 kronor, ävensom medgiva, att Kungl. Maj:t må härav använda högst 17,600 kronor till åtgärder för åstadkommande av räntabilitetsberäkningar angående jordbruk.

Förslaget avser en höjning av innevarande års anslag med 11,000 kronor eller till 26,000 kronor. Härav äro 17,600 kronor avsedda för åtgärder för åstadkommande av räntabilitetsberäkningar angående jordbruk. Tillika ifrågasättes ett tilläggsanslag för år 1921 å 6,800 kronor för sistnämnda ändamål.

De stegrade anslagsbeloppen äro beroende på större anslutning från bokföringsföreningarnas sida samt därav föranledda ökade kostnader för bearbetning av statistiskt material.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot förevarande framställning.

Rörande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har såsom bidrag till åtgärder för främjande av ordnad bokföring vid mindre jordbruk anvisat å extra stat för år 1922 ett

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 14 saml. Nr 9 A.

förslagsanslag av 26,000 kronor ävensom medgivit, att Kungl. Maj:t må härav använda högst 17,600 kronor till åtgärder för åstadkommande av räntabilitetsberäkningar angående jordbruk.

66:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 66 gjorda framställning har riksdagen till statsbidrag till fortgående smörprovningar å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 25,000 kronor, att i mån av behov av Kungl. Maj:t för ändamålet disponeras.

67:o) Under punkt 67 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet av myrutdikningar och vattenavtappningar inom Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling av till åker eller äng lämplig jord eller minskning av frostländighet för närliggande bygd eller utdikning av redan odlad jord, anvisa å extra stat för år 1922 under benämning »norrländska avdikningsanslaget» ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande:

»Anvisningarna från ifrågavarande anslag under år 1920 hava i verkligheten uppgått till i runt tal 1,140,000 kronor. Till år 1921 finnes därför en odisponerad behållning av ungefär 2,220,000 kronor.

Hittills hava riksdagens årliga anslag för ifrågavarande ändamål avpassats så, att å anslaget skulle finnas en odisponerad tillgång, motsvarande summan av vad som borde av Kungl. Maj:t högst beviljas såsom statsbidrag för året, eller normalt 1,900,000 kronor. En sådan överensstämmelse är emellertid i själva verket icke nödvändig. De från anslaget beviljade statsbidragen få nämligen lyftas endast i mån av arbetets fortgång, och i regel skall en del inestå, till dess arbetet är fullbordat och godkänt. Vid sådant förhållande är det egentligen blott av vikt att tillse, att å anslaget finnes tillgång att gälda de belopp, som kunna bära utbetalas under året. I betraktande härav och då anslaget äger stor kontant behållning anser jag, att det belopp, som bör av riksdagen äskas för år 1922, kan begränsas till 500,000 kronor.»

Riksdagen biträder den av departementschefen uttalade meningen och har därför till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet av myrutdikningar och vattenavtappningar inom Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling av till åker eller äng lämplig jord eller minskning av frostländighet för närliggande bygd eller utdikning av redan odlad jord,

anvisat å extra stat för år 1922 under benämning »norrländska avdikningsanslaget» ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

68:o) Under punkt 68 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet av myrutdikningar och vattenavtappingar inom andra delar av riket än Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling av till åker eller äng lämplig jord eller minskning av frostländighet för närliggande bygd eller utdikning av redan odlad jord, å extra stat för år 1922 anvisa under benämning »allmänna avdikningsanslaget» ett reservationsanslag av 800,000 kronor, med iakttagande att av samtliga för år 1921 tillgängliga medel högst 150,000 kronor må utgå till avdikning av sådan mark, vars torrläggning avser endast minskning av frostländighet för närliggande bygd.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 126, har hemställts, att riksdagen ville medgiva, att av de för nyodlingsverksamheten under krisåren anvisade, hittills icke använda medlen må mot att motsvarande belopp upptages å riksstatens inkomstsida såsom i anspråk tagna kapitaltillgångar få anvisas bland annat som förstärkning av »Allmänna avdikningsanslaget» å tilläggsstat för år 1921 ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt skulle allmänna avdikningsanslaget för år 1922 bestämmas till 800,000 kronor. Samtidigt har emellertid departementschefen, under åberopande av sitt under nästföregående punkt återgivna uttalande till statsrådsprotokollet angående norrländska avdikningsanslaget, ansett årsanvisningen för år 1922 kunna sättas till 1,200,000 kronor. Något tilläggsanslag för år 1921 ifrågasättes icke i Eders Kungl. Maj:ts förslag.

I motionen framhålles bland annat, hurusom enligt inhämtade uppgifter för år 1921 beräknades inkomma ansökningar om bidrag från allmänna avdikningsanslaget till ungefär samma belopp som under år 1920 eller motsvarande i runt tal ett bidragsbehov av 1,500,000 kronor. För år 1921 funnes emellertid odisponerat endast anslaget för året eller 900,000 kronor. För att icke på grund härav ett uppskjutande av särskilt nödiga företag skulle behöva ske, har i motionen föreslagits att med anlitan av uppkomna överskott å de under kristiden beviljade anslag till vissa odlingsföretag m. m. ett anslag å tilläggsstat borde till belopp av 250,000 kronor beviljas.

I likhet med motionärerna anser riksdagen, i betraktande av de betydande belopp, vartill ansökningar om bidrag från ifrågavarande an-

slag enligt statsrådsprotokollet torde komma att föreligga under åren 1921 och 1922, de av Eders Kungl. Maj:t begärda anslagsmedlen väl knappa. Ehuru riksdagen sålunda delar motionärernas uppfattning om önskvärdheten, att något ytterligare anslag finnes till förfogande för bidrags beviljande, finner riksdagen dock icke lämpligt att i sådant syfte på sätt som i motionen föreslås överföra medel från ovannämnda överskott från kristidens odlingsanslag. Riksdagen hyser nämligen den meningen, att överskottsmedlen ifråga, vilka visserligen synas komma att uppgå till betydande belopp, böra fonderas för att i form av lån komma odlingsverksamheten till godo. Motionens syfte synes riksdagen emellertid kunna nås därigenom att årsanvisningen för år 1921 höjes med 250,000 kronor eller till 1,250,000 kronor. En sådan åtgärd torde så mycket mindre böra möta några betänkligheter, som den av departementschefen såsom stöd för den av honom anvisade vägen uti ifrågavarande avseende åberopade kontanta behållningen å ifrågavarande anslag, d. v. s. i statskontoret ännu inestående medel å anslaget, enligt vad riksdagens vederbörande utskott från statskontoret inhämtat, uppgår till i runt tal 1,800,000 kronor.

I detta sammanhang vill riksdagen framhålla, att därest ett företag under ett år uteslutande på grund av knapp tillgång å allmänna avdikningsanslaget kommer i åtnjutande av allenast odlingslån, med tillhjälp varav odlingsarbetet omedelbart påbörjas, detta icke bör medföra, att för ett sådant företag möjligheten att under kommande år erhålla bidrag från ifrågavarande anslag försvåras på grund av bestämmelsen om företrädesrätt till anslag för icke odlad jord.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet av myrutdikningar och vattenavtappningar inom andra delar av riket än Norrland och Dalarna, vare sig ändamålet med arbetsföretaget är uppodling av till åker eller äng lämplig jord eller minskning av frostländighet för närliggande bygd eller utdikning av redan odlad jord, å extra stat för år 1922 anvisat under benämning »allmänna avdikningsanslaget» ett reservationsanslag av 800,000 kronor, med iakttagande att av samtliga för år 1921 tillgängliga medel högst 150,000 kronor må utgå till avdikning av sådan mark, vars torrläggning avser endast minskning av frostländighet för närliggande bygd.

69:o) Under punkt 69 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels medgiva, att vad av det av riksdagen å extra stat för år 1921 för tilläggsbidrag till vissa med bidrag från norrländska avdikningsanslaget

understödda företag anvisade förslagsanslag å högst 1,000,000 kronor icke vid samma års slut blivit taget i anspråk må under år 1922 för ändamålet användas; dels ock medgiva, att från detta anslag må utgå tilläggsbidrag jämväl å den del av beviljat bidrag från norrländska avdikningsanslaget, som lyftes enligt vederbörligt intyg, avgivet på grund av besiktning, som verkstälts under år 1922.

Förevarande framställning avser icke beviljande av något nytt anslag för år 1922 utan allenast ett medgivande dels att få för samma år använda vad av det för år 1921 anvisade förslagsanslaget, högst, å 1,000,000 kronor icke blivit vid sistnämnda års slut taget i anspråk, dels ock att från anslaget må utgå tilläggsbidrag jämväl å bidrag, som lyftes enligt intyg avgivet på grund av besiktning, som verkstälts år 1922.

Riksdagen biträder detta förslag och har därför dels medgivit att vad av det av riksdagen å extra stat för år 1921 för tilläggsbidrag till vissa med bidrag från norrländska avdikningsanslaget understödda företag anvisade förslagsanslag å högst 1,000,000 kronor icke vid samma års slut blivit taget i anspråk, må under år 1922 för ändamålet användas; dels ock medgivit, att från detta anslag må utgå tilläggsbidrag jämväl å den del av beviljat bidrag från norrländska avdikningsanslaget, som lyftes enligt vederbörligt intyg, avgivet på grund av besiktning, som verkstälts under år 1922.

70:o) Under punkt 70 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels medgiva, att vad av det av riksdagen å extra stat för år 1921 för tilläggsbidrag till vissa med bidrag från allmänna avdikningsanslaget understödda företag anvisade förslagsanslag å högst 210,000 kronor icke vid samma års slut blivit taget i anspråk må under år 1922 för ändamålet användas; dels ock medgiva, att från detta anslag må utgå tilläggsbidrag jämväl å den del av beviljat bidrag från allmänna avdikningsanslaget, som lyftes enligt vederbörligt intyg, avgivet på grund av besiktning, som verkstälts under år 1922.

Beträffande ifrågavarande anslag göres motsvarande förslag som i fråga om det under nästföregående punkt upptagna norrländska avdikningsanslaget framställda.

Riksdagen har *dels* medgivit, att vad av det av riksdagen å extra stat för år 1921 för tilläggsbidrag till vissa med bidrag från allmänna avdikningsanslaget understödda företag anvisade förslagsanslag å högst 210,000 kronor icke vid samma års slut blivit taget i anspråk må under år 1922 för ändamålet användas; *dels ock* medgivit, att från detta

anslag må utgå tilläggsbidrag jämväl å den del av beviljat bidrag från allmänna avdiktningensanslaget, som lyftes enligt vederbörligt intyg, avgivet på grund av besiktning, som verkställdes under år 1922.

71:o) Under punkt 71 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till lindring av fraktkostnaderna vid transport å järnväg av kalk, kalkstensmjöl och mäger för jordbrukets behov å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 1,800,000 kronor.

Riksdagen har till lindring av fraktkostnaderna vid transport å järnväg av kalk, kalkstensmjöl och mäger för jordbrukets behov å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag av 1,800,000 kronor.

72:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 72 föreslagit, har riksdagen för främjande av en planmässig organisation och utveckling av landsbygdens elektrifiering å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 100,000 kronor.

73:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t under punkt 73 föreslagit, har riksdagen till främjande av upplysningsverksamhet rörande föreningar för ordnande av avsättningen av lantmannaprodukter ävensom beträffande jordbrukskasserörelsen å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor.

Fiskeriväsendet.

74:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 74 gjorda framställning har riksdagen såsom bidrag till anordnande av undervisningskurser och hållande av föredrag i navigation m. m. för bohuslänska fiskare, under förutsättning att av Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap eller landsting eller eljest för ändamålet tillskjutas minst 2,000 kronor, å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 1,550 kronor.

75:o) Under punkt 75 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening å extra stat för år 1922 såsom förslagsanslag, högst, anvisa dels såsom bidrag till föreningens upplysningsverksamhet 13,500 kronor; dels ock såsom bidrag till föreningens fiskeribiologiska undersöknings- och fiskodlingsverksamhet 23,500 kronor, eller tillhopa 37,000 kronor.

Såsom understöd åt södra Sveriges fiskeriförening för dess fortlöpande verksamhet har riksdagen för varje år från och med år 1908 anvisat anslag på extra stat. För år 1921 hava sålunda anvisats såsom särskilda förslagsanslag, högst, dels såsom bidrag till föreningens upplysningsverksamhet liksom förut 8,500 kronor och dels såsom bidrag till föreningens fiskeribiologiska undersöknings- och fiskodlingsverksamhet ett med 5,000 kronor till 18,500 kronor höjt anslag, eller tillhopa 27,000 kronor.

Uti ifrågavarande anslag föreslås nu höjning redan från och med år 1921 med tillhopa 10,000 kronor, varav 5,000 kronor belöpa på vartdera av de med anslaget avsedda ändamål. Höjningarna äro föranledda av ökade omkostnader för föreningens verksamhet ävensom av nödvändigheten att i viss mån öka personalens löner.

Enligt vad departementschefen i ärendet anført, avses icke någon utvidgning av föreningens verksamhet med de begärda anslagshöjningarna. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, får under erinran att riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, anmäler sitt beslut om tilläggsanslaget nu anmäla, att riksdagen till understöd åt södra Sveriges fiskeriförening å extra stat för år 1922 såsom förslagsanslag, högst, anvisat

dels såsom bidrag till föreningens upplysningsverksamhet 13,500 kronor;

dels ock såsom bidrag till föreningens fiskeribiologiska undersöknings- och fiskodlingsverksamhet 23,500 kronor, eller tillhopa 37,000 kronor.

76:o) Under punkt 76 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att å extra stat för år 1922 anvisa dels till omkostnader för de av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen bedrivna undersökningarna ett reservationsanslag av 35,000 kronor; dels till täckande av Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium ett reservationsanslag av 10,000 kronor; dels till anskaffande av instrument för vissa av ovannämnda kommission från nautisk-meteorologiska byrån övertagna observationsarbeten ett reservationsanslag av 11,000 kronor; dels ock till omkostnader för sistnämnda arbeten ett reservationsanslag av 8,000 kronor.

Det till den internationella centralanstalten m. m. nu avsedda anslaget är beräknat för tiden 22 juli 1922—21 juli 1923. Anslaget till kommissionens egna undersökningar i deras förutvarande omfattning gäller arbetsåret 1 maj 1922—30 april 1923.

Det till berörda centralanstalt nu begärda anslaget innebär en höjning av nu utgående anslag med 4,900 kronor till 10,000 kronor. Anslagen från de i det internationella arbetet deltagande staterna till centralanstalten i Köpenhamn ha nämligen enligt utredningen i ärendet numera visat sig otillräckliga på grund av stegrade tryckningskostnader och nödvändigheten att öka personalens löner. Ökningen har ansetts behöfelig redan från och med innevarande år. Anslaget till omkostnader för de av kommissionen bedrivna undersökningarna har upptagits till oförändrat belopp 35,000 kronor. Härjämte begäres emellertid vissa nya anslag i anslutning till av Eders Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln (handelsdepartementet) framställt förslag om nautisk-meteorologiska byråns upphörande. Enligt sistnämnda förslag, vilket riksdagen bifallit, skulle byråns arbetsuppgifter tills vidare fördelas på statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, svenska hydrografisk-biologiska kommissionen samt sjökarteverket. Till svenska hydrografisk-biologiska kommissionen, varom nu är fråga, skulle sålunda överflyttas nämnda byrås havshydrografiska mätningar samt arbeten rörande anordnande, övervakande och bearbetande av hydrografiska iakttagelser över strömförhållanden, temperatur och salthalt m. m. hos vattnet vid rikets kuster. Till anskaffning av instrument för vissa av de observationsarbeten, som skulle övertagas av kommissionen, beräknas 11,000 kronor, varjämte såsom årskostnader för år 1922 upptagits 8,000 kronor. Departementschefen har med avseende å anslaget till nya instrument framhållit, att denna utgift kommer för framtiden undersökningarna till godo, under vilken ledning de än ställas, samt att utrustningen uppenbarligen framdeles bör överlåtas till den institution, som kan komma att övertaga dessa arbeten.

Riksdagen har icke funnit skäl till erinran mot vad i förevarande framställning föreslagits. Rörande tilläggsanslaget å 4,900 kronor anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut. Riksdagen har å extra stat för år 1922 anvisat dels till omkostnader för de av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen bedrivna undersökningarna ett reservationsanslag av 35,000 kronor; dels till täckande av Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium ett reservationsanslag av 10,000 kronor; dels till anskaffande av instrument för vissa av ovannämnda kommission från nautisk-meteorologiska byrån övertagna observationsarbeten ett reservationsanslag av 11,000 kronor; dels ock till omkostnader för sistnämnda arbeten ett reservationsanslag av 8,000 kronor.

77:o) Under punkt 77 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till underhålls- och driftkostnad för fartyget Skagerak å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

För hydrografisk-biologiska undersökningar av de Sverige omgivande haven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges havsfisken har fartyget Skagerak sedan år 1905 varit i verksamhet. Riksdagen har för varje år beviljat anslag till underhålls- och driftkostnad för nämnda fartyg. För innevarande år utgår anslaget med 94,000 kronor och har reservationsanslags natur.

Förevarande framställning avser en höjning av innevarande års anslag med 56,000 kronor, varjämte ifrågasättes ett tilläggsanslag för år 1921 av 12,000 kronor. Vad tilläggsanslaget beträffar utvisar utredningen, att detta är behöfligt för fartygets hållande i verksamhet under den av Kungl. Maj:t och riksdagen bestämda tiden av 7 månader och föranleder därför ingen erinran.

Beträffande den begärda anslagsförhöjningen för år 1922 är denna närmast föranledd av förslag om utsträckning av fartygets seglationstid till 10 månader. Av denna tid skulle 5 månader användas för sillrekognosceringarna. Övriga 5 månader skulle, såsom från början åsyftats och under en följd av år tidigare ägt rum, användas för de ändamål i de internationella havsundersökningarnas tjänst, för vilka fartyget ursprungligen avsetts, samt för andra vetenskapliga och praktiska undersökningar ävensom tillsyn och bevakning vid Sveriges havsfisken under sommarmånaderna.

Då, såsom departementschefen i sitt yttrande till statsrådsprotokollet påpekat, Sverige varit initiativtagaren till nämnda internationella undersökningar, samt arbetena därmed nu efter kriget återupptagas, måste Sverige givetvis vidkännas de kostnader, som föranledas av dess andel i desamma. Riksdagen har därför icke ansett sig böra framställa någon erinran mot det härför beräknade anslagsbeloppet, liksom ej heller mot att de bägge andra nyssnämnda ändamålen tillgodoses i något större utsträckning än som varit möjligt under de senare åren.

Beträffande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har till underhålls- och driftkostnad för fartyget Skagerak å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

78:o) Under punkt 78 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnader för försäkring av fartyget Skagerak å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 15,750 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 14 saml. Nr 9 A.

Fartyget Skagerak har årligen från och med år 1906 försäkrats mot sjöfara hos försäkringsaktiebolaget Gauthiod. Vid anslagsäskandet för ändamålet för år 1921 ansågs fartyget böra försäkras för 400,000 kronor och beräknades premien härför bliva 14,000 kronor eller 3 1/2 procent å försäkringssumman. Nämda belopp blev av riksdagen för ändamålet anvisat. Sedan emellertid länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län i skrivelse den 20 augusti 1920 anförde, att aktiebolaget Götaverken, från vilket bolag länsstyrelsen infortrat besked rörande fartygets nuvarande värde, meddelat, att ett nytt fartyg sådant som Skagerak för närvarande betingade ett ungefärligt pris av 450,000 kronor, samt vidare meddelat, att bolaget Gauthiod förklarade sig villigt att åtaga sig försäkringen av nämnda fartyg för denna summa mot en premie av 3.1 procent å försäkringssumman under villkor att ristorno utginge under en tid av högst 4 månader, uppdrog Kungl. Maj:t den 3 september 1920 åt länsstyrelsen att hos berörda försäkringsbolag för 450,000 kronor försäkra fartyget mot en premie av 13,950 kronor.

Vid beräkningen av premiebeloppet för försäkringen har tagits i betraktande fördelen av, att premien så bestämdes, att rätten till ristorno för den tid, fartyget låge upplagt vid kaj, icke bleve begränsad. Vid sådant förhållande har räknats med en premie av 3 1/2 procent å ett för året beräknat försäkringsvärde av 450,000 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot framställningen och har därför till bestridande av kostnader för försäkring av fartyget Skagerak å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 15,750 kronor.

79:o) Under punkt 79 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till underhålls- och driftkostnad för fartyget Eystrasalt anvisa å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

Till underhålls- och driftkostnad för fiskeriadministrationens fartyg Eystrasalt har riksdagen anvisat anslag å extra stat för varje år från och med år 1909. För år 1921 har för ändamålet anvisats ett belopp av 18,500 kronor. Anslaget äger reservationsanslags natur.

Den föreslagna anslagsökningen å 1,500 kronor är beräknad för fartygets hållande i verksamhet under bestämda 6 månader.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot förevarande framställning och får följaktligen anmäla, att riksdagen till underhålls- och driftkostnad för fartyget Eystrasalt anvisat å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

80:o) Under punkt 80 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att för stationerande under vintermånaderna 1921—1922 av ett armerat ångfartyg vid rikets kuster för åstadkommande av ordning och skydd vid fiskets bedrivande å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 41,000 kronor.

Riksdagen har för stationerande under vintermånaderna 1921—1922 av ett armerat ångfartyg vid rikets kuster för åstadkommande av ordning och skydd vid fiskets bedrivande å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 41,000 kronor.

81:o) Under punkt 81 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till utvidgning av ålyngeluppsamlingsstationen vid Trollhättan å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att Kungl. Maj:t år 1917 be-myndigat lantbruksstyrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med av styrelsen angiven plan anskaffa ålyngel och ombesörja fördelningen av detsamma för inplantering i fiskevatten och för sådant ändamål i samråd med vattenfallsstyrelsen låta för en kostnad av högst 10,500 kronor anordna en ålyngelstation vid stranden av Olidehålan invid Trollhättan med samlingsbassäng för tillvaratagande av ålyngel. Beloppet anvisades att utgå från nionde huvudtitelns allmänna besparingar.

Förevarande framställning avser nu en utvidgning av ifrågavarande ålyngelstation. Det stora intresse för utplantering av ålyngel, som förefunnes hos landets fiskevattensägare, kunde nämligen, enligt vad framgår av statsrådsprotokollet, icke tillfredsställas med den storlek stationen för närvarande ägde. Härtill komme, att det icke sällan inträffade, att största delen av ålynglet stege upp inom loppet av några få dagar och att det då vore omöjligt att emottaga och bevara allt det uppstigande ålynglet i den nuvarande bassängen, till dess ålynglet hunne distribueras till de olika rekvirenterna.

För utvidgningsarbetet, som är avsett att utföras i samband med vattenfallsstyrelsens byggnadsarbeten i Trollhättan och av dess där anställda personal, har beräknats ett anslag av 20,000 kronor.

Då framställningen ifråga icke föranleder någon riksdagens erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen till utvidgning av ålyngeluppsamlingsstationen vid Trollhättan å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 20,000 kronor.

Skogsväsendet.

82:o) Under punkt 82 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna sådana ändringar i staten för statens skogsförsöksanstalt, att tillämpas från och med år 1922, att i stället för en laborator i skogsentomologi i staten uppföres en föreståndare för den entomologiska avdelningen med avlöning lika med övriga föreståndare samt att anslagsposten till särskilda expenser för naturvetenskapliga avdelningen sänkes från 13,100 kronor till 10,200 kronor och i staten uppföres en ny post å 2,900 kronor till särskilda expenser för den entomologiska avdelningen, i följd varav statens slutsumma kommer att höjas med 1,900 kronor till 106,200 kronor; dels ock vid bifall härtill höja ordinarie anslaget till statens skogsförsöksanstalt från 104,050 kronor, med 1,900 kronor, till 105,950 kronor.

Statens skogsförsöksanstalt är organiserad på två avdelningar, skogsavdelningen och den naturvetenskapliga avdelningen, vardera under ledning av en föreståndare med professors titel och avlöning. Till den naturvetenskapliga avdelningen hör det entomologiska laboratoriet med en laborator såsom närmaste ledare. Arvodet till denna laborator utgår för närvarande med 5,000 kronor.

Förevarande framställning avser en utvidgning av det entomologiska laboratoriet vid skogsförsöksanstalten till en självständig avdelning, i samband varmed den nuvarande laboratorsbefattningen skulle förändras till professorsbeställning. Härav skulle föranledas en höjning i anstaltens stat med 1,900 kronor.

Av vad i statsrådsprotokollet under denna punkt anförts till stöd för den nu ifrågasatta utvidgningen av skogsförsöksanstaltens entomologiska laboratorium, synes riksdagen ådagalagt, att starka skäl tala för en sådan anordning. Betydelsen för landets skogsskötsel av en fördjupad entomologisk forskning å ifrågavarande område, vilket givetvis bör förutsättas bliva en följd härav, torde även otvivelaktigt vara så stor, att den jämförelsevis obetydliga anslagsökning, som därav skulle föranledas, icke bör utgöra hinder för förslagets förverkligande. Då härtill kommer att, på sätt departementschefen jämväl framhållit, några betänkligheter med avseende å konsekvenserna av ett beslut i föreslagen riktning icke torde möta, har riksdagen ansett sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag. I anslutning härtill får riksdagen anmäla, att riksdagen dels godkänt sådana ändringar i staten för statens skogsförsöksanstalt, att

tillämpas från och med år 1922, att i stället för en laborator i skog-entomologi i staten uppföres en föreståndare för den entomologiska avdelningen med avlöning lika med övriga föreståndare, samt att anslagsposten till särskilda expenser för naturvetenskapliga avdelningen sänkes från 13,100 kronor till 10,200 kronor och i staten uppföres en ny post å 2,900 kronor till särskilda expenser för den entomologiska avdelningen, i följd varav statens slutsumma kommer att höjas med 1,900 kronor till 106,200 kronor; *dels ock* höjt ordinarie anslaget till statens skogsförsöksanstalt från 104,050 kronor, med 1,900 kronor till 105,950 kronor.

Då någon förändring i ordinarie anslaget till skogshögskolan, 224,800 kronor, icke ifrågasättes, kommer förenämnda beslut att medföra höjning av anslagstiteln »skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt» med 1,900 kronor eller från 328,850 kronor till 330,750 kronor.

83:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 83 gjorda framställning har riksdagen till personligt ålderstillägg åt extra läraren vid skogshögskolan, docenten filosofie doktorn Gösta Grönberg, därest han fortfarande med gott vitsord tjänstgör såsom sådan lärare, å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 500 kronor.

84:o) Under punkt 84 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till diverse behov vid skogshögskolan å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 50,300 kronor.

Utom anvisande för år 1922 av ett anslag av 50,300 kronor ifrågasättes i det föreliggande förslaget ett tilläggsanslag för år 1921 å ett till 6,200 kronor avrundat belopp.

De nu föreslagna anslagsbeloppen, av vilka det för år 1922 beräknade är 5,200 kronor högre än anslaget för 1921, fördela sig på följande sätt:

	Tilläggsstat 1921. Kronor	Extra stat 1922. Kronor
Förberedande kursens praktiska övningar.....	144	2,144
Jägmästarkursens » »	755	9,805
Forstmästarkursens » »	248	1,338
Expenser	2,000	14,600
Studieunderstöd för vetenskaplig forskning	—	1,200
Docentstipendier å 5,000 kronor	—	10,000
Assistent i skogsindelning m. m.	—	1,200
» » skogsteknologi m. m.	—	800
Reparationsarbeten vid Bjurfors och Garpenberg	2,000	—
Botaniskt laboratorium	—	7,940
Biträde åt vaktmästaren och maskinisten	1,050	—
Kurs i förvaltningskunskap	—	1,200
Summa kronor	6,197	50,227.

Beloppen* hava avjämnats till 6,200 respektive till 50,300 kronor.

Då riksdagen funnit behovet av de begärda anslagen på ett tillfredsställande sätt styrkt genom den i statsrådsprotokollet förebragta utredningen i ärendet, biträder riksdagen förevarande framställning.

Rörande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut om dess uppförande å tilläggsstat för innevarande år. Under erinran härom får riksdagen anmäla, att riksdagen till diverse behov vid skogshögskolan å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 50,300 kronor.

85:o) Under punkt 85 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 122,000 kronor.

Utom anvisande för år 1922 av ett anslag av 122,000 kronor ifrågasättes i förevarande framställning ett tilläggsanslag för år 1921 av 23,000 kronor.

De begärda anslagen, av vilka det för år 1922 beräknade med 60,800 kronor överstiger anslaget för år 1921, fördela sig på sätt framgår av nedanstående tabell.

	Å tilläggsstat för år 1921. Kronor	Å extra stat för år 1922. Kronor
Skogsstuga å Kulbäckslidens kronopark	5,000	—
Bostadsbyggnad å Svartbergets kronopark	—	45,000
Inventarier vid försökspark	—	8,000
Bränslekostnader	—	3,000
Gemensamma expenser	1,000	3,000
Publikationer	—	30,000
Extra räknebiträde vid skogsavdelningen	—	1,600
Biträde vid analyser vid naturvetenskapliga avdelningen	—	1,600
Expenser vid skogsavdelningen	10,200	16,700
» » naturvetenskapliga avdelningen	4,800	7,800
» » entomologiska »	2,000	4,800
Anslagstavlor vid försöksfälten	—	500
	Summa kronor 23,000	122,000.

Dessa anslagsbelopp, av vilka de under de tre förstnämnda anslagsposterna upptagna stå i samband med riksdagens beslut förlidet år om utläggande av så kallade försöksparkar, föranleda icke någon erinran från riksdagens sida.

Rörande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har för diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationssanslag av 122,000 kronor.

86:o) Under punkt 86 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas föryngring i huvudsaklig överensstämmelse med den år 1916 för riksdagen framlagda plan å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 15,700 kronor.

Kostnaderna för ifrågavarande ändamål hava för år 1922 beräknats på följande sätt:

Arvode till försöksledaren under 3 månader	kronor	2,250
Reseersättning till denne under 2 1/2 »	»	3,750
Skogsbiträdets avlöning och reseersättning	»	6,000
Hantlangning och expenser	»	3,000
Hägnaders underhåll och tillsyn	»	1,000

Summa kronor 16,000.

Från sistnämnda belopp har avdragits ett belopp av 300 kronor, motsvarande en beräknad utfyllnad av arvodet till det vid de norrländska specialundersökningarna anställda skogsbiträdet, vilket belopp med hänsyn till på finansdepartementets föredragning föreslagen tillfällig löneförbättring för de ordinarie skogsbiträdena vid skogsförsöksanstalten, i stället borde utgå från medel, som kunde komma att anvisas till förstärkning av till avlönande av vissa extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen m. m. beviljade anslag.

Tillika begäres ett tilläggsanslag för år 1921 å 2,050 kronor, enär årets anslag ej bestämts med beräkning av de år 1920 höjda dagtraktamentena.

De sålunda gjorda anslagsäskandena ge riksdagen ej anledning till någon erinran. Om tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har för specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnygring i huvudsaklig överensstämmelse med den år 1916 för riksdagen framlagda plan å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 15,700 kronor.

87:o) Under punkt 87 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till ersättande av vissa av statens domäners fond förskjutna kostnader för elektrifiering av fortsättningsskolan vid Klotten samt skogsskolorna vid Grönsinka och Bjurfors å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 8,550 kronor.

Av utredningen i ärendet inhämtas, att Eders Kungl. Maj:t bemyndigat domänstyrelsen att av de till driftkostnader för statens domäner anvisade medel disponera visst belopp för elektrifiering av bland annat fortsättningsskolan vid Klotten samt skogsskolorna vid Grönsinka och Bjurfors.

Förevarande framställning, som endast avser att nu bereda domänfonden ersättning för den del av kostnaderna för ifrågavarande anläggning, som belöper å de till den lägre skogsundervisningen och skogshushållningen i allmänhet anvisade medel, föranleder icke någon erinran från riksdagens sida.

Riksdagen får därför anmäla, att riksdagen till ersättande av vissa av statens domäners fond förskjutna kostnader för elektrifiering av fortsättningsskolan vid Klotten samt skogsskolorna vid Grönsinka och Bjurfors å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 8,550 kronor.

88:o) Under punkt 88 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fortsättningsskolan vid Klotten å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 31,200 kronor.

För fortsättningsskolan vid Klotten har såsom ersättningsanslag till domänfonden av riksdagen å extra stat för år 1921 anvisats ett förslagsanslag, högst 29,000 kronor. Härav äro 6,000 kronor beräknade till expenser.

Den föreslagna anslagsökningen, 2,200 kronor, är föranledd av ökade kostnader för elevernas resor samt inköp av instrument och brandsprutor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot framställningen och får därför anmäla, att riksdagen till fortsättningsskolan vid Klotten å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 31,200 kronor.

89:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 89 gjorda framställning har riksdagen för främjande av skogsvård å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens län samt Särna och Idre socknar å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 98,000 kronor, att av Kungl. Maj:t i mån av tillgång tilldelas vederbörande hushållningssällskap under förutsättning, att landsting och hushållningssällskap tillsammans eller ettdera av dem till ändamålet bidragit med belopp, motsvarande minst en tredjedel av statsbidraget, samt under villkor *dels* att anslag från sålunda av statsmedel och från orten anvisade medel icke må utgå till bolag, *dels ock* att vederbörande hushållningssällskap skall vara skyldigt att efter årets utgång till vederbörande länsstyrelse avgiva redogörelse över användningen av samtliga för ändamålet erhållna bidrag.

90:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 90 gjorda framställning får riksdagen anmäla, att riksdagen till skogsvårdens befrämjande å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

Lantmäteriväsendet.

91:o) Under punkt 91 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen besluta, att i den tjänsteförteckning, vilken såsom bilaga åtföljer det av Eders Kungl. Maj:t till innevarande riksdag framlagda förslaget till avlöningsreglemente för befattningshavare vid statsdepartement och vissa *Bihang till riksdagens protokoll 1921. 14 saml. Nr 9 A.*

andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall beträffande lantmäteristyrelsen vidtagas den ändring, att i stället för tre byrådirektörer uppföras fyra byrådirektörer i lönegraden B. 16.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, likalydande motioner, nämligen nr 38 i första kammaren och nr 127 i andra kammaren, vari hemställes, att riksdagen ville i avvaktan på begärd utredning besluta avslå Eders Kungl. Maj:ts ovan omförmälda framställning rörande inrättandet i lantmäteristyrelsen av ytterligare en byrådirektörsbefattning.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning avser inrättande i lantmäteristyrelsen av ytterligare en byrådirektörsbefattning, avsedd närmast för handläggning inom styrelsen av ärenden rörande finmätning i allmänhet samt komplettering av registerkartorna för rikets städer och vissa samhällen på landet.

I de i ämnet väckta motionerna erinras först om det riksdagens beslut förlidet år, varigenom riksdagen såsom en följd av riksdagens då intagna ståndpunkt, att tillsynen över städernas mätningväsende skulle undandragas lantmäteristyrelsens ämbetsbefattning, avlog av Kungl. Maj:t framställt förslag om inrättande i lantmäteristyrelsen av en särskild byrå för handläggning företrädesvis av ärenden tillhörande detta verksamhetsområde. Vidare hava motionärerna bringat i erinranden av riksdagen samtidigt begärda utredningen för åstadkommande av en efter städernas behov lämpad mätningstadga ävensom riksdagens uttalande, att det borde tillkomma byggnadsstyrelsen att utöva uppsikt över städernas mätningväsende, för vilket ändamål riksdagen förutsatte, att inom sistnämnda styrelse ett särskilt organ inrättades. Slutligen har i motionerna framhållits, hurusom riksdagen i sistnämnda avseende förväntade förslag i samband med det vidare ordnandet av mätningväsendet i rikets städer och stadsliknande samhällen.

Med hänvisning till vad riksdagen sålunda beslutat och då i varje fall närmare utredning vore önskvärd rörande behovet av inrättande av en ny byrådirektörsbefattning för det av Eders Kungl. Maj:t avsedda syftet hava motionärerna hemställt om avslag å Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

För egen del förbiser riksdagen ingalunda, att i den förlidet år föreslagna stadsbyråns arbetsuppgifter avsetts att ingå jämväl handläggning av frågor rörande bland annat finmätning i allmänhet, och att med hänsyn härtill ökade arbetskrafter i varje fall kunde anses önskvärda inom lantmäteristyrelsen. Å andra sidan har emellertid riksdagen icke kunnat undgå finna välgående omständigheter föreligga att icke nu

utöka lantmäteristyrelsens personal. Sålunda synes det förhållandet, att styrelsens omorganisation trätt i tillämpning först med ingången av innevarande år och någon erfarenhet följaktligen icke kunnat vinnas rörande den ytterligare arbetsmängd, som styrelsen i anledning härav kan komma att erhålla, utgöra ett skäl mot den nu föreslagna anordningen. Härtill kommer, att det, i betraktande av riksdagens på sätt ovan nämnts gjorda antydan om inrättande i byggnadsstyrelsen av ett särskilt organ för tillsyn över städernas mätningssväsen, synes riksdagen liksom motionärerna lämpligast, att riksdagen får efter denna frågas utredning i ett sammanhang pröva behovet av de befattningar, som för ifrågavarande och därmed i samband stående ändamål eventuellt kunna bliva erforderliga inom lantmäteristyrelsen och byggnadsstyrelsen.

Med hänsyn till det nu anförda kan riksdagen icke biträda det av Eders Kungl. Maj:t under ifrågavarande punkt framställda förslaget och får följaktligen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning ej av riksdagen bifallits.

92:o) Under punkt 92 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna följande stat för lantmäteristyrelsen, att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	157,000	kronor
Vikariätersättningar, <i>förslagsanslag</i>	3,800	»
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst,	47,500	»
Till bestridande av kostnader vid inspektioner, <i>förslagsanslag</i> , högst,	5,000	»

Förslagsanslag 213,300 kronor;

dels ock under riksstatens nionde huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken lantmäteristyrelsen uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 213,300 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen funnit sig i huvudsak kunna biträda.

I ovanberörda anslag å 157,000 kronor ingå emellertid avlöningar till en lantmäterifiskal och en arkivarie, vilka Eders Kungl. Maj:t föreslagit till uppförande i 16:e lönegraden. Enligt riksdagens numera fattade beslut skola motsvarande befattningar under andra—åttonde samt tionde

huvudtitlarna placeras i 15:e lönegraden. Då detta enligt riksdagens uppfattning bör bliva fallet jämväl beträffande ifrågavarande båda befattningar, synes en nedsättning i det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget böra ske. Med hänsyn härtill och i betraktande av att riksdagen under nästföregående punkt avslagit Eders Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av ytterligare en byrådirektörsbefattning i ifrågavarande styrelse har riksdagen funnit berörda anslagspost böra nedsättas till 146,700 kronor, och anslaget i dess helhet sålunda bestämmas till 203,000 kronor.

Med hänvisning tillika till vad riksdagen anfört i sin skrivelse nr 2 A, punkt 4, får riksdagen anmäla, att riksdagen

a) bestämt antalet ordinarie befattningshavare för lantmäteristyrelsen på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlöningsgrad.
1 generaldirektör	A 3.
3 byråchefer	B 20.
3 byrådirektörer	B 16.
1 lantmäterifiskal	B 15.
1 arkivarie	B 15.
2 byråingenjörer	B 13.
1 registrator	B 13.
1 arkivbiträde	B 5.
3 kanslibiträden, kvinnliga	C 3.
2 kontorsbiträden, kvinnliga	C 2.
1 förste expeditionsvakt	B 3.
2 expeditionsvakter	B 1.

b) godkänt följande stat för lantmäteristyrelsen att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	146,700 kronor
Vikariatsersättningar <i>förslagsanslag</i>	3,800 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst,	47,500 »
Till bestridande av kostnader vid inspektioner, <i>förslags-</i> <i>anslag</i> , högst,	5,000 »

Förslagsanslag 203,000 kronor;

c) under riksstatens nionde huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken lantmäteristyrelsen uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppfört ett ordinarie förslagsanslag å 203,000 kronor.

93:o) I en till riksdagen den 18 mars 1921 avlåten proposition, nr 229, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen besluta, att arvodet till föreståndaren vid statens reproduktionsanstalt skall från och med år 1922 utgöra 12,300 kronor för år.

Över den föreliggande propositionen har riksdagens vederbörande utskott införskaffat yttrande från lönerregleringskommittén. I detta yttrande har kommittén efter att hava lämnat en översikt över vad som tidigare förekommit beträffande ifrågavarande anstalt och avlöningsförhållandena därstädes för egen del anfört följande:

»Kungl. Maj:ts nu föreliggande framställning avser, att arvodet till föreståndaren vid statens reproduktionsanstalt skulle från och med år 1922 höjas från 10,000 kronor till 12,300 kronor för år.

Såsom av det föregående framgår, har det nu utgående arvodets belopp, 10,000 kronor, bestämts så sent som år 1920 att tillämpas från och med år 1921. Vid sådant förhållande synes det kommittén näppeligen i och för sig föreligga någon anledning att redan nu företaga en avsevärd förhöjning av nämnda arvode. Den nuvarande innehavaren av ifrågavarande befattning är emellertid ordinarie byråchef i lantmäteristyrelsen. Avlöningen å sådan byråchefstjänst skall enligt beslut vid innevarande års riksdag från och med år 1922 utgå med lägst 10,500 kronor och högst (slutavlöning) 11,940 kronor. Därest det skulle befinnas lämpligt att personen i fråga även efter 1922 års ingång bestrider nämnda föreståndarbefattning, torde, till undvikande av minskning i de honom tillkommande avlöningsförmåner såsom ordinarie byråchef, bliva nödigt, att han — vilkens avlöning såsom ordinarie byråchef skulle, enligt vad som uppgivits, komma att utgå med slutavlönings belopp, 11,940 kronor — erhåller en personlig arvodesfyllnad, motsvarande skillnaden mellan sistnämnda belopp, 11,940 kronor, och arvodet å föreståndarbefattningen, 10,000 kronor, eller sålunda 1,940 kronor. Härvid torde dock böra iakttagas, att hans sammanlagda avlöning jämte därå utgående dyrtidstillägg icke må överstiga vad han skulle hava uppburit i lön och dyrtidstillägg å sin ordinarie befattning.

Vidkommande de närmare villkoren för åtnjutande av avlöningen å föreståndarbefattningen synes kommittén, att, så länge befattningen i

fråga bestrides av den nuvarande innehavaren, i tillämpliga delar böra gälla de för hans ordinarie tjänst fastställda bestämmelser i sådant hänseende.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning avser visserligen allenast föreståndarens arvode, vid vilket förhållande kommittén skulle kunna inskränka sig till det redan sagda. Men då departementschefen i detta sammanhang jämväl berört frågan om assistentens, kontorsbiträdets och faktorns avlöningsförhållanden, anser sig kommittén böra något antyda sin uppfattning även rörande nämnda spörsmål.

Såsom i det föregående omförmälts, har vid upprepade tillfällen den uppfattningen tagit sig uttryck, att vid bestämmande av avlöningarna till ifrågavarande personal hänsyn borde tagas till förhållandena å den allmänna arbetsmarknaden. I anslutning härtill synes det kommittén, som skulle det vara mindre lämpligt att, såsom ifrågasatt blivit, fastslå nämnda befattningshavares avlöningar i bestämt förhållande till de för ordinarie tjänstemän stadgade lönegrader. De nu ifrågavarande befattningshavarnas avlöningsförhållanden synas kommittén snarare böra regleras i anslutning till vad som må bliva bestämt i avseende å icke-ordinarie befattningshavare vid sådana verk, för vilka de nya avlöningsbestämmelserna blivit vid innevarande års riksdag fastställda, och torde detta böra gälla icke blott i avseende å avlöningarnas belopp utan även beträffande avlöningsbestämmelserna i övrigt.

Då enligt de grunder för reproduktionsanstaltens organisation och verksamhet, som blivit av statsmakterna godtagna, denna anstalt skall bedrivas såsom ett affärsföretag, har kommittén ansett sig böra söka erhålla en föreställning beträffande rörelsens omfattning och det ekonomiska utbytet av densamma.

I sådant hänseende har kommittén låtit med ledning av lantmäteristyrelsens huvudbok för åren 1919 och 1920 uppgöra bifogade tablå över reproduktionsanstaltens inkomster och utgifter för nämnda år, från sett utgifter för anskaffning av dyrbarare maskiner och inventarier.

Av nämnda tablå synes framgå, att under åren 1919 och 1920 anstaltens utgifter överstigit inkomsterna med i runda tal för år 1919 26,100 kronor och för år 1920 6,600 kronor. Härvid har dock, *å ena sidan*, icke tagits i betraktande anstaltens andel i kostnaden för avlöning till den byråchef i lantmäteristyrelsen, som haft inseendet över densamma, kostnad för lokalhyra, ränta å i anstalten bundet kapital samt å föregående års förluster å rörelsen eller avskrivningar, medan, *å andra sidan*, hänsyn ej kunnat tagas till värdet av vid årsskiftet inneliggande lager av förbrukningsartiklar.

Därest även dessa olika faktorer kunnat beaktas, skulle anstaltens verksamhet under nämnda år säkerligen haft att uppvisa vida större underskott än som nyss angivits.

Kommittén har funnit sig böra fästa uppmärksamheten härå och anser det kunna ifrågasättas, huruvida ej åtgärder böra vidtagas såväl i organisativa som i andra hänseenden i syfte att anstaltens verksamhet må kunna bedrivas så, att ett i möjligaste mån tillfredsställande ekonomiskt resultat vinnes. I varje fall synes kommittén, att eventuella utvidgningar av reproduktionsanstalten icke böra vidtagas utan att dessförinnan genom tillförlitliga utredningar en överblick kunnat erhållas rörande de ekonomiska verkningarna därav.»

Det av löneregleringskommittén framställda förslaget att, utan att höja den med föreståndarebefattningen förenade avlöning, genom en personlig arvodesförhöjning bereda den nuvarande innehavaren av samma befattning kompensation för den minskning i avlöningsförmånerna, som med hänsyn till honom från och med år 1922 tillkommande avlöningsförmåner såsom byråchef i lantmäteristyrelsen eljest skulle bliva en följd av föreståndaravlöningens bibehållande vid nuvarande belopp, synes riksdagen innebära vissa företräden framför det förslag, som innefattas i Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition. Riksdagen biträder därför kommitténs förslag. I anslutning härtill bör för ändamålet å extra stat för år 1922 uppföras ett anslag av 1,940 kronor.

Beträffande avlöningarna till de befattningshavare vid anstalten, för vilka det ansetts böra ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma avlöningarna, delar riksdagen den av kommittén uttalade uppfattningen, att dessa böra regleras i anslutning till vad som må bliva bestämt i avseende å icke ordinarie befattningshavare vid sådana verk, för vilka nya avlöningsbestämmelser blivit vid innevarande års riksdag fastställda samt att detta bör gälla även beträffande avlöningsbestämmelserna i övrigt.

Vad slutligen angår löneregleringskommitténs uttalande rörande den vid anstalten bedrivna rörelsens omfattning och det ekonomiska utbytet av denna är riksdagen övertygat, att Kungl. Maj:t skall med uppmärksamhet följa förhållandena på ifrågavarande område ävensom vidtaga de åtgärder, som därav kunna anses vara betingade.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning till personligt lönetillägg till föreståndaren för statens reproduktionsanstalt byråchefen Peter Alfred Eriksson, därest han fortfarande innehar nämnda föreståndarebefattning, å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 1,940 kronor.

94:o) Under punkt 93 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till nyanskaffningar och förlagskapital vid statens reproduktionsanstalt å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Till upprätthållande av statens reproduktionsanstalts verksamhet anvisade 1920 års riksdag ett ordinarie förslagsanslag av 155,000 kronor, att i första hand direkt utgå av inkomster av reproduktionsanstalten. Tillika anvisade riksdagen å extra stat för år 1921 ett reservationsanslag å 50,000 kronor till nyanskaffningar vid nämnda anstalt.

Nu förevarande framställning avser att förutom till ytterligare anskaffningar under år 1922 bereda medel till ett för anstaltens rörelse erforderligt förlagskapital.

Jämväl riksdagen anser, att med hänsyn till arten av den verksamhet, som bedrivs vid anstalten ifråga, medel böra finnas tillgängliga för förlagskapital, men vill i likhet med departementschefen betona angelägenheten av att stor försiktighet iakttages vid utövandet av anstaltens förlagsrörelse. Med hänsyn härtill och då, enligt vad statskontoret i ärendet framhållit, anstaltens ordinarie anslag icke läser kunna tagas i anspråk för sådant ändamål, biträder riksdagen förslaget om uppförande av medel härför å extra stat. Även behovet av anslag för år 1922 till vissa nyanskaffningar finner riksdagen styrkt av utredningen i ärendet. Då ej heller det beräknade anslagsbeloppet för ifrågavarande båda ändamål ge anledning till någon riksdagens erinran, har riksdagen till nyanskaffningar och förlagskapital vid statens reproduktionsanstalt å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

95:o) Under punkt 94 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till lantmäteriundervisningens ordnande och bedrivande å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 49,700 kronor.

På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 298, anmält, har riksdagen till lantmäteriundervisningens ordnande och bedrivande å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 49,700 kronor.

96:o) Under punkt 95 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna sådan ändring i staten för lantmäterikontoren i länen att tillämpas från och med år 1922, att antalet assistenter med lön 2,200 kronor och tjänstgöringspenningar 1,500 kronor minskas från 11 till 10 och i stället antalet assistenter med lön 2,200 kronor, tjänstgöringspenningar 1,500 kronor och ortstillägg 150 kronor ökas från 4 till 5, varigenom statens slutsumma kommer att höjas till 309,350 kronor; dels

ock vid bifall härtill höja bestämda anslaget till avlöningar vid lantmäterikontoren i länen från 305,200 kronor med 150 kronor till 305,350 kronor.

Framställningen är avsedd att rätta det förhållandet, att i staten för lantmäterikontoren ortstillägg uppförts till allenast en av de två i Västernorrlands län placerade assistenter. För ändamålet erfordras en ökning i staten med 150 kronor vilket belopp jämväl torde böra utgå å tilläggsstat för 1921.

Mot vad sålunda föreslagits har riksdagen intet att erinra.

Rörande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 A, sitt beslut.

Riksdagen har *dels* godkänt sådan ändring i staten för lantmäterikontoren i länen att tillämpas från och med år 1922, att antalet assistenter med lön 2,200 kronor och tjänstgöringspenningar 1,500 kronor minskas från 11 till 10 och i stället antalet assistenter med lön 2,200 kronor, tjänstgöringspenningar 1,500 kronor och ortstillägg 150 kronor ökas från 4 till 5, varigenom statens slutsumma kommer att höjas till 309,350 kronor;

dels ock i anslutning härtill höjt bestämda anslaget till avlöningar vid lantmäterikontoren i länen från 305,200 kronor med 150 kronor till 305,350 kronor.

Med inräknande av det i staten upptagna reservationsanslaget å 4,000 kronor till renovation av kartor för lantmäterikontoren i länen kommer därefter anslagstiteln »lantmäterikontoren i länen» att inalles uppgå till 309,350 kronor.

97:o) Under punkt 96 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till extra arbetskrafter å lantmäterikontoren i länen anvisa å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 78,000 kronor.

Till extra arbetskrafter å lantmäterikontoren föreslås i förevarande framställning ett till 78,000 avrundat anslag. Av detta beräknas 23,000 kronor till extra assistenter, 52,000 kronor till extra rit- och skrivbiträden samt 3,600 till vaktmästarbiträde. Då utredningen i ärendet synes riksdagen giva vid handen, att de begärda anslagsmedlen äro behöfliga, föranleder framställningen ifråga icke någon invändning från riksdagens sida. Icke heller har riksdagen något att erinra mot vad departementschefen i statsrådsprotokollet uttalat, vare sig med avseende å att distriktslantmätare framdeles må kunna tjänstgöra såsom assistent eller beträffande arvodesbeloppet till extra kvinnliga biträden.

Riksdagen har till extra arbetskrafter å lantmäterikontoren i länen anvisat å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 78,000 kronor.

98:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 97 gjorda framställning har riksdagen till inbindning av handlingar i lantmäterikontoren i länen å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

99:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 98 gjorda framställning har riksdagen för anskaffande för lantmäterikontoret i Karlstad av kopior av vissa kartor med tillhörande handlingar å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 10,000 kronor.

100:o) Under punkt 99 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för anskaffande för lantmäterikontorens i länen räkning av kopior av kartor m. m. angående statens och vissa enskilda järnvägars jordområden å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 12,000 kronor.

För anskaffande för lantmäterikontorens i länen räkning av kopior av kartor m. m. angående statens järnvägars jordområden har riksdagen anvisat anslag för åren 1917—1921 å tillhopa 45,500 kronor. Anslaget för år 1921 utgör 12,200 kronor. Då lantmäteristyrelsen hösten 1919 anhöll om detta anslag, anförde styrelsen, att totalkostnaden med säkerhet icke komme att överstiga 50,000 kronor.

Ifrågavarande anslag har hittills utgått till anskaffande av kartkopior rörande allenast statens järnvägars jordområden. Enligt vad departementschefen i statsrådsprotokollet anført är nu avsikten att jämväl av statsmedel bestrida kostnaderna för sådana kopior jämväl beträffande vissa enskilda järnvägars jordområden. Kostnaderna för sistnämnda arbete beräknas till 20,000 kronor. Av dessa skulle 4,000 kronor bestridas från uppkommen behållning å äldre renovationsanslag och 7,500 kronor från det nu föreslagna anslaget samt återstoden så småningom täckas av medel från det från och med 1921 uppförda nya ordinarie renovationsanslaget. Av det förevarande anslaget å 12,000 kronor äro 4,500 kronor avsedda för slutkostnaderna för statsjärnvägarnas kartor.

Då även riksdagen är av den uppfattningen, att kopior jämväl av enskilda järnvägars jordområden böra finnas att tillgå å lantmäterikontoren, har riksdagen icke något att erinra mot det föreliggande förslaget.

Riksdagen har därför för anskaffande för lantmäterikontorens i

länen räkning av kopior av kartor m. m. angående statens och vissa enskilda järnvägars jordområden å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 12,000 kronor.

101:o) Under punkt 100 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition angående anslag till åtgärder för skifteslagsindelning i vissa delar av Kopparbergs län, som Eders Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, å extra stat för år 1922 beräkna ett anslag av 60,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 18 mars 1921 avlåten skrivelse, nr 205, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, givit riksdagen tillkänna, att proposition i det i statsverkspropositionen under punkt 100 av nionde huvudtiteln upptagna ärendet angående anslag för år 1922 till åtgärder för skifteslagsindelning i vissa delar av Kopparbergs län ej kommer att avlåtas till den nu samlade riksdagen, i följd varav medel för berörda ändamål ej komma att erfordras på 1922 års riksstat.

Härom har riksdagen endast velat på detta sätt erinra.

102:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 101 gjorda framställning har riksdagen för tilläggsavvittring i vissa delar av Västerbottens läns lappmark anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

Rikets allmänna kartverk.

103:o) Under punkt 102 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels medgiva, att benämningarua å de i kartverkets ordinarie avlöningsstat och övergångsstat upptagna befattningarna såsom geodet, kartograf och topograf ändras till statsgeodet, statskartograf och statstopograf; dels godkänna sådana ändringar i ordinarie avlöningsstaten för rikets allmänna kartverk, att tillämpas från och med år 1922, att där uppföras ytterligare två statsgeodetbefattningar med avlöning lika med de nuvarande samt att anslagsposten till arvoden åt extra personal, gratifikationerna åt ritar- och gravörelever samt vikariatsersättningar höjes från 26,500 kronor med 3,000 kronor till 29,500 kronor; dels vid bifall härtill öka det bestämda anslaget till avlöningar vid rikets allmänna kartverk

från 212,045 kronor med 11,000 kronor till 223,045 kronor; dels ock öka reservationsanslaget till kartarbeten m. m. vid rikets allmänna kartverk från 201,800 kronor med 21,900 till 223,700 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning avser uppförande i staten för rikets allmänna kartverk av ytterligare två geodetbefattningar (fältmätare) ävensom för att möjliggöra anställande året om av två extra biträden en höjning i anslagsposten till arvoden åt extra personal m. m. av tillhoppa 3,000 kronor. Då avlöningen till geodet utgör 4,000 kronor, skulle det bestämda anslaget till avlöningar vid kartverket komma att undergå en förhöjning med sammanlagt 11,000 kronor. Härjämte begäres en höjning i reservationsanslaget till kartarbeten m. m. vid kartverket med 21,900 kronor. Den däri ingående posten till fältarbeten jämte för ändamålet anvisat extra anslag är för närvarande beräknad för 8 geodeter efter i genomsnitt 7,800 kronor för varje. Med anledning dels av de föreslagna två nya fältmätarbefattningarna och dels av att anslaget för varje sådan befattning på grund av höga resekostnader och hantlangningspris ansetts böra utgå med ett till 10,000 kronor förhöjt belopp skulle hela anslaget till fältmätare uppgå till 100,000 kronor, vartill borde läggas ett beräknat belopp av 8,000 kronor till inspektion. Totalbeloppet uppgår sålunda till 108,000 kronor. Härav har departementschefen emellertid icke ansett mer än 80,000 kronor böra uppföras å ordinarie stat medförande en ökning i det ordinarie reservationsanslaget av ovanberörda belopp, 21,900 kronor. Återstoden eller 28,000 kronor har föreslagits att uppföras på extra stat för år 1922. I samband med de föreslagna förändringarna i kartverkets stat skulle enligt förslaget ifråga benämningarna på de i staten upptagna befattningarna såsom geodet, kartograf och topograf ändras till statsgeodet, statskartograf och statstopograf.

Riksdagen har av utredningen i ärendet blivit övertygad om behovet av de föreslagna nya geodetbefattningarna. Med hänsyn härtill och då såsom i statsrådsprotokollet framhållits, de geodetiska arbetena torde vara grundläggande för all kartläggning och lika nödvändiga huru än kartverket blir organiserat och vare sig de ekonomiska kartarbetena fortsätts eller icke, biträder riksdagen förslaget i nu angivet avseende. Icke heller ger Eders Kungl. Maj:ts framställning i övrigt anledning till någon riksdagens erinran. Beträffande det begärda extra anslaget å 28,000 kronor anmäler riksdagen under punkt här nedan, sitt beslut.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att benämningarna å de i kartverkets ordinarie avlöningsstat och övergångsstat upptagna befattningarna såsom geodet, kartograf och topograf ändras till statsgeodet, statskartograf och stats-topograf;

dels godkänt sådana ändringar i ordinarie avlöningsstaten för rikets allmänna kartverk, att tillämpas från och med år 1922, att där uppföras ytterligare två statsgeodetbefattningar med avlöning lika med de nuvarande samt att anslagsposten till arvoden åt extra personal, gratifikationer åt ritar- och gravörelever samt vikariatsersättningar höjes från 26,500 kronor med 3,000 kronor till 29,500 kronor;

dels i anslutning härtill ökat det bestämda anslaget till avlöningar vid rikets allmänna kartverk från 212,045 kronor med 11,000 kronor till 223,045 kronor;

dels ock ökat reservationsanslaget till kartarbeten m. m. vid rikets allmänna kartverk från 201,800 kronor med 21,900 kronor till 223,700 kronor.

På grund av förestående beslut kommer ordinarie anslaget till rikets allmänna kartverk att upptagas sålunda:

avlöningar, <i>bestämt anslag</i>	kronor 223,045
ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	» 41,155
kartarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	» 223,700
	<hr/>
	Summa kronor 487,900.

104:o) Under punkt 103 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att för diverse behov vid rikets allmänna kartverk å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 95,800 kronor.

Till diverse behov vid rikets allmänna kartverk ifrågasättes i förevarande framställning ett extra anslag för år 1922 av sammanlagt 95,800 kronor. Anslaget har beräknats på följande sätt:

ökade fältarbetskostnader vid geodetiska avdelningen	kronor 28,000
» » » topografiska »	» 17,600
» » » ekonomiska »	» 20,200
» kostnader för övningsavdelningens ritkurs	» 3,000
ökade kostnader för bränsle, belysning m. m.	» 10,000
biträde vid den topografiska avdelningen för tillsyn och vård av förråd av kartor m. m.	» 2,000
anskaffning av instrument för geodetiska avdelningen	» 15,000
	<hr/>
	Summa kronor 95,800.

Beträffande den först upptagna anslagsposten har riksdagen redan under punkt 103 härovan anslutit sig till förslaget om dess uppförande å extra stat för år 1922. Vad angår de därpå följande två posterna utgöra dessa sammanlagda beloppet av utav riksdagen å tilläggsstat för år 1920 och extra stat för år 1921 beviljade anslag för samma ändamål. Posten till biträde vid den topografiska avdelningen m. m. är upptagen till samma belopp som för innevarande år. Anslaget till instrument för geodetiska avdelningen sammanhänger med det under punkt 103 här ovan biträdda förslaget om utökning av denna avdelnings personal.

Å tilläggsstat för år 1921 begäres härjämte ett anslag av 41,200 kronor. Härav äro 28,200 kronor eller samma belopp, som förra året beviljades, avsedda till ökade kostnader vid alla kartverkets avdelningar på grund av höjda dagtraktamenten. Av återstoden beräknas 3,000 kronor till ökade kostnader för övningsavdelningens ritkurs och 10,000 kronor till ökade bränslekostnader.

Med hänsyn till de sedan propositionens avlåtande inträffade starka prisfallen å bränsle har riksdagen ansett det till ökade bränslekostnader upptagna anslaget böra sänkas till 5,000 kronor för vardera av åren 1921 och 1922. I övrigt synes den i ärendet verkställda utredningen giva vid handen, att behov föreligger av de begärda anslagsbeloppen.

Under åberopande av det anförda och med erinran att riksdagen i särskild skrivelse nr 9 B anmäler sitt beslut rörande tilläggsanslaget får riksdagen anmäla, att riksdagen för diverse behov vid rikets allmänna kartverk å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 90,800 kronor.

105:o) I överensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 104 gjorda framställning har riksdagen till bestridande av kostnader för namngranskning för rikets allmänna kartverks behov å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

106:o) Under punkt 105 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att av det utav 1920 års riksdag beviljade anslaget å 56,000 kronor såsom bidrag till kostnaderna för utgivande av ekonomisk karta över Hallands län anvisa å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 8,000 kronor.

Såsom bidrag till kostnaderna för utgivande av en ekonomisk karta över Hallands län beviljade 1920 års riksdag ett anslag av 56,000 kronor samt anvisade därav å extra stat för år 1921 ett reserva-

tionsanslag av 8,000 kronor. Enligt planen skulle det beviljade anslaget fördelas till utgående under en sjuårsperiod. Det för år 1922 begärda anslaget föranleder därför icke någon riksdagens erinran. Med avseende å vad departementschefen i statsrådsprotokollet anfört i fråga om hur uppgörelsen om reproduktionen och distributionen av ifrågasvarande karta bör ordnas, vill riksdagen, utan att ingå på spørsmålet, huruvida detta bör ske genom statens reproduktionsanstalt eller annorledes, såsom sin principiella uppfattning uttala, att, då själva upprättandet av kartan enligt vad i ärendet framgår helt och hållet verkställts på statsverkets bekostnad, förlagsrätten icke bör såsom i ärendet ifrågasatts för all framtid avhändas statsverket.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen av det utav 1920 års riksdag beviljade anslaget å 56,000 kronor såsom bidrag till kostnaderna för utgivande av ekonomisk karta över Hallands län anvisat å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 8,000 kronor.

Geologiska samt meteorologiska och hydrografiska undersökningar.

107:o) Under punkt 106 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna följande stat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	127,600 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	3,000 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	36,500 »
Nattlig bevakning, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	440 »

Förslagsanslag 167,540 kronor;

dels ock under riksstatens nionde huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken Sveriges geologiska undersökning uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 167,540 kronor.

Enligt det förslag till lönerreglering för Sveriges geologiska undersökning, som chefen för finansdepartementet framlagt, skulle avlöningarna till icke-ordinarie tjänstemän upptagas till 34,000 kronor.

Enligt förevarande framställning skulle i denna anslagspost från och med år 1922 jämväl upptagas ytterligare en vaktmästare, till vilken medel för närvarande äro anvisade å extra stat. Med hänsyn härtill har ifrågavarande anslagspost åt ordinarie tjänstemän beräknats till 36,500 kronor.

Anslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän har upptagits till 127,600 kronor.

Riksdagen kan i huvudsak biträda det föreliggande förslaget.

I sistnämnda anslagsbelopp ingå emellertid avlöningar till en sekreterare, en museiföreståndare, en kemist och åtta statsgeologer, vilka Eders Kungl. Maj:t föreslagit till uppförande i 16:de lönegraden. Enligt riksdagens numera fattade beslut skola motsvarande befattningar under andra — åttonde samt tionde huvudtiteln placeras i 15:de lönegraden. Då detta enligt riksdagens uppfattning bör bli fallet jämväl beträffande nu ifrågavarande befattningar synes en nedsättning i det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget böra ske. Riksdagen finner på grund härav berörda anslagspost böra nedsättas till 117,600 kronor och anslaget således i sin helhet bestämmas till 157,540 kronor.

Med hänvisning tillika till vad riksdagen i sin skrivelse nr 2 A, punkt 4, anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen

a) bestämt antalet ordinarie befattningshavare för Sveriges geologiska undersökning på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlöningsgrad.
1 överdirektör	A 1.
11 tjänstemän (1 sekreterare, 1 museiföreståndare, 1 kemist, 8 statsgeologer)	B 15.
1 förste expeditionsvakt	B 3.
2 expeditionsvakter	B 1.

b) godkänt följande stat för Sveriges geologiska undersökning att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	117,600 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	3,000 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	36,500 »
Nattlig bevakning, <i>förslagsanslag</i> , högst	440 »

Förslagsanslag 157,540 kronor;

c) under riksstatens nionde huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken Sveriges geologiska undersökning uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppfört ett ordinarie förslagsanslag å 157,540 kronor.

108:o) Under punkt 107 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten m. m. å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 136,700 kronor.

Kostnaderna för ifrågavarande ändamål hava för år 1922 förslagsvis beräknats på följande sätt:

Rese- och traktamentsersättning m. m.	kronor	65,500
Inköp och underhåll av materiel	»	5,000
Tryckning av kartor, beskrivningar och uppsatser	»	50,000
Arvoden till extra tjänstemän för kartarbeten	»	16,200

Summa kronor 136,700,

till vilket sistnämnda belopp anslag nu begäres å 1922 års riksstat. Härjämte ifrågasättes ett tilläggsanslag å 8,200 kronor, i huvudsak för tillfällig förstärkning av undersökningens arbetskrafter.

Med avseende å de förstnämnda tre anslagsposterna synes utredningen i ärendet styrka behovet av de däri föreslagna förhöjningarna. Rörande posten till extra tjänstemän för kartarbeten, i vilken riksdagen visserligen icke ifrågasätter någon nedsättning, vill riksdagen hänvisa till vad i riksdagens skrivelse nr 2 A, punkt 4, anförts rörande storleken av ersättningen till extra befattningshavare vid statsdepartement och vissa centrala ämbetsverk. Ej heller föranleder det begärda tilläggsanslaget någon riksdagens erinran.

Rörande tilläggsanslaget, anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har till Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten m. m. å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 136,700 kronor.

109:o) Under punkt 108 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till expenser m. m. för Sveriges geologiska undersökning å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

Förutom det å ordinarie stat uppförda anslaget av 10,000 kronor till expenser åt Sveriges geologiska undersökning har sedan 1914 årligen för samma ändamål anvisats belopp å extra stat, vilket för år 1921 uppgår till 25,000 kronor.

I förevarande framställning föreslås dels en ökning i anslaget för
Bihang till riksdagens protokoll 1921. 14 saml. Nr 9 A. 10

år 1922 med 5,000 kronor, dels ock ett tilläggsanslag å 3,500 kronor. De ökade anslagsmedlen, som hänföra sig till bland annat höjningar i telefontaxan och viss komplettering av den instrumentella utrustningen, biträdas av riksdagen. Om tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har till expenser m. m. för Sveriges geologiska undersökning å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

110:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 109 gjorda framställning har riksdagen för fortsättande av den genom Sveriges geologiska undersökningens försorg anordnade praktisk-geologiska undersökningen av fjälltrakterna i nordligaste delen av Jämtlands län och i Västerbottens län, förnämligast för utredning av därvarande malmförekomster, å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 9,500 kronor.

111:o) Under punkt 110 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för fortsättande av dels en förrädsstatistisk undersökning medelst linjeinventering av torvtillgångarna i Götaland och Svealand utom Dalarna, dels, i samband därmed och inom samma område, en rekognoscering av mossmarkerna närmast trafiklederna, allt i huvudsaklig överensstämmelse med det av torvkommittén framlagda förslag, på extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 191,300 kronor.

Det för år 1921 beräknade fältarbetsanslaget å 107,500 kronor föreslås nu höjt till 131,300 kronor. Härav bero 3,000 kronor på arvoden åt fem förrättningsmän, vilka beräknas skola år 1922 överföras från linjeinventeringen till torvmarksrekognosceringen, 10,800 kronor på den skedda ökningen av dagtraktamentena och 10,000 kronor på ökade hantlangningskostnader. Mot dessa höjningar, av vilka den näst sista i huvudsak motsvaras av det redan för år 1920 å tilläggsstat beviljade anslaget, har riksdagen ej något att erinra.

Fältarbetsanslaget uppgår då till 131,300 kronor. Till tryckning av 10 kartblad med beskrivningar föreslås tillika 35,000 kronor. Då övriga anslagsposter upptagas till oförändrat belopp, uppgår det för år 1922 begärda anslaget i dess helhet till 191,300 kronor. Detta förslag biträdas av riksdagen. Ej heller föranleda de å tilläggsstat begärda anslagen av 10,000 kronor för ökade hantlangningskostnader och 10,800 kronor till kostnader på grund av ökade dagtraktamenten, varav behov synes föreligga, någon invändning från riksdagens sida. Om detta tilläggsanslag anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har för fortsättande av dels en förrädsstatistisk undersökning medelst linjeinventering av torvtillgångarna i Götaland och Svealand utom Dalarna, dels, i samband därmed och inom samma område, en rekognoscering av mossmarkerna närmast trafiklederna, allt i huvudsaklig överensstämmelse med det av torvkommittén framlagda förslag, på extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 191,300 kronor.

112:o) Under punkt 111 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna följande stat för statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	135,300 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	3,800 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst,	16,000 »
	<i>Förslagsanslag</i> 155,100 kronor
Arvoden åt observatörer, <i>reservationsanslag</i>	40,000 »
Expenser, <i>reservationsanslag</i>	8,000 » ;

dels ock under riksstatens nionde huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken statens meteorologisk-hydrografiska anstalt uppförda bestämda anslaget till avlöningar å 99,500 kronor under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 155,100 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning biträdes i huvudsak av riksdagen.

I ovanberörda för avlöningar till ordinarie tjänstemän avsedda anslagspost å 135,300 kronor ingå emellertid avlöningar till fyra första statsmeteorologer och statshydrografer, vilka Eders Kungl. Maj:t föreslagit till uppförande i 16:e lönegraden. Enligt riksdagens beslut skola motsvarande befattningar under andra—åttonde samt tionde huvudtitlarna — placeras i 15:e lönegraden. Då riksdagen anser detta böra bliva fallet jämväl med nu ifrågavarande befattningshavare synes en nedsättning i det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget böra ske. Riksdagen finner på grund härav berörda anslagspost böra nedsättas till 131,700 kronor och anslaget i sin helhet sålunda bestämmas till 151,500 kronor.

Med hänvisning tillika till vad riksdagen i sin skrivelse nr 2 A, punkt 4, anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen

a) bestämt antalet ordinarie befattningar för statens meteorologisk-hydrografiska anstalt på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlöningsgrad.
1 överdirektör	A 1.
2 byrådirektörer	B 18.
4 tjänstemän (förste statsmeteorologer, förste statshydrografer)	B 15.
4 tjänstemän (statsmeteorologer, statshydrografer)	B 13.
1 kontorsskrivare, kvinnlig	C 5.
5 kanslibiträden, kvinnliga	C 3.
4 kontorsbiträden, kvinnliga	C 2.
2 förste expeditionsvakter	B 3.

b) godkänt följande stat för statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	131,700 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i> ,	3,800 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag, högst</i>	16,000 »
<i>Förslagsanslag</i> 151,500 kronor	
Arvoden åt observatörer, <i>reservationsanslag</i>	40,000 »
Expenser, <i>reservationsanslag</i>	8,000 » ;

c) under riksstatens nionde huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken statens meteorologisk-hydrografiska anstalt uppförda bestämda anslaget till avlöningar å 99,500 kronor under samma rubrik uppfört ett ordinarie förslagsanslag å 151,500 kronor.

På grund av förestående beslut komma de ordinarie anslagen till ifrågakvarande anstalt att tillsammans uppgå till 199,500 kronor.

113:o) Under punkt 112 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 266,700 kronor.

I en inom andra kammaren väckt motion, nr 210, har hemställts, att riksdagen, vid granskning av de under nionde huvudtiteln under rubriken »meteorologiska och hydrografiska undersökningar» förekommande äskandena, måtte företaga den nedsättning av anslagssummorna, som kunna vara betingade av i motionen gjord framställning.

Såsom tillskott i expensmedlen beräknas en höjning med 4,000 kronor för vardera av åren 1921 och 1922. Därjämte ingår i det till

denna post begärda tilläggsanslaget för 1921 ett belopp av 7,000 kronor för täckande av brist från år 1920.

Vidare avser förevarande framställning anslag till väderlekstjänst enligt följande sammanställning:

		1922	1921
Observatörer	kronor	52,000	—
Telegramkostnader	»	30,000	—
Tryckning och distribuering av väderleksrapporter och kartor	»	6,000	—
Extra personal	»	22,000	—
Observationer medelst pilotballonger	»	8,000	—
Fartygsobservationer	»	8,000	8,000
Summa kronor		126,000	8,000.

En sammanfattning av samtliga i förevarande framställning begärda anslag ställer sig sålunda:

		Å tilläggsstat för år 1921	Å extra stat för år 1922
Tillskott i expensmedel	kronor	11,000	10,000
Väderlekstjänst	»	8,000	126,000
Resekostnader m. m.	»	3,000	24,000
Utgivande av publikationer	»	—	40,000
Tryckning av arbete av professor Hamberg	»	—	5,000
Underhåll av stationer och utrustning	»	8,000	21,000
Bibliotek	»	—	7,000
Solstrålningsmätningar	»	—	1,500
Vindmätningsapparater	»	—	4,000
Resekostnader och traktamentsersättning åt styrelsens ledamöter	»	—	1,000
Agrikulturmeteorologiska undersökningar	»	—	2,500
Från nautisk-meteorologiska byrån övertagna arbeten	»	—	24,700
Summa kronor		30,000	266,700.

Med avseende å det begärda anslaget till väderlekstjänst innebär detta en ökning i jämförelse med årets anslag av icke mindre än 78,550 kronor. Ökningen är närmast föranledd av förslag om sådan utvidgning av väderlekstjänsten, att denna skulle året om upprätthållas i samma omfattning som nu om sommaren, då under senare år en särskild väderlekstjänst till jordbrukets fromma varit anordnad med tillhjälp av ett relativt tätt nät av observationsstationer. Enligt statsrådsprotokollet är

anslagsökningen till stor del beroende på att abonnemangsgifter icke påräknats i detta sammanhang. Till frågan om anslaget till väderlekstjänst återkommer riksdagen här nedan. I anslagsposten ingå vidare såsom nytt anslag ett belopp av 8,000 kronor för vardera av åren 1921 och 1922 till anordnande av fartygsobservationer. Den erforderliga extra personalen, som föreslagits att anställas året om och helt avlönas från detta anslag, utgöres av två extra meteorologer, två extra kvinnliga biträden och en extra vaktmästare. Därjämte beräknas till förstärkningspersonal under sommartiden 500 kronor.

Ifråga om övriga anslagsposter märkes såsom nytt 5,000 kronor till tryckning av ett vetenskapligt arbete av förre föreståndaren för ifrågavarande anstalt professor Hamberg med titel »Termosynkroner och Termoisokroner». Beträffande anslaget till underhåll av stationer och utrustning, vilket för år 1921 utgår med 9,000 kronor, äro 4,000 kronor å tilläggsstat för år 1921 avsedda till täckande av brist för år 1920. På grund av prisstegring har anslaget ansetts böra höjas till 13,000 kronor och ett tilläggsanslag å 4,000 kronor beviljas för år 1921. Vidare skulle för år 1922 erfordras en ytterligare ökning med 8,000 kronor, varav 4,000 kronor till komplettering av utrustningen vid särskilda stationer m. m. samt 4,000 kronor för utrustning av nya meteorologiska stationer på grund av den avsedda utvidgningen av väderlekstjänsten. Anslagsposten i fråga skulle sålunda uppgå för år 1922 till $13,000 + 4,000 + 4,000 = 21,000$ kronor och för år 1921 å tilläggsstat $4,000 + 4,000 = 8,000$ kronor. Anslaget till agrikulturmeteorologiska undersökningar är nytt. I fråga om den sist upptagna anslagsposten eller till från nautisk-meteorologiska byrån övertagna arbeten har riksdagen redan vid behandling av frågan om anslag till hydrografisk-biologiska undersökningar av de Sverige omgivande haven erinrat, att riksdagen i anledning av därom av Eders Kungl. Maj:ts framställt förslag fattat beslut om nautisk-meteorologiska byråns upphörande från och med år 1922, i samband varmed de byråns uppgifter, som betecknats såsom meteorologiska samt geodetisk-hydrografiska, skulle överflyttas till statens meteorologisk-hydrografiska anstalt. De medel, som ansetts erforderliga till följd av detta övertagande, har beräknats till 24,700 kronor.

I den i ämnet väckta motionen har uttalats att kostnaden för de av nautisk-meteorologiska byrån på ifrågavarande område utförda arbeten, vilka från och med år 1922 skulle övertagas av statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, borde kunna sättas till lägre belopp än i Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning föreslagits, varjämte motionären ansett, att med förslaget om utvidgning av väderleks-

tjänsten bort anstå i avvaktan på yttrande och förslag från bland andra den kommitté, som vore sysselsatt med frågan om förläggande till Göteborg av en avdelning för väderlekstjänst och stormvarningar. Utan att ange några belopp har motionären föreslagit den nedsättning uti ifrågavarande anslag, som kunde vara betingad av hans förevarande framställning.

Över motionen har riksdagens vederbörande utskott i vederbörlig ordning inhämtat yttrande från styrelsen för statens meteorologiska anstalt ävensom från de sakkunniga för utredning och förslag i fråga om förläggande till Göteborg av en avdelning av nämnda anstalt. De sakkunniga hava i sitt utlåtande som sin mening uttalat att ett anordnande av observationsstationer för väderlekstjänsten i enlighet med vad statsverkspropositionens förslag därutinnan avsåge icke skulle vara ägnat att föregripa frågan om förläggande till Göteborg av en avdelning av statens meteorologisk-hydrografiska anstalt samt att skapandet av ett tätare nät sådana observationsstationer måste, vare sig en institution för väderlekstjänst i Göteborg kommer till stånd eller icke, anses vara av stor betydelse för en önskvärd utveckling av landets väderlekstjänst. Styrelsen för statens meteorologisk-hydrografiska anstalt har med avseende å anslaget till väderlekstjänst vid uppgörandet av ny kostnadsberäkning funnit att med hänsyn till det förslag rörande de internationella observationerna, som den internationella kommissionen för väderlekstelegrafi i november 1920 uppgjort och vilket syntes kunna användas även för de inländska stationerna, en besparing å 6,000 kronor kunna göras i de beräknade utgifterna för telegram.

I fråga om den föreslagna utvidgningen av väderlekstjänsten har riksdagen med hänsyn till de därav föranledda väsentligt ökade kostnaderna icke kunnat undgå hysa en viss tveksamhet. Då det emellertid, såsom departementschefen framhållit, uppenbarligen torde vara av mycket stor betydelse icke blott för jordbruket utan även för ett flertal andra näringar — i främsta rummet sjöfart och fiske — att kunna erhålla täta och pålitliga väderleksförutsägelser har riksdagen likväl icke velat motsätta sig att en utvidgning sker av ifrågavarande väderlekstjänst. Inrättandet såsom förslaget innebär av en tredje väderlekstjänst under dygnet har enligt utredningen ansetts vara av särskild betydelse för lufttrafiken, till vars främjande Eders Kungl. Maj:t framlagt förslag till innevarande riksdag. Detta förslag har emellertid icke vunnit riksdagens bifall.

Vid nu angivna förhållande och då rådande statsfinansiella läge måste mana till största försiktighet med avseende å statens utgifter har riksdagen, utöver den av styrelsen för ifrågavarande anstalt på sätt ovan

nämnts föreslagna minskningen i anslagsposten till väderlekstjänst, ansett sig böra föreslå vissa ytterligare nedsättningar i det för ifrågavarande ändamål beräknade anslaget, vilket riksdagen ock funnit kunna ske utan att de ledande principerna i det av Eders Kungl. Maj:t framställda förslaget därigenom åsidosättas. Sålunda anser riksdagen, att den tredje väderlekstjänsten i så måtto bör koncentreras till sommarhalvåret, att särskilt denna tid ett tätt nät av stationer hållas i verksamhet. Såsom en följd härav skulle enligt vad från vederbörligt håll inhämtats följande anslag kunna nedbringas, nämligen anslaget till observatörer med 17,000 kronor eller till 35,000 kronor, anslaget till telegramkostnader efter avdrag av ovanberörda 6,000 kronor med en tredjedel eller 8,000 kronor till 22,000 kronor, anslaget till tryckning och distribuering av väderleksrapporter och kartor med 1,000 kronor till 5,000 kronor, anslaget till extra personal med 1,500 kronor till 20,500 kronor. Slutligen har riksdagen ansett, att med inrättande av en fjärde station för observationer medelst pilotballonger bör anstå, vadan anslaget för detta ändamål torde böra nedsättas med 2,500 kronor till 5,500 kronor. Med inräknande av merberörda 6,000 kronor uppgår nedsättningen i anslagsposten till väderlekstjänst sålunda till sammanlagt $6,000 + 30,000 = 36,000$ kronor. Denna anslagspost bör sålunda upptagas till 90,000 kronor.

Riksdagen har redan här ovan framhållit, hurusom anslagsökningen till stor del beror på att någon inkomst för anstalten icke tagits i beräkning av abonnemangavgifter. För närvarande sker spridningen av morgontelegrammen genom järnvägsstyrelsens försorg utan någon ersättning, och middagstelegrammen till jordbrukets fromma genom telegrafverkets telegraf- och telefonförvaltning mot att telegrafverket erhåller viss andel i de abonnemangavgifter, som av allmänheten erläggas för dessa telegram. Resten av dessa avgifter, enligt vad inhämtats beräknad till omkring 12,000 kronor, har ingått till ifrågavarande anstalt. Härjämte har av statsmedel till anstalten för ändamålet utgått 10,000 kronor. Järnvägsstyrelsen har enligt utredningen i ärendet numera gjort anspråk på en ersättning av 30,000 kronor för sitt ovan nämnda arbete med telegrammens spridning. Enligt det nu föreliggande förslaget skulle hela spridningsbestyret övertagas av telegrafverket mot att verket finge oavkortat uppbära inflytande abonnemangavgifter. Å andra sidan skulle anstalten beredas ersättning för mistad andel i abonnemangavgifterna.

Riksdagen biträder detta förslag.

Då emellertid riksdagen håller före, att det är av stor betydelse, att spridningen av väderlekstelegrammen jämväl äger rum genom järn-

vägstelegrafen, vill riksdagen uttala önskvärdheten av att järnvägsstyrelsen utan särskild kostnad medverkar till en sådan anordning, vilken heller icke torde vara ägnad att förorsaka några mera avsevärda utgifter.

Med avseende å den föreslagna extra personalen framgår av utredningen att denna till samma antal förut tjänstgjort vid väderlekstjänsten sommartid. Beträffande de för denna personal föreslagna arvodena vill riksdagen hänvisa till vad riksdagen i sin skrivelse nr 2 A punkt 4 anfört rörande avlöning till icke ordinarie befattningshavare.

I övrigt ger Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke anledning till någon riksdagens erinran.

Anslaget för år 1922 till diverse behov vid ifrågavarande anstalt bör i anslutning till vad riksdagen här ovan uttalat bestämmas till 230,700 kronor och tilläggsanslaget till 30,000 kronor.

Rörande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har för diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 230,700 kronor.

114:o) Under punkt 113 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till pegelstationernas förbättring anvisa å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

Kostnaderna för ifrågavarande ändamål bestämdes förlidet år till sammanlagt 75,000 kronor att fördelas på 3 år och riksdagen har för vardera av åren 1920 och 1921 beviljat 25,000 kronor. Riksdagen får anmäla, att riksdagen till pegelstationernas förbättring anvisat å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 25,000 kronor.

115:o) Under punkt 114 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av omkostnader för anordnande av stormvarningar vid rikets kuster på extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag, högst, 44,000 kronor samt att medgiva, att vad av föregående års av riksdagen beviljade anslag för sagda ändamål vid 1921 års slut icke blivit taget i anspråk må under år 1922 av Kungl. Maj:t för ändamålet användas.

Kostnaderna för anordnande av stormvarningar vid rikets kuster beräknades i fjol för år 1921 till 44,000 kronor. Härav ansågos 6,000 kronor böra utgå från handels- och sjöfartsfonden och 38,000 kronor anvisades av riksdagen å extra stat.

Omkostnaderna för stormvarningsväsendet hava för år 1922 beräknats till 50,000 kronor eller till 6,000 kronor högre belopp än för år 1921. Ökningen beror därpå, att minst 10 kontrollstationer å ostkusten ansetts böra liksom motsvarande stationer å västra och södra kusterna förses med vindmätningssapparater.

Under förutsättning att såsom hittills bidrag med 6,000 kronor lämnas ur handels- och sjöfartsfonden begäres anslag å riksstaten till belopp av 44,000 kronor. Häremot har riksdagen intet att erinra och har därför, till bestridande av omkostnader för anordnande av stormvarningar vid rikets kuster på extra stat för år 1922 beviljat ett förslagsanslag, högst, 44,000 kronor samt medgivit, att vad av föregående års av riksdagen beviljade anslag för sagda ändamål vid 1921 års slut icke blivit taget i anspråk må under år 1922 av Kungl. Maj:t för ändamålet användas.

116:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 115 gjorda framställning har riksdagen av det utav 1900 års riksdag för meteorologiska centralanstaltens förseende med dagliga meteorologiska telegram från Färöarna och Island beviljade anslag av 144,000 kronor å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 3,000 kronor.

117:o) Under punkt 116 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till fortsättande av de meteorologiska iakttagelserna vid naturvetenskapliga stationen i Abisko samt för publicerande av dylika iakttagelser vid nämnda station och stationen vid Vassijaure anvisa å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 21,000 kronor.

Till meteorologiska iakttagelser vid den naturvetenskapliga stationen i Abisko m. m. har å extra stat för år 1921 anvisats ett anslag av 13,000 kronor.

Förslaget innebär en ökning av anslaget för innevarande år med 8,000 kronor. Denna ökning är föranledd dels av höjning av arvudet åt observatorn å platsen från 4,000 kronor till 6,000 kronor, dels ock av att medel ansetts böra anvisas till tryckning av två års äldre iakttagelser från den tidigare stationen vid Vassijaure.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot framställningen ifråga, har till fortsättande av de meteorologiska iakttagelserna vid naturvetenskapliga stationen i Abisko samt för publicerande av dylika iakttagelser vid nämnda station och stationen vid Vassijaure anvisat å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 21,000 kronor.

118:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 117 gjorda framställning har riksdagen av det år 1919 beviljade anslaget av 26,250 kronor för bestridande av vissa kostnader för tryckning av meteorologiska observationer å Pårtetjåkko anvisat å extra stat för år 1922 såsom reservationsanslag återstående beloppet 8,750 kronor.

119:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 118 gjorda framställning har riksdagen till utförande av hydrogeologiska specialundersökningar för den hydrografiska undersökningen av Sveriges färskvatten anvisat å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 12,000 kronor.

Veterinärväsendet.

120:o) Under punkt 119 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels godkänna sådana ändringar i staten för veterinärhögskolan, att tillämpas från och med år 1922, att i stället för en laborator, i födoämneshygien och helminthologi (samt bakteriologi) uppföres en professor i samma ämnen med enahanda avlöningsförmåner som övriga professorer vid högskolan, samt att anslagsposten till uppehållande av sekreterargöromål höjes från 1,000 kronor med 1,000 kronor till 2,000 kronor, ävensom att de uti omkostnadsstaten upptagna anslagsposterna för de särskilda avdelningarna höjas för anatomiska och histologiska avdelningen från 2,800 kronor med 1,400 kronor till 4,200 kronor, till inköp av djur för dissektioner och operationsövningar från 2,500 kronor med 1,250 kronor till 3,750 kronor, för fysiologisk-kemiska avdelningen från 2,000 kronor med 1,000 kronor till 3,000 kronor, för patologisk-anatomiska avdelningen från 1,700 kronor med 800 kronor till 2,500 kronor, för kirurgiska avdelningen från 1,000 kronor med 500 kronor till 1,500 kronor, för medicinska avdelningen och kliniken för smärre husdjur från 1,000 kronor med 1,000 kronor till 2,000 kronor, för avdelningen för husdjursskötsel från 1,000 kronor med 500 kronor till 1,500 kronor, för exkursioner från 500 kronor med 250 kronor till 750 kronor, för avdelningen för nötkreaturssjukdomar (bujatrik), obstetrik och ambulatorisk klinik från 1,500 kronor med 1,500 kronor till 3,000 kronor, för avdelningen för hovbeslag och hovsjukdomar från 1,000 kronor med 500 kronor till 1,500 kronor, för avdelningen för kött- och mjölkkontroll under förändrad benämning »avdelningen för födoämneshygien och helminthologi» från 500 kronor med 400 kronor till 900 kronor samt för

anspannslära från 150 kronor med 100 kronor till 250 kronor, i följd varav statens slutsumma höjes från 227,300 kronor med inalles 12,100 kronor till 239,400 kronor;

dels ock vid bifall härtill höja ordinarie anslaget till veterinärhögskolan från 199,800 kronor med 12,100 kronor till 211,900 kronor.

Förevarande framställning avser först en förändring av laboratorsbefattningen i födoämneshygien och helminthologi (samt bakteriologi) till en professur i samma ämne. För detta förslag har enligt riksdagens uppfattning i statsrådsprotokollet anförts bärande skäl. Särskilt synes riksdagen i de ärendet återopade svårigheterna att få den nuvarande laboratorsbefattningen besatt med kompetent sökande — till befattningen har trots upprepade ledigförklaranden hittills icke ens någon sökande anmält sig — vara en omständighet, som påkallar vidtagande av den ifrågasatta anordningen. Det måste nämligen givetvis anses otillfredsställande, att undervisningen i ifrågavarande för den veterinära utbildningen betydelsefulla ämne under en längre tid framåt måste uppehållas av en icke ordinarie lärare. Riksdagen biträder sålunda Eders Kungl. Maj:ts framställning i nu angivna del, liksom också att såsom föreslagits anslagsposten till sekreterargöromålets bestridande vid högskolan höjes från 1,000 till 2,000 kronor.

Vidare har i förevarande framställning föreslagits vissa höjningar i högskolans ordinarie omkostnadsstat.

Fördelningen av anslagsökningarna ävensom av ett ifrågasatt engångsanslag framgår av följande sammanställning:

	Nuvarande ordinarie anslag kronor	Begärd ökning kronor	Summa ordinarie anslag kronor	En- gångs- anslag kronor
Biblioteket	3,500	—	3,500	8,000
Anatomiska och histologiska avdelningen	2,800	1,400	4,200	5,000
Till inköp av djur för dissektioner och operationsövningar	2,500	1,250	3,750	—
Fysiologisk-kemiska avdelningen	2,000	1,000	3,000	—
Undervisningen i bakteriologi	1,000	—	1,000	—
Patologisk-anatomiska avdelningen	1,700	800	2,500	5,400
Kirurgiska avdelningen	1,000	500	1,500	—
Medicinska avdelningen och kliniken för smärre husdjur	1,000	1,000	2,000	2,470
Avdelningen för husdjursskötsel	1,000	500	1,500	—
Exkursioner.....	500	250	750	—
Avdelningen för nötkreaturssjukdomar (bujatrik), obstetrik och ambulatorisk klinik	1,500	1,500	3,000	—
Avdelningen för hovbeslag och hovsjukdomar	1,000	500	1,500	—

	Nuvarande ordinarie anslag kronor	Begärd ökning kronor	Summa ordinarie anslag kronor	En- gångs- anslag kronor
Avdelningen för födoämneshygien och helminthologi	500	400	900	1,000
Anspannslära	150	75	225	—
	Summa kronor 20,150	9,175	29,325	21,870

Ökningen i posten anspannslära har för jämnande av slutsumman satts till 100 kronor. Engångsanslaget har avjämnats till 21,800 kronor. Härav är 10,900 kronor avsett att utgå för år 1922.

Mot de sålunda föreslagna anslagshöjningarna finner riksdagen med hänsyn till den i ärendet förebragta utredningen angående behovet härav icke någon invändning med fog kunna göras, varför riksdagen biträder Eders Kungl. Maj:ts förslag jämväl i nu avsedd del.

Rörande engångsanslaget anmäler riksdagen sitt beslut här nedan under punkt 122,

Riksdagen har

dels godkänt sådana ändringar i staten för veterinärhögskolan, att tillämpas från och med år 1922, att i stället för en laborator i födoämneshygien och helminthologi (samt bakteriologi) uppföres en professor i samma ämnen med enahanda avlöningsförmåner som övriga professorer vid högskolan, samt att anslagsposten till uppehållande av sekreterargöromål höjes från 1,000 kronor med 1,000 kronor till 2,000 kronor, ävensom att de uti omkostnadsstaten upptagna anslagsposterna för de särskilda avdelningarna höjas för anatomiska och histologiska avdelningen från 2,800 kronor med 1,400 kronor till 4,200 kronor, till inköp av djur för dissektioner och operationsövningar från 2,500 kronor med 1,250 kronor till 3,750 kronor, för fysiologisk-kemiska avdelningen från 2,000 kronor med 1,000 kronor till 3,000 kronor, för patologisk-anatomiska avdelningen från 1,700 kronor med 800 kronor till 2,500 kronor, för kirurgiska avdelningen från 1,000 kronor med 500 kronor till 1,500 kronor, för medicinska avdelningen och kliniken för smärre husdjur från 1,000 kronor med 1,000 kronor till 2,000 kronor, för avdelningen för husdjursskötsel från 1,000 kronor med 500 kronor till 1,500 kronor, för exkursioner från 500 kronor med 250 kronor till 750 kronor, för avdelningen för nötkreaturssjukdomar (bujatrik), obstetrik och ambulatorisk klinik från 1,500 kronor med 1,500 kronor till 3,000 kronor, för avdelningen för hovbeslag och hovsjukdomar från 1,000 kronor med 500 kronor till 1,500 kronor, för avdelningen för kött- och mjölkkontroll under förändrad benämning »avdelningen för födoämnes-

hygien och helminthologi» från 500 kronor med 400 kronor till 900 kronor samt för anspannslära från 150 kronor med 100 kronor till 250 kronor, i följd varav statens slutsumma höjts från 227,300 kronor med inalles 12,100 kronor till 239,400 kronor;

dels ock i anslutning härtill höjt ordinarie anslaget till veterinärhögskolan från 199,800 kronor med 12,100 kronor till 211,900 kronor.

Anslagstiteln »veterinärundervisningen» är i 1921 års riksstat upptagen med ett belopp av 208,300 kronor. På grund av riksdagens beslut i förestående punkt kommer denna summa att ökas till 220,400 kronor.

121:o) Under punkt 120 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande av personlig arvodesförhöjning å 2,600 kronor till laboratorn vid veterinärhögskolan Nils Olof Engfeldt samt å 1,600 kronor till en var av prosektorn Erik Agduhr och laboratorn Gerhard Carl Ebbe Forssell, bägge vid samma högskola, därest vederbörande befattningshavare fortfarande med gott vitsord tjänstgör i förenämnda egenskap, anvisa å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 5,800 kronor.

Riksdagen har för beredande av personliga arvodesförhöjningar å 1,600 kronor till en var av vid veterinärhögskolan anställda prosektorn Erik Agduhr samt laboratorerna Nils Olof Engfeldt och Gerhard Carl Ebbe Forssell, därest han fortfarande med gott vitsord tjänstgör i denna egenskap, anvisat å extra stat för vardera av åren 1920 och 1921 ett förslagsanslag, högst, 4,800 kronor.

Jämte det enahanda framställning nu göres beträffande Agduhr och Forssell föreslås den Engfeldt tidigare beviljade arvodesförhöjningen höjd med 1,000 kronor eller till 2,600 kronor. Till stöd för sistnämnda framställning har i statsrådsprotokollet framhållits, att Engfeldt, vilken på samma gång han hade att bestrida undervisningen i farmaceutisk kemi, vore föreståndare för högskolans medikamentsförråd, jämväl måste kunna biträda vid undervisningen i kemiens övriga delar och förden skull måste äga vetenskaplig utbildning i kemi utöver den apotekarutbildningen i allmänhet medförde.

Riksdagen vill med hänsyn till vad i ärendet framhållits ingalunda bestrida att på den befattning, som innehaves av laborator Engfeldt, måste ställas i viss mån högre fordringar med avseende å föregående utbildning och dylikt än på de båda övriga ovannämnda befattningshavarna vid högskolan. Att emellertid av sådan anledning såsom föreslagits bereda denne befattningshavare ett högre arvode än hans kolleger synes riks-

dagen ägnat väcka betänkligheter särskilt med hänsyn till de konsekvenser, som kunna föranledas av en sådan åtgärd. Då härtill kommer att enligt vad statsrådsprotokollet ger vid handen ifrågavarande befattningshavare utöver sitt nuvarande arvode såsom laborator åtnjuter en inkomst såsom föreståndare för apoteksförrådet av 3,000 kronor för år, kan riksdagen icke biträda det föreliggande förslaget i vad det avser arvodesförhöjningen till laborator Engfeldt utan håller före, att arvodesförhöjning bör såsom hittills utgå med 1,600 kronor till en var av ifrågavarande tre befattningshavare.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen på det sätt bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, att riksdagen för beredande av personliga arvodesförhöjningar å 1,600 kronor till en var av vid veterinärhögskolan anställda prosektorn Erik Agduhr samt laboratorerna Nils Olof Engfeldt och Gerhard Carl Ebbe Forssell, därest han fortfarande med gott vitsord tjänstgör i denna egenskap, anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 4,800 kronor.

122:o) Under punkt 121 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till diverse behov vid veterinärhögskolan å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 110,900 kronor.

Av det under denna punkt begärda anslaget hänför sig 10,900 kronor till det under punkt 120 här ovan angivna engångsanslaget. Återstoden är avsedd till utfyllnad i det i högskolans stat upptagna anslaget till bränsle, belysning, renhållning m. m., vilket fortfarande visat sig otillräckligt.

Riksdagen biträder framställningen och har följaktligen till diverse behov vid veterinärhögskolan å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 110,900 kronor.

123:o) Under punkt 122 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels medgiva, att under åren 1919 och 1920 uppkomna brister å de i staten för statens veterinärbakteriologiska anstalt upptagna bestämda anslagsposterna »till belysning, bränsle, gas, vatten, renhållning m. m.» ävensom »till fraktkostnad för insända prov, misstänkta för tuberkulos m. m.» må under år 1921 ersättas av förefintlig behållning å det i samma stat upptagna reservationsanslaget »till beredning av tuberkulin och sera samt nyanskaffning och ombyte av djur ävensom till instrument, förbrukningsartiklar, reagentier, emballage, böcker och tidskrifter, skrivmaterialier, telefon m. m.»; dels godkänna sådana ändringar i

gällande stat för ifrågavarande anstalt, att tillämpas från och med år 1922, att ej mindre från avdelningen A i staten uteslutas såväl förenämnda poster till belysning, bränsle m. m. å 9,000 kronor och till fraktkostnader för insända prov å 1,600 kronor som ock posten »till hyra för erforderliga lokaler» å 1,900 kronor, i följd varav denna avdelnings slutsumma minskas från 61,000 kronor med 12,500 kronor till 48,500 kronor, i samband varmed avdelningens rubrik ändras till »A. Avlöningar»; än även i stället för nuvarande avdelningen B i staten där uppföres såsom »B. Till uppehållande av anstaltens verksamhet, reservationsanslag» en anslagspost å 30,000 kronor; i följd varav statens slutsumma ökas från 77,000 kronor med 1,500 kronor till 78,500 kronor; dels ock vid bifall härtill minska bestämda anslaget till ifrågavarande anstalt från 61,000 kronor med 12,500 kronor till 48,500 kronor ävensom öka reservationsanslaget till samma anstalt från 16,000 kronor med 14,000 kronor till 30,000 kronor.

I förevarande framställning föreslås överflyttande till det i anstaltens stat upptagna reservationsanslaget av vissa poster från det bestämda anslaget. Tillika föreslås, att vissa brister i det bestämda anslaget må ersättas från uppkomna reservationer å reservationsanslaget. Det totala anslagsbeloppet är upptaget endast 1,500 kronor högre än för närvarande. Denna höjning beror på att hittills å extra stat uppförda förstärkningsanslag å tillhoppa sistnämnda belopp nu inlagts i staten.

Det framställda förslaget har ej givit anledning till någon riksdagens erinran, varför riksdagen får anmäla, att riksdagen

dels medgivit, att under åren 1919 och 1920 uppkomna brister å de i staten för statens veterinärbakteriologiska anstalt upptagna bestämda anslagsposterna »till belysning, bränsle, gas, vatten, renhållning m. m.» ävensom »till fraktkostnad för insända prov, misstänkta för tuberkulos m. m.» må under år 1921 ersättas av förefintlig behållning å det i samma stat upptagna reservationsanslaget »till beredning av tuberkulin och sera samt nyanskaffning och ombyte av djur ävensom till instrument, förbrukningsartiklar, reagentier, emballage, böcker och tidsskrifter, skrivmaterialier, telefon m. m.»;

dels godkänt sådana ändringar i gällande stat för ifrågavarande anstalt, att tillämpas från och med år 1922, att

ej mindre från avdelningen A i staten uteslutas såväl förenämnda poster till belysning, bränsle m. m. å 9,000 kronor och till fraktkostnader för insända prov å 1,600 kronor som ock posten »till hyra för erforderliga lokaler» å 1,900 kronor, i följd varav denna avdelnings slut-

summa minskas från 61,000 kronor med 12,500 kronor till 48,500 kronor, i samband varmed avdelningens rubrik ändras till »A. Avlöningar»;

än även i stället för nuvarande avdelningen B i staten där uppföres såsom »B. Till uppehållande av anstaltens verksamhet, reservationsanslag» en anslagspost å 30,000 kronor;

i följd varav statens slutsumma ökas från 77,000 kronor med 1,500 kronor till 78,500 kronor;

dels ock i anslutning härtill minskat bestämda anslaget till ifrågasvarande anstalt från 61,000 kronor med 12,500 kronor till 48,500 kronor ävensom ökat reservationsanslaget till samma anstalt från 16,000 kronor med 14,000 kronor till 30,000 kronor.

124:o) Under punkt 123 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av en del av kostnaderna för utövande vid statens veterinärbakteriologiska anstalt av bakteriologisk köttkontroll anvisa å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 4,000 kronor.

Förslaget innebär en ökning av anslaget för innevarande år med 1,100 kronor. Denna höjning hänför sig till ökad lokalhyra.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot framställningen ifråga, har till bestridande av en del av kostnaderna för utövande vid statens veterinärbakteriologiska anstalt av bakteriologisk köttkontroll anvisat å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 4,000 kronor.

Diverse.

125:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 124 gjorda framställning och under hänvisning till riksdagens beslut rörande ny definitiv löneroglering för befattningshavare vid statsdepartement och centrala ämbetsverk får riksdagen anmäla, att riksdagen minskat det ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg nu 250,000 kronor med 25,000 kronor till 225,000 kronor.

126:o) Under punkt 125 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till jordförmedlingsbyråer för egnahemsrörelsen å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

Vid 1911 års riksdag beviljades för första gången anslag för inrättande av jordförmedlingsbyråer för egnahemsrörelsen. Efter åtskilliga ändringar i villkoren för åtnjutande av statsbidrag för dylika byråer gäller nu därom kungörelsen den 27 juni 1919 (nr 574), enligt vilken

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 14 saml. Nr 9 A.

statsbidrag må utgå, motsvarande högst hälften av ej mindre föreståndarens avlöning än även övriga driftkostnader, dock med högst respektive 700 och 400 kronor för år. För år 1921 är anslaget i riksstaten upptaget till 26,000 kronor.

Den föreslagna anslagsökningen, 14,000 kronor, är föranledd dels av stegrade tryckningskostnader dels och därav att statens bidrag har ansetts böra höjas till 800 kronor för föreståndaravlöningen och 600 kronor för övriga utgifter.

Riksdagen har ej funnit anledning till erinran mot förevarande framställning och har därför till jordförmedlingsbyråer för eignahemsrörelsen å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 40,000 kronor.

127:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 126 gjorda framställning har riksdagen för anordnande av en allmän jordbruksräkning å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 70,000 kronor.

128:o) Under punkt 127 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaden för Sveriges deltagande i internationella lantbruksinstitutet i Rom å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 15,400 kronor.

För ifrågavarande ändamål begäres nu 15,400 kronor för år 1922, motsvarande en höjning med 8,400 kronor, och 5,400 kronor å tilläggsstat för år 1921.

Höjningen, som är föranledd av en höjning i Sveriges bidrag till institutet, föranleder icke någon riksdagens erinran.

Rörande tilläggsanslaget anmäler riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, sitt beslut.

Riksdagen har till bestridande av kostnaden för Sveriges deltagande i internationella lantbruksinstitutet i Rom å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 15,400 kronor.

129:o) Under punkt 128 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaden för Sveriges deltagande i internationella frysinstitutet i Paris å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

För vart och ett av åren 1911—1919 har av Kungl. Maj:t såsom bidrag till internationella föreningens för frysindustrier verksamhet anvisats statsbidrag med ett i svenskt mynt mot 500 francs svarande

belopp. På en allmän konferens i Paris i december 1919 beslöts ombildning av föreningen under namn av »institut international du froid».

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att sedan Sverige inbjudits att senast den 31 december 1920 biträda en internationell konvention, som den 21 juni 1920 av åtskilliga makter undertecknats i Paris angående ifrågavarande internationella frysinstitut, Kungl. Maj:t den 25 september 1920 förklarar sig finna det önskvärt, att Sverige anslöte sig till institutet och därvid anmälde sig till inträde i institutets fjärde klass, samt fann hinder icke möta för att konventionen bleve för Sveriges del i behörig ordning undertecknad, dock under förbehåll att konventionens ratifikation vore beroende på, huruvida medel för bestridande av Sveriges bidrag till institutet bleve av riksdagen beviljade.

Bidraget uppgår för medlemskap i fjärde klassen till 4,000 francs, motsvarande i svensk valuta enligt kursen före kriget omkring 2,800 kronor. Härtill komma kostnader för deltagandet i de allmänna sammanträdena.

I anslutning härtill begäres i förevarande framställning ett anslag för nämnda ändamål av 5,000 kronor för år 1922 och ett tilläggsanslag för år 1921 av 2,800 kronor. Förstnämnda belopp har departementschefen ansett vara tillräckligt för bestridande jämväl av resekostnaderna.

Riksdagen ansluter sig till detta förslag. Under erinran att riksdagen i särskild skrivelse, nr 9 B, anmäler sitt beslut rörande tilläggsanslaget, får riksdagen anmäla, att riksdagen till bestridande av kostnaden för Sveriges deltagande i internationella frysinstitutet i Paris å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

130:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts under punkt 129 gjorda framställning har riksdagen till understöd åt föreningar för jordbrukskredit å extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag av 35,000 kronor.

131:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 130 gjorda framställning har riksdagen såsom statsbidrag till jordbrukarungdomens förbund för främjande av dess verksamhet anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 15,000 kronor, att utgå under villkor, att förbundet visar sig hava från annat håll för ändamålet under året mottagit understöd å minst lika stort belopp.

132:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 131 gjorda framställning har riksdagen å extra stat för år 1922 såsom särskilda reservationsanslag anvisat

dels till bestridande av kostnader för nationalparker 2,600 kronor,
dels ock till gäldande av resekostnader och övriga utgifter för
vetenskapsakademiens förvaltning av naturskyddsärenden 3,800 kronor
eller tillhopa 6,400 kronor.

133:o) Under punkt 132 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen

dels medgiva, att upplåtelser av kolonat å Örålandet och Abmobergets kronoparker i Västerbottens län samt Vargisåvattnens, Pajala Östra, Ohtanajärvi och Västra Limingojärvi kronoparker i Norrbottens län må ske i huvudsaklig överensstämmelse med norrländska kolonisationskommitténs beträffande dessa kronoparker nu framlagda förslag, dock med de inskränkningar och jämkningar, vilka Kungl. Maj:t efter närmare utredning finner sig böra föreskriva;

dels medgiva sådan ändring beträffande den år 1919 beslutade koloniseringen å Ängeså kronopark, att 10 kolonat av mindre typ därstädes må förses med åbyggnader, delvis uppförda genom statens försorg;

dels ock såväl för anordnande av kolonat å förstnämnda sex kronoparker och för byggnadsarbeten å de 10 kolonaten å Ängeså kronopark som ock för fullföljande av de åren 1919 och 1920 beslutade kolonisationerna å vissa kronoparker i Norrland samt för kolonisationsnämndens förvaltningskostnader anvisa å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag av 714,000 kronor.

På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 134, anmält har riksdagen

dels medgivit, att upplåtelser av kolonat å Örålandet och Abmobergets kronoparker i Västerbottens län samt Vargisåvattnens, Pajala Östra, Ohtanajärvi och Västra Limingojärvi kronoparker i Norrbottens län må ske i huvudsaklig överensstämmelse med norrländska kolonisationskommitténs beträffande dessa kronoparker nu framlagda förslag, dock med de inskränkningar och jämkningar, vilka Kungl. Maj:t efter närmare utredning finner sig böra föreskriva;

dels medgivit sådan ändring beträffande den år 1919 beslutade koloniseringen å Ängeså kronopark, att 10 kolonat av mindre typ därstädes må förses med åbyggnader, delvis uppförda genom statens försorg;

dels ock såväl för anordnande av kolonat å förstnämnda sex kronoparker och för byggnadsarbeten å de 10 kolonaten å Ängeså kronopark som ock för fullföljande av de åren 1919 och 1920 beslutade kolonisa-

tionerna å vissa kronoparker i Norrland samt för kolonisationsnämndens förvaltningskostnader anvisat å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag av 614,000 kronor.

134:o) Under punkt 133 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen dels medgiva, att å Abmobergets kronopark i Västerbottens län må i stället för tidigare ansökta krononybyggen upplåtas 19 kolonat i huvudsaklig överensstämmelse med norrländska kolonisationskommitténs därom nu framlagda förslag; dels ock för detta ändamål anvisa å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

Genom länsstyrelsens i Västerbottens län utslag den 15 januari 1887 angående skattläggning och avvitring av byar, hemman och lägenheter inom Sorsele socken bestämdes bland annat, att av de vid denna avvitring uppkomna kronoöverloppsmarker en del skulle avsättas till kronoparker och, beträffande de övriga överloppsmarkerna, att med fastställelsen av dessas områden skulle tillsvidare bero.

I statsrådsprotokollet har departementschefen lämnat redogörelse för en av kolonisationskommittén den 30 oktober 1920 gjord framställning, vari kommittén, under erinran att kommittén i särskild skrivelse samma dag föreslagit fortsättande av försökskolonisationen å kronoparker i Norrland bland annat genom upplåtande i vanlig ordning av kolonat å kronoparken Abmoberget i Västerbottens län, anført, att särskilda förhållanden syntes påkalla ytterligare upplåtelser av kolonat å denna kronopark efter grunder, som avveke från dem, vilka hittills följts.

Den 20 juni 1920 har Kungl. Maj:t i överensstämmelse med av kolonisationskommittén framställt förslag förklarar, att ifrågavarande kronoöverloppsmarker skola för kronans räkning bibehållas och förvaltas såsom kronopark.

Kommittén har framhållit bland annat att genom Kungl. Maj:ts ovannämnda beslut den 30 juni 1920 torde få anses avgjort, att någon upplåtelse av lägenheter i form av nybyggen å de ifrågavarande markerna icke kunde ifrågakomma, under det att däremot hinder ej längre förelåge för inrättande av lägenheter efter de grunder, som gälla för upplåtande av kolonat å kronoparker.

Med vissa modifikationer beträffande nu ifrågavarande marker av sistnämnda grunder har kommittén hemställt,

A. att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för upplåtelse såvitt möjligt med början under år 1921 å Abmobergets kronopark av 19 kolonat i stället för tidigare ansökta krononybyggen;

B. att kolonatens markområden skola bestämmas i överensstämmelse med

de förslag därtill, som genom kolonisationskommitténs försorg uppgjorts under sommaren 1919, med rätt för kolonisationsledningen att verkställa de jämkningar och kompletteringar, som kunna visa sig erforderliga:

C. att kolonaten skola bebyggas helt och hållet av kolonisterna själva;

D. att i övrigt vid kolonaternas upplåtande skola lända till efterrättelse de av Kungl. Maj:t och riksdagen enligt nådigt brev den 26 mars 1920 i fråga om därvid beslutade kolonisationsförsök fastställda grunder, med rätt för kolonisationsledningen att till föreslagna belopp lämna flyttningsbidrag samt att företaga de minskningar i statens särskilda bidrag av statsmedel till kolonisten och de ändringar i övrigt i upplåtelsevillkoren, som föranledas av det förhållande, att åtskilliga kolonister redan utfört en del byggnads- och odlingsarbeten;

E. att för angivna ändamål måtte ställas till kolonisationsledningens förfogande för år 1921 30,000 kronor och för år 1922 30,000 kronor.»

För egen del har departementschefen anfört följande:

»Det långa uppskovet med bestämmandet, huru förfaras skulle med ifrågavarande kronoöverlopsmarker, vilka nu ingå i Abmobergets kronopark, har gjort, att bosättningarna å desamma länge förblivit oreglerade. Den år 1919 gjorda undersökningen samt kommitténs förevarande skrivelse ådagalägga, att stort behov föreligger att snarast åstadkomma hjälp och rättelse härutinnan. Det är här icke fråga om ett kolonisationsförsök, vars utgång städse är i någon mån oviss, utan det gäller att bispringa personer, vilka redan slagit sig ner på området och ansökt om markupplåtelser därstädes.

Kommitténs av vederbörande länsstyrelse biträdda förslag synes mig välbetänkt och utformat under nödigt hänsynstagande till de särskilda förhållandena i detta fall. Jag har icke mot detsamma annat att erinra, än att det icke synes mig nödvändigt, att åtgärderna igångsättas redan innevarande år medelst anslag å tilläggsstat. Ett anslag å det begärda beloppet av 30,000 kronor för år 1922 vill jag däremot tillstyrka.»

I anslutning till vad departementschefen sålunda anfört, har riksdagen dels medgivit, att å Abmobergets kronopark i Västerbottens län må i stället för tidigare ansökta krononybyggen upplåtas 19 kolonat i huvudsaklig överensstämmelse med norrländska kolonisationskommitténs därom nu framlagda förslag;

dels ock för detta ändamål anvisat å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

135:o) Under punkt 134 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående anslag för ströängars indragande till kronan, som Eders Kungl. Maj:t kunde komma att av-

låta till riksdagen, för detta ändamål beräkna å extra stat för år 1922 ett anslag av 400,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t genom en den 18 mars 1921 dagtecknad proposition, nr 245, föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaderna för ströängars indragande till kronan under nionde huvudtiteln å extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

På sätt riksdagen i särskild skrivelse, nr 221, anmält, har riksdagen till bestridande av kostnaderna för ströängars indragande till kronan å extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 150,000 kronor.

136:o) Under punkt 135 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, beräkna det ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar till 1,250,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 18 mars 1921 avlåten proposition, nr 319, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag bland annat föreslagit riksdagen besluta, att ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar skall i riksstaten för år 1922 under nionde huvudtiteln uppföras med 1,175,000 kronor.

Riksdagen vill erinra, att riksdagen företagit vissa nedsättningar i vad avser de i förevarande proposition under andra—åttonde samt tionde huvudtitlarna begärda anslagen. Beträffande det under nionde huvudtiteln äskade anslaget har riksdagen i anslutning härtill ansett sig böra vidtaga en nedsättning däri till 1,000,000 kronor.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen beslutat, att ordinarie förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar skall i riksstaten för år 1922 under nionde huvudtiteln uppföras med ett belopp av 1,000,000 kronor.

137:o) Under punkt 136 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m. från 250,000 kronor med 20,000 kronor till 270,000 kronor.

Anslagsökningen 20,000 kronor är föranledd av det under punkt 4 härövan biträdda förslaget angående befogenhet för lantbruksstyrelsen att för sina expensutgifter anlita ifrågavarande anslag.

Riksdagen har höjt ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier

och expenser, ved m. m. från 250,000 kronor med 20,000 kronor till 270,000 kronor.

138:o) Under punkt 137 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja nionde huvudtiteln ordinarie reservationsanslag till extra utgifter från 20,000 kronor med 20,000 kronor till 40,000 kronor.

Anslagsökningen 20,000 kronor är beroende av nedgången i penningvärdet samt de anspråk på bidrag från detta anslag, som städse framkomma. Den föreslagna ökningen föranleder ingen riksdagens erinran.

Riksdagen får därför anmäla, att riksdagen höjt nionde huvudtiteln ordinarie reservationsanslag till extra utgifter från 20,000 kronor med 20,000 kronor till 40,000 kronor.

139:o) Under punkt 138 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till beredande i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 7 januari 1921 angivna grunder av extra lönetillägg för år 1922 åt en del tjänstemän vid under jordbruksdepartementet lydande stater å extra stat för år 1922 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp av 1,000 kronor.

Liknande framställningar hava av Eders Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition gjorts beträffande andra departement underlydande verk och stater.

I anledning härav har riksdagen för beredande av extra lönetillägg för år 1922 åt en del tjänstemän och betjänte under andra huvudtiteln på extra stat för år 1921 anvisat särskilt förslagsanslag att utbetalas enligt de i ovannämnda statsrådsprotokoll angivna grunder.

I anledning av Eders Kungl. Maj:ts under ifrågavarande punkt gjorda framställning och i överensstämmelse med vad riksdagen sålunda beslutat får riksdagen anmäla, att riksdagen till beredande i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 7 januari 1921 angivna grunder av extra lönetillägg för år 1922 åt en del tjänstemän vid under jordbruksdepartementet lydande stater å extra stat för år 1922 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp av 1,000 kronor.

140:o) Under punkt 139 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja förslagsanslaget till tryckningskostnader från 48,895 kronor med 19,635 kronor till 68,530 kronor.

Till tryckningskostnader är å ordinarie stat uppfört ett förslagsanslag av 48,895 kronor.

Utgifterna från detta anslag hava enligt statsrådsprotokollet under år 1920 till den 1 december uppgått till ungefär 70,000 kronor. Såväl på grund härav som med hänsyn till det av riksdagen här ovan under punkt 4 biträdda förslaget att hit överföra 3,000 kronor från det nuvarande expensanslaget å lantbruksstyrelsens stat har anslaget ansetts tarva förhöjning, vilken med hänsyn därjämte till jämnande av huvudtitelns slutsumma föreslagits till 19,635 kronor.

I anslutning till Eders Kungl. Maj:ts förslag och för jämnande av huvudtitelns slutsumma har riksdagen höjt förslagsanslaget till tryckningskostnader från 48,895 kronor med 19,595 kronor till 68,490 kronor.

141:o) I avseende å de i nu gällande riksstat under nionde huvudtiteln uppförda ordinarie anslag, som icke här ovan blivit särskilt omnämnda, hava dessa för år 1922 fastställts till samma belopp som uti innevarande års riksstat.

Stockholm den 17 juni 1921.

Med undersåtlig vördnad.

Verkliga utgifter.

IX. Nionde huvudtiteln. Jordbruksdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.					
1	Departementschefen			24,000	
2	Övergångsavlönning för departementschefen, <i>förslagsanslag</i> , högst				2,000
3	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>			179,500	
4	Egnahemsavdelning inom jordbruksdepartementet, <i>förslagsanslag</i> , högst				26,100
	Säger för departementet			203,500	28,100
B. Lantbruksstyrelsen.					
1	Lantbruksstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>			232,100	
C. Lantbruksakademien.					
1	Lantbruksakademiens sekreterare			5,600	
2	Lantbruks- och fiskerimuseum, <i>reservationsanslag</i>			13,000	
3	Lantbruksakademiens tidskrift m. m., <i>reservationsanslag</i>			6,000	
4	Lantbruksakademiens bibliotek, <i>reservationsanslag</i>			5,000	
	Säger för lantbruksakademien			29,600	
D. Lanthushållningen.					
Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar:					
1	Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar	618,200			
2	Ogräsens bekämpande, <i>reservationsanslag</i>		10,000		
3	Berberisbuskens utrotande, <i>förslagsanslag</i> , högst		15,000		
4	Rönnbärsmalens bekämpande, <i>reservationsanslag</i>		12,000	618,200	37,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	Lantbruksingenjörer och deras biträden:				
5	Lantbruksingenjörer och deras biträden			110,800	
6	Assistenter hos lantbruksingenjörer, <i>förslagsanslag</i> , högst				63,000
	Undervisningsanstalter:				
	Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar:				
	<i>Bestämt anslag:</i>				
7 a.	Lantbruksinstitutet m. m. 523,650				
	<i>Förslagsanslag:</i>				
7 b	Understöd åt lantmannaskolor. 400,000				
7 c	Understöd åt lantbruksskolor. 175,000				
7 d	Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter. 100,000				
7 e	Ålderstillägg åt föreståndare och lärare vid lantbruksskolor. 8,000				
		1,206,650			
8	Förstärkning av den i staten för lantbruksinstitutet vid Ultuna upptagna posten »till institutets övriga utgifter», <i>förslagsanslag</i> , högst ..			27,400	
9	Förstärkning av den i staten för lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp upptagna anslagsposten »till institutets övriga utgifter», <i>förslagsanslag</i> , högst			23,300	
10	Bränsle m. m. vid lantbruksinstitutet vid Ultuna, <i>förslagsanslag</i> , högst			20,000	
11	Bränsle m. m. vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp, <i>förslagsanslag</i> , högst			15,000	
12	Assistentbostad vid trädgårdsskolan vid Alnarp, <i>reservationsanslag</i>			32,000	
13	Reparationsarbeten å uppvärmningsanordningen vid Alnarp, <i>reservationsanslag</i>			20,000	
14	Försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar, <i>förslagsanslag</i> , högst			12,650	
15	Trädgårdsskolorna vid Adelsnäs och i Härnösand, <i>förslagsanslag</i> , högst			15,000	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
16	Undervisning i trädgårdsskötsel, <i>reservationsanslag</i>		24,300		
17	Ökat understöd åt lantmannaskolor, <i>förslagsanslag</i>		106,500		
18	Ökat understöd åt lantbruksskolor, <i>förslagsanslag</i>		52,200		
19	Höjda stipendier åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter, <i>förslagsanslag</i>		90,000		
20	Utbildningskurser för kontrollassistenter, <i>reservationsanslag</i>		22,500		
21	Utbildningskurser för ladugårdsförmän m. fl., <i>reservationsanslag</i>		36,000		
22	Utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna, <i>reservationsanslag</i> ..		7,000		
23	Jordbrukskonsulenter, <i>förslagsanslag</i>		260,000		
24	Vandringsrättare, <i>reservationsanslag</i>		125,000		
25	Täckdikningsförmän, <i>reservationsanslag</i>		30,000		
26	Utbildningskurser i beteskultur och ängsskötsel, <i>reservationsanslag</i>		4,000		
27	Stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		1,500		
28	Lantbrukshållningsseminariet vid Rimforsa, <i>förslagsanslag</i> , högst		21,200	1,206,650	945,550
	Hästaveln:				
29	Hästavelns förbättrande, <i>reservationsanslag</i>	411,800			
30	Extra personal vid Flyinge hingstdepå, <i>förslagsanslag</i> , högst		4,630		
31	Åtgärder för inhemska häststammar, <i>reservationsanslag</i>		20,000		
32	Stambokföring rörande hästar, <i>reservationsanslag</i>		10,000	411,800	34,630
	Boskapsskötsel m. m.:				
33	Förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i> ..	50,000			
34	Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,500		
35	Avelscentra för nötboskap, <i>reservationsanslag</i> ..		37,000		
36	Främjande av nötboskapsaveln inom Norrbottens län, <i>förslagsanslag</i> , högst		10,000		
37	Förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen, <i>reservationsanslag</i> ..		162,000		
38	Kontroll angående uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m., <i>förslagsanslag</i>		10,000		

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
39 Höjande av landets svinavel, <i>reservationsanslag</i>		75,000		
40 Avkastningsbedömning rörande avelssvin, <i>reservationsanslag</i>		15,000		
41 Fåravelns befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		35,000		
42 Fjäderfåavelns befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		30,000		
43 Biskötselns befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		12,000	50,000	387,500
44 Lantbruksmöten, <i>reservationsanslag</i>				100,000
45 Maskin- och redskapsprovninganstalterna vid Ulltuna och Alnarp, <i>förslagsanslag</i> , högst				50,900
Kemiska stationer m. m.:				
46 Kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behov, <i>förslagsanslag</i> , högst		80,000		
47 Kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län, <i>förslagsanslag</i> , högst		33,000		113,000
Befrämjande av mossodlingar:				
48 Svenska mosskulturföreningen, <i>förslagsanslag</i> , högst		92,000		
49 Försöksgårdar å myrjord i Norrland, <i>förslagsanslag</i> , högst		9,400		101,400
Befrämjande av fröodlingen:				
50 Understöd åt frökontrollanstalter, <i>förslagsanslag</i> , högst		10,000		
51 Befordrande av inhemsk fröodling, <i>reservationsanslag</i>		10,000		
52 Sveriges utsädesförening, <i>förslagsanslag</i> , högst ..		219,400		239,400
Befrämjande av trädgårdsodlingen:				
53 Sveriges pomologiska förening, <i>förslagsanslag</i> , högst				12,500
54 Linodlingens främjande, <i>reservationsanslag</i>				16,000
Mindre jordbruket:				
55 Höjande av det mindre jordbruket, <i>reservationsanslag</i>		400,000		
56 Främjande av ordnad bokföring vid mindre jordbruk, <i>förslagsanslag</i>		26,000		426,000
57 Fortgående smörprovningar, <i>reservationsanslag</i> ..				25,000
Vattenavtappningar m. m.:				
58 Norrländska avdikningsanslaget, <i>reservationsanslag</i>		500,000		
59 Allmänna avdikningsanslaget, <i>reservationsanslag</i>		800,000		1,300,000
60 Lindring av fraktkostnader vid transport å järnväg av kalk m. m. för jordbrukets behov, <i>förslagsanslag</i>				1,800,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
61	Landsbygdens elektrifiering, <i>förslagsanslag</i> , högst				100,000
62	Upplysningsverksamhet angående försäljningsföreningar, <i>förslagsanslag</i> , högst				10,000
Säger för lanthushållningen				2,397,450	5,761,880
E. Fiskeriväsendet.					
1	Fiskerinäringsens understöd			190,000	
2	Undervisningskurser i navigation för bohuslänska fiskare, <i>reservationsanslag</i>				1,550
3	Södra Sveriges fiskeriförening, <i>förslagsanslag</i> , högst				37,000
4	Hydrografisk-biologiska havsundersökningar: Omkostnader för de av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen bedrivna undersökningarna, <i>reservationsanslag</i>		35,000		
5	Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium, <i>reservationsanslag</i>		10,000		
6	Instrument för vissa av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen övertagna observationsarbeten, <i>reservationsanslag</i>		11,000		
7	Omkostnader för av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen övertagna observationsarbeten, <i>reservationsanslag</i>		8,000		
8	Underhålls- och driftkostnad för fartyget Skagerak, <i>reservationsanslag</i>		150,000		
9	Försäkring av fartyget Skagerak, <i>förslagsanslag</i> , högst		15,750		229,750
10	Underhålls- och driftkostnad för fartyget Eystrasalt, <i>reservationsanslag</i>				20,000
11	Ett armerat ångfartygs stationerande vid rikets kuster, <i>reservationsanslag</i>				41,000
12	Ålyngeluppsamlingsstation vid Trollhättan, <i>reservationsanslag</i>				20,000
Säger för fiskeriväsendet				190,000	349,300
F. Skogsväsendet.					
1	Skogsundervisning m. m.: Skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt	330,750			
2	Personligt ålderstillägg åt extra läraren G. Grönberg, <i>förslagsanslag</i> , högst		500		

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
3	Diverse behov vid skogshögskolan, <i>reservationsanslag</i>		50,300		
4	Diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt, <i>reservationsanslag</i>		122,000		
5	Specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnygring, <i>reservationsanslag</i>		15,700		
6	Statens skogsskolor	210,000			
7	Elektrifiering av vissa skogsskolor, <i>förslagsanslag</i> , högst		8,550		
8	Fortsättningsskolan vid Kloten, <i>förslagsanslag</i> , högst		31,200		
9	Skogshushållning i allmänhet	35,000		575,750	228,250
	Skogsvård m. m.:				
10	Tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar	650,000			
11	Tillsyn å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens läns kustland	450,000			
12	Skogsvård å enskildas skogar i Västerbottens och Norrbottens län samt Särna och Idre socknar, <i>reservationsanslag</i>		98,000		
13	Skogsvårdens befrämjande, <i>reservationsanslag</i> ..		150,000	1,100,000	248,000
14	Släckning av skogseld, <i>förslagsanslag</i>			50,000	
	Säger för skogsväsendet			1,725,750	476,250
	G. Lantmäteriväsendet.				
1	Lantmäteristyrelsen, <i>förslagsanslag</i>			203,000	
	Statens reproduktionsanstalt:				
2	Upprätthållande av statens reproduktionsanstalts verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , att i första hand utgå av inkomster av reproduktionsanstalten	155,000			
3	Personligt lönetillägg till föreståndaren för statens reproduktionsanstalt, byråchefen P. A. Eriksson, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,940		
4	Nyanskaffningar m. m. vid statens reproduktionsanstalt, <i>reservationsanslag</i>		50,000	155,000	51,940
5	Lantmäteriuundervisningen, <i>reservationsanslag</i>				49,700
	Lantmäterikontoren i länen:				
	<i>Bestämt anslag:</i>				
6 a	Avlöningar	305,350			

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	<i>Reservationsanslag:</i>				
6 b	Renovation av kartor för lantmäterikontoren i länen	4,000		309,350	
7	Extra arbetskrafter å lantmäterikontoren i länen, <i>reservationsanslag</i>				78,000
8	Inbindning av handlingar i lantmäterikontoren i länen, <i>reservationsanslag</i>				5,000
9	Anskaffande för lantmäterikontoret i Karlstad av kopior utav vissa kartor m. m., <i>reservationsanslag</i>				10,000
10	Kopior av kartor m. m. angående järnvägars jordområden, <i>reservationsanslag</i>				12,000
	Lantmäteripersonal, som sysselsättes med utförande av lantmäteriförrättningar:				
	<i>Bestämt anslag:</i>				
11 a	Avlöningar	749,500			
	<i>Förslagsanslag:</i>				
11 b	Ersättning för publik renovation	20,000		769,500	
12	Bidrag till jordavsöndringar och ägostyckningar, <i>förslagsanslag</i>			50,000	
13	Bidrag till skiften och hemmansklyvningar, <i>förslagsanslag</i>			150,000	
14	Bidrag till utflyttnings- och väganläggningskostnader i sammanhang med skiften och hemmansklyvningar, <i>förslagsanslag</i>			100,000	
15	Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark, <i>förslagsanslag</i>				30,000
16	Avvittringar, <i>förslagsanslag</i>			90,000	
	Säger för lantmäteriväsendet			1,826,850	236,640
	H. Rikets allmänna kartverk.				
	Rikets allmänna kartverk:				
	<i>Bestämt anslag:</i>				
1 a	Avlöningar	223,045			
	<i>Förslagsanslag:</i>				
1 b	Ålderstillägg	41,155			
	<i>Reservationsanslag:</i>				
1 c	Kartarbeten m. m.	223,700		487,900	
2	Diverse behov vid rikets allmänna kartverk, <i>reservationsanslag</i>				90,800

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
3	Namngranskning för rikets allmänna kartverks be- hov, <i>förslagsanslag</i> , högst				3,000
4	Utgivande av ekonomisk karta över Hallands län, <i>reservationsanslag</i>				8,000
	Säger för rikets allmänna kartverk			487,900	101,800
	I. Geologiska samt meteorologiska och hydro- grafiska undersökningar.				
	Sveriges geologiska undersökning:				
1	Sveriges geologiska undersökning, <i>förslagsanslag</i>	157,540			
2	Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>		136,700		
3	Expenser för Sveriges geologiska undersökning, <i>reservationsanslag</i>		30,000		
4	Praktisk-geologisk undersökning i Jämtlands och Västerbottens län, <i>reservationsanslag</i>		9,500		
5	Undersökningar av torvmarker i södra Sverige, <i>reservationsanslag</i>		191,300	157,540	367,500
	Meteorologiska och hydrografiska undersökningar: Statens meteorologisk-hydrografiska anstalt:				
	<i>Förslagsanslag:</i>				
6 a	Avlöningar	151,500			
	<i>Reservationsanslag:</i>				
6 b	Arvoden åt observatörer ..	40,000			
6 c	Expenser	8,000	48,000		
		199,500			
7	Diverse behov vid statens meteorologisk-hydro- grafiska anstalt, <i>reservationsanslag</i>		230,700		
8	Pegelstationernas förbättring, <i>reservationsanslag</i>		25,000		
9	Stormvarningar vid rikets kuster, <i>förslagsanslag</i> , högst		44,000		
10	Meteorologiska telegram från Färöarna och Is- land, <i>reservationsanslag</i>		3,000		
11	Meteorologiska iakttagelser i Abisko m. m., <i>reser- vationsanslag</i>		21,000		
12	Meteorologiska observationer å Pärtetjäkko, <i>re- servationsanslag</i>		8,750		
13	Hydrogeologiska specialundersökningar, <i>reserva- tionsanslag</i>		12,000	199,500	344,450
	Säger för geologiska samt meteorologiska och hy- drografiska undersökningar			357,040	711,950

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
J. Veterinärväsendet.					
Veterinärundervisningsanstalter:					
1	Veterinärundervisningen	220,400			
2	Personliga arvodesförhöjningar för vissa befattningshavare vid veterinärhögskolan, <i>förslagsanslag</i> , högst		4,800		
3	Diverse behov vid veterinärhögskolan, <i>reservationsanslag</i>		110,900	220,400	115,700
Statens veterinärbakteriologiska anstalt:					
Statens veterinärbakteriologiska anstalt:					
<i>Bestämt anslag:</i>					
4 a	Avlöningar m. m. 48,500				
<i>Reservationsanslag:</i>					
4 b	Uppehållande av anstaltens verksamhet	30,000			
5	Kostnader för utövande av bakteriologisk köttkontroll, <i>reservationsanslag</i>		4,000	78,500	4,000
Veterinärstaten:					
<i>Bestämt anslag:</i>					
6 a	Länsveterinärer och veterinärstipendiater	138,500			
<i>Förslagsanslag:</i>					
6 b	Distriktsveterinärers avlöande	146,000		284,500	
Säger för veterinärväsendet				583,400	119,700
K. Diverse.					
1	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>			225,000	
2	Odlingshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl., <i>förslagsanslag</i>			25,000	
3	Belöningar för rovdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i> ..			38,000	
4	Ersättning till hushållningssällskapen för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel			2,100,000	
5	Jordbrukskommissioner, <i>förslagsanslag</i>			15,000	
6	Jordförmedlingsbyråer för egnahemsrörelsen, <i>reservationsanslag</i>				40,000
7	Jordbruksräkning, <i>reservationsanslag</i>				70,000
8	Internationella lantbruksinstitutet i Rom, <i>reservationsanslag</i>				15,400
9	Internationella frysinstitutet i Paris, <i>reservationsanslag</i>				5,000
10	Understöd åt föreningar för jordbrukskredit, <i>förslagsanslag</i>				35,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
11	Jordbrukarungdomens förbund, <i>förslagsanslag</i> , högst				15,000
12	Kostnader för nationalparker, <i>reservationsanslag</i> ...				2,600
13	Vetenskapsakademiens förvaltning av natur- skyddsärenden, <i>reservationsanslag</i>				3,800
14	Kolonisation å vissa kronoparker, <i>förslagsanslag</i> ..				614,000
15	Kolonat å Abmobergets kronopark, <i>reservations- anslag</i>				30,000
16	Ströängars indragande till kronan, <i>reservations- anslag</i>				150,000
17	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i> ..			1,000,000	
18	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslags- anslag</i>			270,000	
19	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>			400,000	
20	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>			40,000	
21	Extra lönetillägg, <i>förslagsanslag</i>				1,000
22	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>			68,490	
	Säger för diverse			4,181,490	981,800
	Summa			12,215,080	8,767,420